

Załącznik
do uchwały nr 48/2022
Rady Ministrów
z dnia 11 marca 2022 r.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

WYKAZ SKRÓTÓW.....	6
1. STRATEGIA PROGRAMU: GŁÓWNE WYZWANIA W ZAKRESIE ROZWOJU ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH POLITYKI.....	9
Lepsze polityki dla rozwoju społecznego.....	10
Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi.....	19
Równe szanse dla osób z niepełnosprawnościami.....	21
Zdrowie.....	23
Szkolnictwo wyższe i nauka.....	28
Innowacje społeczne.....	30
2. PRIORYTETY	50
2.1.1 PRIORYTET I LEPSZE POLITYKI DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO	50
Cel szczegółowy a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej.....	50
Cel szczegółowy b) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy.....	57
Cel szczegółowy c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.....	69
Cel szczegółowy d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia.....	82
Cel szczegółowy e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie prowadzenia dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego.....	99

Cel szczegółowy f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami----- 115

Cel szczegółowy g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej----- 127

Cel szczegółowy h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji----- 147

Cel szczegółowy i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów----- 172

Cel szczegółowy k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej ----- 181

Cel szczegółowy l) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci----- 197

Cele szczegółowe a) – l)----- 204

2.1.2 PRIORYTET II ROZWÓJ OPIEKI NAD NAJMŁODSZYMI DZIEĆMI 216

Cel szczegółowy c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ----- 216

2.1.3. PRIORYTET III RÓWNE SZANSE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI 227

Cel szczegółowy h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji----- 227

2.1.4. PRIORYTET IV ZDROWIE I ZDROWOTNA OPIEKA DŁUGOTERMINOWA 241

Cel szczegółowy d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia----- 241

Cel szczegółowy g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i promowanie wspieranie mobilności zawodowej----- 250

Cel szczegółowy k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej ----- 267

2.1.5. PRIORYTET V SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA 293

Cel szczegółowy e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego----- 293

Cel szczegółowy f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, inkluzywnego włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ----- 306

2.1.6. PRIORYTET VI INNOWACJE SPOŁECZNE 314

Cele szczegółowe a) - l)----- 314

2.2. PRIORYTETY DOTYCZĄCE POMOCY TECHNICZNEJ..... 325

2.2.1. PRIORYTET VII POMOC TECHNICZNA 325

3. PLAN FINANSOWY 332

Tabela 1: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata ----- 334

Tabela 2: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe----- 335

4. WARUNKI PODSTAWOWE	342
5. INSTYTUCJE PROGRAMU	385
Instytucja Zarządzająca.....	385
Instytucje Pośredniczące	386
6. PARTNERSTWO	387
7. KOMUNIKACJA I WIDOCZNOŚĆ	392
8. STOSOWANIE STAWEK JEDNOSTKOWYCH, KWOT RYCZAŁTOWYCH, STAWEK RYCZAŁTOWYCH I FINANSOWANIA NIEPOWIĄZANEGO Z KOSZTAMI.....	395
ANEKS 1 WKŁAD UNII W OPARCIU O STAWKI JEDNOSTKOWE, KWOTY RYCZAŁTOWE I STAWKI RYCZAŁTOWE	396
ANEKS 2 WKŁAD UNII W OPARCIU O FINANSOWANIE NIEPOWIĄZANE Z KOSZTAMI.....	406
ANEKS 3 WYKAZ PLANOWANYCH OPERACJI O ZNACZENIU STRATEGICZNYM WRAZ Z HARMONOGRAMEM.....	416

Wykaz skrótów

AOS – ambulatoryjna opieka specjalistyczna

BDL – Bank Danych Lokalnych

BUR – Baza Usług Rozwojowych

CSR – Zalecenia Rady UE (ang. Country Specific Recommendations)

CUS – Centrum Usług Społecznych

EEA – Europejski Akt o Dostępności (ang. European Accessibility Act)

EFS+ - Europejski Fundusz Społeczny Plus

EaSI - Programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych

FEPW – Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027

FE PŻ – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa 2021–2027

FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027

GdM – Gwarancje dla Młodzieży

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IT – technologia informacyjna (ang. Information technology)

JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego

KE – Komisja Europejska

KM – Komitet Monitorujący program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027

KPO – Krajowy Plan Odbudowy

KRC – Klub Rozwoju Cyfrowego

KSDO - Krajowy System Danych Oświatowych

LOWE – Lokalny Ośrodek Wspierania Edukacji

MFIPR – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

MRiPS – Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

NIK – Najwyższa Izba Kontroli

NGO – organizacja pozarządowa (ang. non-governmental organization)

OHP – Ochotnicze Hufce Pracy

ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

OSI – Obszary Strategicznej Interwencji

OWES – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

PARP – Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

PES – podmioty ekonomii społecznej

PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

POZ – podstawowa opieka zdrowotna

PS – przedsiębiorstwo społeczne

PSZ – publiczne służby zatrudnienia

PT – Pomoc Techniczna

PUP – powiatowe urzędy pracy

REACT-EU – pakiet Wsparcia na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy (ang. Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe)

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159 oraz Dz. Urz. UE L 261 z 22.07.2021, str. 58)

rozporządzenie EFS+ – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21 oraz Dz. Urz. UE L 421 z 26.11.2021, str. 75)

SCW - Specjalistyczne Centra Wspierające Edukację Włączającą

SIO – System Informacji Oświatowej

SIOEO - System Informatyczny Obsługi Egzaminów Ogólnokształcących

SUE RMB - Strategia Unii Europejskiej dla Rozwoju Regionu Morza Bałtyckiego

TIK/ICT – Technologie Informacyjno-Komunikacyjne

UE – Unia Europejska

UP – Umowa Partnerstwa

WARKC – Wirtualny Asystent Rozwoju Kompetencji Cyfrowych

WUP – Wojewódzkie Urzędy Pracy

YEI – Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

ZRK – Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

ZSK – Zintegrowany System Kwalifikacji

ZSU 2030 – Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030

Kod CCI	
Tytuł w języku angielskim	European Funds for Social Development 2021–2027
Tytuł w języku (językach) narodowym (narodowych)	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027
Wersja	1
Pierwszy rok	2021
Ostatni rok	2027
Kwalifikowalny od	2021
Kwalifikowalny do	2029
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Nr decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej państwa członkowskiego	
Przesunięcie inne niż istotne (art. 24 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)	Tak/Nie
Regiony NUTS objęte programem (nie dotyczy EFMRA)	
Dany fundusz(e)	☐ EFRR
	☐ Fundusz Spójności
	x EFS+
	☐ FST
	☐ EFMRA
Program	☐ w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” wyłącznie dla regionów najbardziej oddalonych

1. Strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działania podejmowane w ramach polityki¹

¹ Opracowanie przygotowane głównie w oparciu o wyniki badań ewaluacyjnych publikowanych na stronie www.power.gov.pl oraz dane GUS, EUROSTAT, OECD.

Lepsze polityki dla rozwoju społecznego

Zgodnie z zaleceniami Rady UE z 2019 r. (CSR), zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy jest wciąż aktualnym wyzwaniem przed którym stoi Polska. W 2021 r. Polska była w grupie państw o najniższej stopie bezrobocia w UE – i zgodnie z danymi Eurostatu w grudniu osiągnęła wartość 2,9% wobec średniej unijnej na poziomie 6,4%. Analiza aktywności zawodowej, z uwzględnieniem czynników jak m.in. wiek czy płeć wskazuje jednak znaczne zróżnicowanie pomiędzy grupami. W szczególności osoby z niepełnosprawnościami, osoby pełniące funkcje opiekuńcze nad członkami rodziny wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby starsze, osoby o niskich kwalifikacjach i kobiety są niedostatecznie reprezentowane na rynku pracy. W kontekście starzenia się społeczeństwa i zmniejszania liczby ludności w wieku produkcyjnym istotne jest przedłużanie aktywności i ograniczanie bierności zawodowej. Jak wskazuje EUROSTAT, w Polsce w 2019 r. jedynie 49,5% osób z grupy 55–64 lata było zatrudnionych (średnia UE - 59,1%). Zgodnie z prognozami, w 2024 r. osoby z tej grupy mogą stanowić już 25% populacji. Obserwuje się, że starsze osoby będące bez pracy ponad rok, opuszczały rynek pracy (dezaktywizowały się zawodowo) częściej, niż podejmowały nowe zatrudnienie.

Tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy poprzez wspieranie przedsiębiorczości i samozatrudnienia przyczynia się do osiągnięcia inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Jak wskazują badania oferta zwrotnych form finansowania dla osób chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą w Polsce jest ograniczona i rozproszona, więc konieczna jest integracja różnych źródeł w tym zakresie. Połączenie w FERS wsparcia zwrotnego i bezzwrotnego umożliwi znacznie szersze działania w obszarze promocji samozatrudnienia.

Pandemia COVID-19 szczególnie silnie uderzyła w niektóre sektory gospodarki, trwale ograniczając lub całkowicie uniemożliwiając ich funkcjonowanie. W związku z tym, identyfikuje się potrzebę wsparcia przedsiębiorstw w dostosowaniu się do zmian i sytuacji kryzysowych na rynku pracy. W tym kontekście bardzo istotne jest również wzmocnienie dialogu społecznego, aby skutecznie odpowiedzieć na

współczesne wyzwania związane z transformacją energetyczną, zapewnieniem pracownikom zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy, pozwalającego zachować aktywność zawodową w zdrowiu, a także zapewnieniem równości szans w miejscu pracy i ułatwieniem godzenia ról zawodowych i prywatnych.

Wskaźnik zatrudnienia kobiet w Polsce w 2019 r., w grupie osób w wieku produkcyjnym (15-64 lata), wyniósł 61,1%, i jest wyraźnie niższy niż wskaźnik zatrudnienia mężczyzn (75,3%). Szczególnie niska jest aktywność zawodowa kobiet w najmłodszych i najstarszych grupach wiekowych – do 24 roku życia, oraz 50+. Negatywny wpływ na aktywność zawodową kobiet ma stereotypowe postrzeganie ich roli społecznej i związana z tym dyskryminacja ze względu na płeć w miejscu pracy. Wsparcie kobiet na rynku pracy będzie zatem ukierunkowane na działania na rzecz tworzenia miejsc pracy wolnych od dyskryminacji, umożliwiających dostęp do awansów, a także na wzmacnianie postaw liderek kobiet.

Popyt na pracowników w Polsce jest silniejszy niż podaż. Braki kadrowe częściowo mogą zostać uzupełnione napływem cudzoziemców. Szacuje się, że w końcu 2019 r. przebywało w Polsce ponad 2 106 tys. cudzoziemców, w tym ponad 1 351 tys. obywateli Ukrainy. W latach 2009–2018 skala imigracji wahała się w przedziale 155 tys.– 222 tys. (źródło danych: GUS). Imigrantów innej narodowości przyciągają głównie duże miasta.

Opisane zmiany na rynku pracy i w strukturze ludności wymagają dalszej modernizacji instytucji rynku pracy. Pracownicy PSZ muszą zostać wyposażeni w narzędzia i kompetencje umożliwiające im efektywne wspieranie osób w szczególnie trudnej sytuacji (w szczególności osób młodych i długotrwale bezrobotnych), oraz osób tracących pracę w związku z kryzysem, a także cudzoziemców.

Dalszego wsparcia i rozwoju wymaga sektor ekonomii społecznej w Polsce. W podmiotach ekonomii społecznej (PES) zatrudnienie znajduje ok. 2,3% ogółu pracowników. Reintegracja i wsparcie osób w najtrudniejszej sytuacji życiowej zapobiega wykluczeniu społecznemu. W latach 2016-2018 powstało 1144 przedsiębiorstw społecznych, w tym 23% na bazie istniejących PES. Bez wsparcia

z EFS 64% nowych PES w ogóle by nie powstało, a pozostałe powstałyby później. Aktualnie głównym elementem wsparcia systemu ekonomii społecznej jest sieć akredytowanych Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES). Zapewnienie odpowiedniej jakości usług OWES jest kluczowe dla wysokiej skuteczności i efektywności wsparcia w programach regionalnych, stąd przewidziana została kontynuacja działań związanych z akredytacją OWES w ramach FERS. Zapewnienie koordynacji ze strony Regionalnych Ośrodków Pomocy Społecznej (ROPS) umożliwi efektywne wykorzystanie środków w różnych obszarach włączenia społecznego. Jak wynika z doświadczeń, trafne w ramach interwencji z EFS są instrumenty finansowe kierowane do PES, gdyż podmioty te niejednokrotnie nie są w stanie uzyskać finansowania na zasadach komercyjnych.

W dalszym ciągu obserwowane są istotne wyzwania dla rozwoju umiejętności przez całe życie. Pomimo rosnącego poziomu wykształcenia Polaków, ogólna liczba dorosłych uczestniczących w kształceniu i szkoleniu utrzymuje się znacznie poniżej średniej unijnej (w 2019 r.: UE28 – 11,3%, PL – 4,8%, za EUROSTAT). Odpowiedzią polityczną na to wyzwanie było stworzenie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (ZSU 2030), stanowiącej ramy dla rozwoju umiejętności i kompetencji. Działania wskazane w dokumencie uwzględniają CSR na 2019 i 2020 r. dla Polski i stanowią podstawę do planowania interwencji w tym obszarze w FERS.

Zgodnie z kierunkami wskazanymi w ZSU 2030, potrzebne jest wsparcie w zakresie doskonalenia umiejętności/kompetencji/kwalifikacji kadr oświaty, a także unowocześnienia i rozwijania metodyk kształcenia, szczególnie w obszarze kompetencji kluczowych i umiejętności/kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy.

Szereg opracowań wskazuje na problem niedostosowania kwalifikacji/kompetencji/umiejętności do potrzeb rynku pracy. Brak pracowników z odpowiednimi umiejętnościami spowodowany jest spadającym odsetkiem osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub zasadniczym branżowym (z 28,0% w 2008 do 24,8% w 2019 r., BDL GUS). Bariery w rozwoju kształcenia zawodowego są między innymi negatywne stereotypy, niewystarczająca jakość kształcenia oraz niedostatki doradztwa zawodowego w szkołach podstawowych.

Niski wskaźnik udziału osób dorosłych w kształceniu nie jest równoznaczny z małym zainteresowaniem podnoszeniem umiejętności/kompetencji/kwalifikacji przez osoby dorosłe. Bilans Kapitału Ludzkiego wskazuje, że aż 80% osób w wieku 25–64 rozwijało swoje kompetencje w ciągu 12 miesięcy przed badaniem. O ile jedynie niewielki odsetek dorosłych Polaków kształci się formalnie (np. w szkołach dla dorosłych – jedynie 1%), to aż 70% zadeklarowało, że rozwija kompetencje we własnym zakresie, a 51% wykorzystuje w tym celu Internet. By większa niż obecnie liczba dorosłych Polaków korzystała ze zorganizowanych form kształcenia i uczenia się, konieczne jest dalsze upowszechnianie i rozwijanie narzędzi to wspierających, m.in. Bazy Usług Rozwojowych (BUR). Ważny jest również dalszy rozwój ZSK (Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji), w tym ZRK (Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji).

Jedną z barier w uczestnictwie dorosłych w kształceniu i szkoleniu w formach zorganizowanych jest brak środków finansowych (65%) lub niechęć do angażowania własnych zasobów w swój rozwój (ok. 25%). Jak wykazano w ewaluacji BUR: 43% pracowników przedsiębiorstw nie skorzystałoby z usługi bez dofinansowania. Konieczne jest zatem wypracowanie, przetestowanie i upowszechnienie rozwiązań w zakresie przyznawania osobom indywidualnym środków na podnoszenie umiejętności/kompetencji i uzyskiwanie kwalifikacji, jak również zapewnienie dostępu do finansowania zwrotnego.

Barierą dla zwiększenia odsetka uczących się osób dorosłych jest również niewystarczające doradztwo zawodowe, z czym wiąże się niedostatek ofert integrujących działania edukacyjne i doradcze. Jednym z celów określonych w ZSU 2030 jest zapewnienie doradztwa dla wszystkich grup społecznych i zawodowych, w tym upowszechnianie wiedzy o ZSK i możliwościach podnoszenia kwalifikacji. Analiza dotychczasowych doświadczeń wskazuje, że trafnym rozwiązaniem w odniesieniu do osób dorosłych jest także zastosowanie podejścia popytowego za pośrednictwem BUR czy LOWE (Lokalne Ośrodki Wsparcia Edukacji). W kontekście zainteresowania dorosłych Polaków uczeniem się we własnym zakresie ważne jest dalsze wprowadzanie mechanizmów ułatwiających potwierdzanie tak nabytych umiejętności/kompetencji.

Innym obszarem wymagającym podjęcia działań jest wsparcie edukacji włączającej. Jak podaje raport NIK z 2017 r., dzieci i uczniowie objęci kształceniem specjalnym stanowili ok. 3% wszystkich uczniów. 42% z nich kształciło się w szkołach i oddziałach specjalnych, 19% w oddziałach integracyjnych, a 39% w ogólnodostępnych. W ostatnich latach obserwowany jest także wzrost odsetka dzieci i młodzieży korzystających z pomocy specjalistycznej ze względu na zaburzenia psychiczne: w latach 2010-2015 z 1,4% do 1,9%. Należy zakładać, że przedłużające się kształcenie w formach zdalnych lub hybrydowych, w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19, jeszcze to niekorzystne zjawisko nasili. Przy rosnącej znacząco liczbie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, niewydolność tego systemu sprawia, że poradnie nie mogą każdemu dziecku zapewnić pogłębionej diagnozy i w pełni adekwatnej pomocy, a także rozwijać współpracy ze szkołami. Tym samym konieczne jest wsparcie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, m.in. poprzez sięganie do zasobów i doświadczenia szkół specjalnych.

Zmiana sposobu prowadzenia zajęć lekcyjnych w związku z pandemią COVID-19 uwypukliła również wyzwania w obszarze cyfryzacji edukacji i kształcenia. Konieczne jest rozwijanie zasobów edukacyjnych dostępnych on-line oraz rozwijanie kompetencji cyfrowych i metodycznych nauczycieli, by umieli z tych zasobów sposób efektywny korzystać w nauczaniu. Wyniki ewaluacji pokazują, że dopiero wysoki poziom kompetencji cyfrowych nauczyciela zwiększa prawdopodobieństwo, że jego uczniowie będą korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na lekcjach. Z kolei w 36% przypadków nauczyciele używający TIK zwiększyli częstotliwość ich używania dopiero po odbyciu szkolenia.

Podnoszenie umiejętności cyfrowych to, obok promowania transformacji cyfrowej przedsiębiorstw i administracji publicznej, jedno z głównych wyzwań wskazanych w CSR dla Polski z 2020 r. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju traktuje umiejętności cyfrowe jako niezbędne do funkcjonowania we współczesnym świecie, a także jako jedno z narzędzi przyczyniających się do rozwoju gospodarczego kraju. Pandemia COVID-19 dodatkowo uwypukliła pilną potrzebę transformacji cyfrowej.

Wg danych GUS², w populacji osób w wieku 16-74 lata korzystających z Internetu, osoby posiadające niski poziom ogólnych umiejętności cyfrowych stanowiły największą grupę – 31,5%, osoby z podstawowym poziomem – 24,1%, a z ponadpodstawowymi umiejętnościami cyfrowymi – tylko 26,1%. Jednocześnie, 13,2% osób w wieku 16-74 lata nigdy nie korzystało z Internetu.

Wg indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) na 2020 r., Polska zajmowała 23 miejsce w UE na 28 państw (w porównaniu z miejscem 25 w roku 2019). Oznacza to, że istotne są dalsze działania podnoszące wiedzę i świadomość społeczną na temat korzyści płynących z wykorzystywania nowoczesnych technologii, w tym korzystania z e-usług publicznych, a także działania wspierające nabywanie i rozwijanie umiejętności cyfrowych.

Dostępność cyfrowa to obowiązek prawny dla podmiotów publicznych. Z drugiej strony, jest to także większa szansa dla różnych podmiotów (np. przedsiębiorców, instytucji kultury, urzędów) na dotarcie z informacją i ofertą do różnych grup użytkowników, w tym w szczególności seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Idea dostępności cyfrowej i jej praktyczne zastosowanie – mimo niewątpliwych zmian już wprowadzonych w tym zakresie – wciąż wymaga upowszechniania. Ponadto, Europejski Akt o Dostępności zakłada, że podmioty gospodarcze będą zobowiązane do stosowania wspólnych zasad dostępności, co ma zagwarantować większą pewność obrotu gospodarczego. Konieczne jest więc stworzenie oferty zwrotnego instrumentu dla przedsiębiorców, który pozwoli im na dostęp do środków w celu dostosowania swojej działalności do wymogów określonych w przepisach prawa.

Istotnym wyzwaniem dla wsparcia EFS+ pozostaje efektywność partycypacyjnego sposobu programowania i realizacji polityk publicznych. Znalazło to odzwierciedlenie w CSR dla Polski w latach 2019 i 2020, które mówią o potrzebie zapewnienia skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych³ i

² Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Szczecinie, *Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2020 r.*, Warszawa, Szczecin 2020.

³ Ilekroć w dokumencie mowa jest o partnerach społecznych, należy rozumieć przez to organizacje pracodawców i organizacje pracowników działające na podstawie jednej z następujących ustaw: ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97), ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159) albo ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263 oraz z 2021 r. poz. 1666), w tym w szczególności:

organizacji obywatelskich w proces kształtowania polityki. Administracja publiczna na każdym szczeblu sprawowania władzy potrzebuje silnych i kompetentnych partnerów, którzy będą brać aktywny udział w procesach decyzyjnych, dzięki czemu wypracowane rozwiązania będą stanowić realną odpowiedź na potrzeby społeczne. Warto zwrócić uwagę również na kwestię współpracy ponadnarodowej, która wzmacnia potencjał społeczny i umożliwia przenoszenie na grunt polski sprawdzonych rozwiązań wykorzystywanych w innych krajach. Bezprecedensowa sytuacja, jaką jest pandemia COVID-19, utrudniła realizację projektów współpracy ponadnarodowej. Jednak nawet w takich warunkach, dzięki formule online, uczestnicy projektów współfinansowanych z EFS w perspektywie 2014-2020 czerpali korzyści ze wsparcia. Z przeprowadzonych badań wynika, że zagraniczne staże, praktyki i szkolenia realizowane w ramach PO WER zwiększyły kompetencje językowe, pozwoliły rozwinąć kompetencje zawodowe i osobiste, co było aktywnie wykorzystywane w pracy. Przyczyniają się też do poprawy wyobrażenia młodych ludzi na temat ich celów i aspiracji zawodowych, a także zwiększają otwartość na pracę.

Komplementarność i synergia z innymi formami wsparcia

Obszarem, który będzie komplementarnie wspierany w wielu programach krajowych oraz regionalnych, jest rozwój kompetencji, w tym cyfrowych.

W ramach FERS zostaną utworzone Kluby Rozwoju Cyfrowego, jako ośrodki budowania świadomości na temat korzystania z narzędzi cyfrowych oraz budowania i doskonalenia podstawowych kompetencji cyfrowych. Powstanie również uniwersalne narzędzie do diagnozowania kompetencji cyfrowych – Wirtualny Asystent Rozwoju Kompetencji Cyfrowych.

W programie FERC interwencja będzie skierowana przede wszystkim na podnoszenie wysokich kompetencji cyfrowych (w tym w obszarze

a) reprezentatywne organizacje pracodawców i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157 oraz z 2021 r. poz. 2445) oraz

b) branżowe, ponadbranżowe lub regionalne organizacje pracodawców oraz branżowe, ponadbranżowe lub regionalne organizacje związkowe zrzeszone odpowiednio w reprezentatywnych organizacjach pracodawców i w reprezentatywnych organizacjach związkowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.

cyberbezpieczeństwa) i kompetencji w zakresie świadczenia e-usług publicznych pracowników jednostek sektora publicznego i przedsiębiorców.

W ramach FENG będzie możliwe podnoszenie kompetencji przedsiębiorców, ale wyłącznie jako element większego projektu badawczo-rozwojowego. Tym samym w FENG nie przewiduje się realizacji powszechnych szkoleń dla przedsiębiorców. Takie wsparcie realizowane będzie ze środków EFS+ w regionalnych programach, gdzie możliwe będzie podnoszenie kompetencji (w tym cyfrowych) przez osoby dorosłe, które chcą się kształcić z własnej inicjatywy, jak również przez pracodawców i ich pracowników – w ramach systemu popytowego przez Bazę Usług Rozwojowych. Natomiast w FERS realizowane będzie wsparcie szkoleniowe i doradcze w określonych obszarach, kluczowych dla rozwoju kraju m.in. w zakresie radzenia sobie w trudnościach, niskoemisyjności czy uniwersalnego projektowania towarów i usług.

Wsparcie FERS pozostaje komplementarne również do interwencji FEPW, gdzie zaplanowano podnoszenie kompetencji przedsiębiorców w ramach kompleksowych przedsięwzięć z obszaru wsparcia przedsiębiorczości, w tym startupowej. Przewidują one komponent doradczy i szkoleniowy, umożliwiający pozyskanie przez pracowników i osoby zarządzające umiejętności/kompetencji/kwalifikacji dostosowanych do indywidualnych potrzeb przedsiębiorstwa („szytych na miarę”). Mogą one dotyczyć zwłaszcza kompetentnej obsługi nowych procesów produkcyjnych, usługowych, biznesowych i zarządzania opartych na nowych technologiach i związanych z nowymi modelami biznesowymi, a także podniesienie świadomości przedsiębiorców związanej z koniecznością przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym i gospodarkę 4.0.

FERS to program, który będzie w systemowy sposób wspierał podnoszenie kompetencji kadr systemu oświaty, w tym kształcenia zawodowego, poprzez m.in. opracowanie i realizację programów szkoleniowych w określonych obszarach, ważnych z punktu widzenia rozwoju systemu oświaty, czy rozwiązań metodycznych. W programach regionalnych natomiast kadry systemu oświaty będą mogły podnosić kompetencje w ramach działań kierowanych co do zasady do poszczególnych szkół,

a więc na podstawie indywidualnej diagnozy luk kompetencyjnych kadr w danej placówce.

W zakresie włączenia społecznego przewidziana została komplementarność z programami regionalnymi. W ramach FERS wypracowywane są rozwiązania o charakterze systemowym oraz tworzone ramy dla realizacji wsparcia w programach regionalnych w zakresie aktywnej integracji, usług społecznych i ekonomii społecznej.

Szkolenia kadr na potrzeby świadczenia usług społecznych, będą co do zasady realizowane na poziomie regionalnym, na podstawie analizy potrzeb przeprowadzonej przez instytucje regionalne. Z poziomu krajowego, w ramach projektów koordynacyjnych oraz projektu parasolowego z zakresu usług społecznych, realizowane będzie natomiast wsparcie doradcze i szkoleniowe m.in. w zakresie budowania potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu terytorialnego do organizacji usług.

W obszarze ekonomii społecznej zapewniona zostanie komplementarność z KPO. W KPO zaplanowano przyjęcie ustawy o ekonomii społecznej oraz wsparcie inwestycyjne powiązane z wprowadzanymi w ustawie rozwiązaniami. W FERS przewidziano działania dot. wdrażania ustawy o ekonomii społecznej (m.in. o charakterze edukacyjnym), co będzie stanowić istotne uzupełnienie interwencji planowanej w KPO. W FERS realizowane będzie także wsparcie zwrotne dla PES. Przewidziane w KPO przyjęcie ustawy o ekonomii społecznej pozytywnie wpłynie na interwencję z EFS+, zapewniając ramy prawne dla realizowanych działań. W programach regionalnych zapewnione zostanie finansowanie usług wsparcia bezpośredniego, wraz ze wsparciem finansowym na utworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwie społecznym. Działania zaplanowane w FERS stanowić będą istotne uzupełnienie wsparcia regionalnego oraz będą wpływać na jakość usług świadczonych przez OWES (np. poprzez akredytację OWES).

Interwencja w obszarze rynku pracy w FERS jest komplementarna przede wszystkim ze wsparciem zaplanowanym na poziomie programów regionalnych. W ramach FERS zaplanowano modernizację instytucji rynku pracy, w tym m.in. wypracowanie jednolitych standardów jakości funkcjonowania PSZ i OHP czy

zapewnienie skutecznej koordynacji działań skierowanych do osób młodych, w kontekście wypełnienia zasad określonych we wzmocnionej Gwarancji dla młodzieży, i osób długotrwale bezrobotnych. Na poziomie regionalnym realizowane z kolei będzie wsparcie w postaci aktywizacji zawodowej skierowane do osób bezrobotnych oraz w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Program FERS w obszarze rynku pracy jest również komplementarny z interwencją KPO, w którym zostanie sfinansowana przebudowa systemu instytucjonalno-organizacyjno-prawnego na rynku pracy w kierunku systemu nowoczesnego i odpornego na sytuacje kryzysowe, opartego na rozwiązaniach cyfrowych i nowych narzędziach pracy z klientem. Z kolei w ramach FERS przewidziano w szczególności przygotowanie standardów działań PSZ dotyczących obsługi pracodawców i nowych grup docelowych oraz podnoszenie kompetencji pracowników PSZ w obszarach dotyczących pomocy tym grupom. Działania realizowane ze środków polityki spójności będą zatem uzupełniać i wdrażać reformę, która będzie zapoczątkowana w ramach działań finansowanych w KPO.

W zakresie projektów współpracy ponadnarodowej przewidzianych w FERS zapewniona została potencjalna komplementarność z programami Interreg, zwłaszcza w obszarach polityki społecznej, edukacji, przedsiębiorczości oraz ochrony zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem projektów przyczyniających się do wdrażania Strategii UE na rzecz Regionu Morza Bałtyckiego.

Wsparcie w ramach FERS będzie również uzupełniające względem działań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Szacuje się, że w ramach alokacji FERS na rzecz rozwoju obszarów wiejskich zostanie przeznaczony co najmniej 250 mln euro. Zakres i formy wsparcia przeznaczonego na te cele zostaną określone na późniejszym etapie.

Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi

Zgodnie z „celem barcelońskim⁴” 33% dzieci w wieku poniżej 3 lat powinno być objętych opieką zinstytucjonalizowaną. W 2019 roku w Polsce wskaźnik ten wyniósł 15,4 %, a jak wskazują prognozy, w 2024 roku będzie to 21,7%. Polska jest jednym

⁴ Cele określone przez Radę Europejską na szczycie w Barcelonie w 2002 r., dotyczące dostępności przystępnych cenowo i dobrej jakości struktur opieki nad dziećmi w wieku od 0 lat do osiągnięcia wieku obowiązku szkolnego.

z krajów UE, w których uczestnictwo dzieci poniżej 3 roku życia w różnych formach takiej opieki jest szczególnie niskie. Mimo systematycznego wzrostu od 2012 r. liczby miejsc w żłobkach, oddziałach i klubach dziecięcych, a także dostępności opiekunów dziennych (w 2012 - 25 dzieci na jedno miejsce, w 2019 – 7 dzieci na jedno miejsce), popyt na miejsca opieki jest nadal niezaspokojony. Również dysproporcja pomiędzy odsetkiem dzieci objętych opieką w miastach oraz na terenach wiejskich jest bardzo wyraźna (miasta – 18,4%, wieś – 3,7%). Ponadto, w województwach takich jak lubelskie czy podlaskie, na terenach wiejskich wskaźnik ten wynosi poniżej 2%. Zauważalny jest także znacząco wolniejszy wzrost liczby miejsc opieki na terenach wiejskich w stosunku do miejskich.

Jak pokazują dane⁵, luka opiekuńcza między końcem odpowiednio wynagradzanego urlopu wychowawczego a dostępem do gwarantowanej wczesnej edukacji i opieki trwa w Polsce dwa lata. Oznacza to, że między pierwszym a trzecim rokiem życia dziecka rodzic opiekujący się (najczęściej jednak matka) jest pozbawiony możliwości wykonywania pracy. Aż 87% badanych uczestniczek projektów współfinansowanych ze środków Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI), które po udziale w projekcie były bierne zawodowo z powodu opieki nad osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zgłosiło gotowość podjęcia pracy w przypadku otrzymania dodatkowych środków na pokrycie kosztów opieki nad taką osobą albo zapewnienia nieodpłatnej opieki dziennej w odpowiedniej placówce. Tym samym, dostęp do wysokiej jakości miejsc opieki w znacznym stopniu warunkuje aktywność zawodową kobiet. Może również przyczynić się do dłuższej aktywności zawodowej kobiet 50+ (które dziś podejmując się opieki nad wnukami rezygnują z pracy). Problem ten został również dostrzeżony przez KE, która w CSR z 2019 r. zalecała Polsce podjęcie działań w celu zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy, w szczególności poprzez poprawę dostępu do opieki nad dziećmi.

Większa dostępność miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 to również zwiększanie potencjału kadr zatrudnionych w tym sektorze, co zachęca rodziców do szerszego korzystania z opieki. Odpowiednie przygotowanie opiekunów jest warunkiem

⁵ Evalu, Analiza społeczno-gospodarcza wraz z diagnozą obszarów interwencji EFS – Raport końcowy, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa 2020.

adekwatnego dostosowania miejsc także do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, które w 2019 stanowiły ok. 1% wszystkich dzieci korzystających ze żłobków i klubów dziecięcych. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że poprawa dostępu do opieki instytucjonalnej jest efektywnym narzędziem wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

Komplementarność i synergia z innymi formami wsparcia

Wsparcie z zakresu tworzenia miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będzie komplementarne ze wsparciem realizowanym w ramach KPO oraz ze środków budżetu państwa. Ze środków KPO finansowane będą działania inwestycyjne w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki (m.in. budowa lub remont budynków). Z KPO zostanie również sfinansowany system IT (na potrzeby aplikowania o środki z Programu MALUCH+, rozliczania i monitorowania jego realizacji) oraz projekt architektoniczny żłobka i klubu dziecięcego zakładający minimalizację zużycia zasobów i energii. Ze środków EFS+ finansowane będą natomiast działania w zakresie utworzenia i funkcjonowania miejsc opieki w początkowym okresie. Środki krajowe przeznaczone będą natomiast na dofinansowanie istniejących miejsc opieki w celu obniżenia opłat ponoszonych przez rodziców.

Równe szanse dla osób z niepełnosprawnościami

W 2019 r. współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych (prawnie) w wieku produkcyjnym wyniósł 28,8%, wskaźnik zatrudnienia 26,8%, a stopa bezrobocia 7,2%. Strategia na rzecz osób z niepełnosprawnościami 2021-2030 wskazuje za cel wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym do 45% w roku 2030. Szansą na zwiększenie aktywności zawodowej osób, mających trudności z funkcjonowaniem na otwartym rynku pracy, jest proponowane w FERS wdrożenie zatrudnienia wspomaganego. Zwiększenie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami ma nie tylko znaczenie dla gospodarki ale również dla nich samych. Niepełnosprawność wpływa na osłabienie relacji społecznych, powodując izolację społeczną osób z niepełnosprawnościami a aktywizacja zawodowa pomoże osobom z niepełnosprawnościami w budowie relacji społecznych i przyczyni się do zapobiegania izolacji społecznej tych osób. Przewidziane w ramach FERS działania będą również wspomagać integrację

społeczną w programach regionalnych, poprzez wypracowanie i wdrożenie rozwiązań systemowych służących wsparciu tej grupy docelowej. Co piąta osoba z niepełnosprawnością (w 2014 r.) nie posiadała orzeczenia, a więc nie miała prawnego statusu osoby niepełnosprawnej, ale miała poważne ograniczenia w wykonywaniu codziennych czynności. Populacja osób z niepełnosprawnościami w 2014 r. w Polsce liczy od 5 do 7,7 mln osób. Z uwagi na to, iż system orzeczniczy w Polsce nie jest skonsolidowany, a orzekanie dla celów pozarentowych, rentowych oraz edukacyjnych odbywa się na podstawie różnych regulacji, uzasadnione jest jego ujednoczenie. Jest to istotne dla wyrównywania szans osób z niepełnosprawnością. Niektóre osoby z niepełnosprawnościami wymagają stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, a w przypadku dzieci, również stałego współudziału opiekuna w procesie leczenia, edukacji i rehabilitacji. Dezaktywizuje to zawodowo opiekunów, co pogarsza warunki materialne rodzin. W 2017 r. średni miesięczny dochód rozporządzalny gospodarstw domowych na osobę, które miały pod opieką osobę niepełnosprawną był o 15,5% niższy niż średnia krajowa, a aż 51,8% miesięcznego dochodu stanowiły świadczenia społeczne. W odpowiedzi na wyzwania z jakimi zmagają się rodziny osób z niepełnosprawnościami planuje się wypracowanie modelu wsparcia, ukierunkowanego na ich potrzeby. Pełny udział osób z niepełnosprawnościami w życiu zawodowym i społecznym jest utrudniony przez bariery w dostępności usług, budynków, obiektów przestrzeni publicznych, a także bariery w komunikacji. W ostatnich latach następują zauważalne zmiany w zakresie dostępności, co jest wynikiem poprawy świadomości społeczeństwa, przyjmowanych kolejnych regulacji prawnych i efektów Programu Dostępność+⁶. Nadal jednak w wielu obszarach występują poważne deficyty. W kolejnych latach niezbędne są inwestycje w poprawę dostępności, by wyrównywać szanse osób z niepełnosprawnościami we wszystkich dziedzinach życia, w tym również by umożliwić dzieciom z niepełnosprawnościami budowanie potencjału osobistego. Istotne jest również wdrażanie rozwiązań wspierających niezależne życie osób z niepełnosprawnościami i ułatwiających dostęp do informacji oraz doradztwa.

⁶ Ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z dn. 19.07.2019 r <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001696>

Komplementarność i synergia z innymi formami wsparcia

Wsparcie systemowe dla osób z niepełnosprawnościami w FERS będzie komplementarne z działaniami skierowanymi bezpośrednio do tej grupy w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej w programach regionalnych, a także z działaniami w ramach programu Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FE PŻ). FE PŻ będzie skierowane do osób najbardziej potrzebujących, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Wsparcie będzie obejmowało dostarczanie żywności oraz działania wspierające na rzecz włączenia społecznego. Między FE PŻ a innymi programami EFS+ będzie zapewniona komplementarność wsparcia m.in. na poziomie informacyjno-doradczym – osoby korzystające z FE PŻ będą informowane o możliwości udziału w konkretnych działaniach realizowanych w innych programach współfinansowanych z EFS+. FE PŻ stanowić będzie program pierwszego kontaktu, a udział w tym programie może być szansą na podjęcie dalszych kroków w celu włączenia osoby w życie społeczne i zawodowe.

Zdrowie

Profilaktyka i promocja zdrowia

Choroba i niepełnosprawność są czwartą pod względem częstości wskazywania przyczyną bierności zawodowej. Odsetek osób pow. 16 roku życia z chorobami przewlekłymi i problemami zdrowotnymi w Polsce wynosi 39,2% i jest o 2,5 p.p. wyższy niż średnia dla krajów UE-28. W grupie osób pracujących, przewlekle chorzy stanowią 23,9% (o 3,6 p.p. mniej niż średnia w UE). Również umieralność z przyczyn możliwych do uniknięcia dzięki profilaktyce zdrowotnej jest wyższa niż średnia UE (218 zgonów/100 000 ludności w Polsce wobec 161 zgonów/100 000 ludności w UE w 2019 r., za OECD). Otyłość, palenie papierosów, spożywanie alkoholu i niska aktywność fizyczna przyczyniają się do niemal połowy wszystkich zgonów. Tymczasem, kontrole NIK z 2017 oraz 2018 roku wykazały, że w Polsce nie ma spójnego systemu profilaktyki zdrowotnej, a liczba i zakres ogólnopolskich programów profilaktycznych jest niewystarczająca.

Jednocześnie, w Polsce utrzymuje się znacząca dysproporcja pomiędzy wydatkami na profilaktykę zdrowotną a wydatkami na leczenie chorób w zaawansowanym stadium. Zgodnie z raportem Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH –

Państwowego Instytutu Badawczego (NIZP PZH - PIB) z 2020 r. na profilaktykę i działania z zakresu zdrowia publicznego przeznaczono jedynie ok. 2,3% wydatków na ochronę zdrowia. Zmniejszenie przedwczesnej umieralności, zachorowalności i niepełnosprawności, a tym samym ograniczanie ryzyka wypadania z rynku pracy i wykluczenia społecznego, uwarunkowane jest efektywnym zwalczaniem szkodliwych dla zdrowia zachowań i eliminowaniem czynników sprzyjających rozwojowi chorób cywilizacyjnych.

Potrzebę realizacji skutecznej profilaktyki zdrowotnej wśród osób aktywnych zawodowo podkreśla się także w aspekcie makroekonomicznym, szczególnie w kontekście starzenia się społeczeństwa i potrzeby utrzymywania dłuższej aktywności zawodowej.

Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadr medycznych oraz przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia

Istotnym problemem polskiej służby zdrowia jest niewystarczająca liczba kadr medycznych. W systemie publicznym w 2019 r. pracowało 113,9 tys. lekarzy⁷, natomiast liczba pielęgniarek zatrudnionych w jednostkach ochrony zdrowia posiadających kontrakt z NFZ wynosiła 193,1 tys.⁸ Dodatkowo, w 2019 r. w Rzeczypospolitej Polskiej średni wiek lekarzy aktywnych zawodowo wynosił 49,5 lat. Udział lekarzy aktywnych zawodowo w wieku emerytalnym wśród wszystkich aktywnych zawodowo lekarzy wynosił 24%⁹. Średni wiek pielęgniarek aktywnych zawodowo w Polsce wynosił 49,5 roku. Pielęgniarki aktywne zawodowo powyżej 59. roku życia nie stanowiły równie znaczącej grupy jak lekarze w wieku emerytalnym¹⁰. Jak wskazano w raporcie OECD „State of Health in the EU” Polska ma najniższą w UE liczbę praktykujących lekarzy na 1 000 mieszkańców (2,4). Oficjalne szacunki krajowe w tym zakresie są wyższe – od 3,4 do 4,4 lekarza na 1 000 mieszkańców¹¹. Liczba pielęgniarek szacowana przez OECD (5,1 na 1 000 mieszkańców) również należy do najniższych w UE.

⁷ Za: Mapa potrzeb zdrowotnych na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2026 r., str. 458.

⁸ Za: Mapa potrzeb zdrowotnych na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2026 r., str. 471.

⁹ Za: Mapa potrzeb zdrowotnych na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2026 r., str. 445.

¹⁰ Za: Mapa potrzeb zdrowotnych na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2026 r., str. 469.

¹¹ <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/b562ffe2->

pl.pdf?expires=1642774466&id=id&accname=guest&checksum=112AF24D0C4421930985F4ABB8CB07CB

Niektóre specjalizacje lekarskie są szczególnie deficytowe. Liczba lekarzy specjalistów w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży stanowi 9,63% liczby lekarzy psychiatrów ogółem. Osoby doświadczające zaburzeń psychicznych należą do grupy najbardziej zagrożonej wykluczeniem, a nawet narażeniem życia i dlatego szybkie objęcie ich adekwatnym wsparciem jest niezwykle ważne. W związku ze starzeniem się społeczeństwa, konieczne jest także zapewnienie odpowiedniej liczby lekarzy ze specjalizacją w dziedzinie geriatricznej. Ich liczba wzrosła z 427 w 2017 r. do 504 w 2020 r., jednak nadal jest zdecydowanie niewystarczająca w stosunku do potrzeb.

Problem braków kadrowych nasila niedostateczny przyrost nowych kadr, nierównomierne ich rozmieszczenie pod względem geograficznym, jak również zjawisko emigracji. Braki kadrowe w systemie ochrony zdrowia wpływające negatywnie na jego odporność, co uwypuklił dodatkowo wybuch pandemii COVID-19.

Pracownicy systemu ochrony zdrowia to liczna i zróżnicowana grupa, obejmująca zarówno osoby wykonujące zawody medyczne, jak i inne zawody mające zastosowanie w ochronie zdrowia. Spośród kilkudziesięciu zawodów medycznych tylko kilka ma uregulowane ustawowo kwalifikacje, uprawnienia zawodowe, zasady doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej (lekarz, lekarz dentyista, pielęgniarka, położna, farmaceuta, diagnosta laboratoryjny, ratownik medyczny, fizjoterapeuta). W systemie opieki zdrowotnej zatrudnione są także osoby w zawodach, które nie są związane bezpośrednio z wykonywaniem czynności medycznych, ale mają istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego. Kształcenie podyplomowe i przeddyplomowe przedstawicieli zawodów związanych z ochroną zdrowia, a także kształcenie kadr organizacyjnych, administracyjnych i zarządzających powinno być wspierane, aby zapewnić efektywność systemu i odpowiedzieć na zmieniające się potrzeby zdrowotne społeczeństwa.

Dostępność i jakość usług zdrowotnych

Dostęp do usług zdrowotnych w Polsce jest nadal ograniczony. W 2019 r. odsetek Polek i Polaków zgłaszających niezaspokojone potrzeby w zakresie dostępu do

badań medycznych ze względu na koszty, odległość albo czas oczekiwania wynosił 4,2%, czyli był wyraźnie wyższy od unijnej średniej – 1,7%¹². Pandemia COVID-19 tylko pogłębiła obserwowane już wcześniej trudności. Konieczność długiego oczekiwania na usługi osłabia efekty leczenia, zwiększając jego koszty. Utrudniony dostęp do usług medycznych mają szczególnie mieszkańcy obszarów słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenów wiejskich.

Podmioty lecznicze i usługi medyczne charakteryzują się też różnym poziomem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Placówki medyczne często nie są przygotowane do przyjmowania osób głuchych i niedosłyszących, osób niewidomych i niedowidzących czy osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, które w takich sytuacjach muszą odbywać wizytę z osobą wspierającą. Z analiz Rzecznika Praw Obywatelskich wynika, że pacjenci z niepełnosprawnościami borykają się z brakiem dostępu do lekarzy specjalistów oraz zbyt długim oczekiwaniem na uzyskanie świadczeń rehabilitacyjnych i specjalistycznych.

Rozwój pandemii postawił dodatkowe wyzwania w zakresie ochrony zdrowia. Zgodnie z CSR sformułowanymi w 2020 r., niezbędne jest wsparcie odporności i skuteczności systemu ochrony zdrowia, m.in. przez zapewnienie wystarczających zasobów i przyspieszenie wdrażania usług e-zdrowia. Jak wskazuje NIK w raporcie z 2019 r., konieczna jest poprawa procesów zarządzania w służbie zdrowia, szczególnie w zakresie koordynacji tworzenia i funkcjonowania podmiotów leczniczych, w tym wykorzystania zasobów systemu, co również wpłynie na większą dostępność do usług zdrowotnych.

Na obecną sytuację demograficzną Polski ma wpływ m.in. starzenie się społeczeństwa. Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji Polski wynosił w 2020 r. blisko 18,6% (ponad 7,1 mln osób), a prognozy GUS wskazują, że w 2050 r. osób w wieku 65+ będzie już blisko 13,7 mln (40% populacji). Efekty starzenia się społeczeństwa powodują cały szereg negatywnych skutków dla polityki społecznej, w tym polityki zdrowotnej. Zwiększa się obciążenie związane z leczeniem chorób, których wystąpienie jest skorelowane z wiekiem, takich jak nowotwory lub choroby

¹² OECD State of Health in the EU Poland Country Health Profile 2021; str. 16; <https://www.oecd.org/poland/polska-profil-systemu-ochrony-zdrowia-2021-b562ffe2-pl.htm>

układu krążenia. Bez podejmowania działań na rzecz zwiększenia liczby udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej przy jednoczesnym zachowaniu ich wysokiej jakości i dostępności, równowaga finansowa systemu zostanie zachwiana.

Łączna liczba lekarzy ze specjalizacją z dziedziny psychiatrii w 2019 r. wyniosła 3 904. Na terenie kraju występuje zróżnicowana liczba lekarzy na 100 tys. ludności pod względem województw (najwięcej jest w województwie mazowieckim – 18,0, a najmniej w warmińsko-mazurskim – 8,0), wartość dla kraju wynosi 10,2, przy rekomendowanej przez konsultanta krajowego liczbie 20,0¹³. Wsparcia i intensyfikacji wymaga rozpoczęta w 2019 r. reforma opieki psychiatrycznej, która ma na celu zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Kolejnym wyzwaniem stojącym przed systemem ochrony zdrowia jest efektywniejsze zarządzanie oraz lepsza koordynacja pomiędzy jego poszczególnymi poziomami, m.in.: POZ, AOS, leczeniem szpitalnym, rehabilitacją, opieką długoterminową. Koordynowana opieka zdrowotna jest jednym z podstawowych kierunków zmian planowanych w najbliższych latach w systemie zarządzania opieką zdrowotną w Polsce. Koordynacja i integracja opieki nad pacjentem nabiera szczególnie istotnego znaczenia w przypadku opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi. Te dwa obszary w dużym stopniu powinny zostać objęte deinstytucjonalizacją, co jest rekomendowane przez Światową Organizację Zdrowia, UE i OECD.

W kontekście braków kadrowych w systemie ochrony zdrowia w Polsce, konieczne staje się maksymalne korzystanie z dostępnych zasobów, np. poprzez wykorzystanie potencjału wyspecjalizowanej kadry farmaceutów. Rozwój opieki farmaceutycznej, m.in. poprzez zwiększenie roli farmaceutów w zakresie profilaktyki zdrowotnej i wsparcia pacjentów w czasie leczenia farmakologicznego, pozwoli na odciążenie kadry innych zawodów medycznych, poprawę świadomości i zdrowia pacjentów, zmniejszenie zjawiska przyjmowania wielu leków jednocześnie, a tym

¹³ Za: Mapa potrzeb zdrowotnych na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2026 r., str. 284.

samym również zmniejszenie liczby hospitalizacji. Pozwoli to także na poszerzenie zakresu poradnictwa dostępnego dla pacjentów w całym kraju ze strony personelu medycznego, niezależnie od ich położenia terytorialnego oraz sytuacji społeczno-ekonomicznej, w tym również na obszarach wiejskich oraz z utrudnionym dostępem do opieki zdrowotnej (o ile w danej okolicy funkcjonuje apteka). Ponadto, dla poprawy funkcjonowania systemu i zapewnienia pacjentowi najlepszej opieki i lepszego dostępu do informacji na temat swojego stanu zdrowia istotne jest promowanie rozwiązań telemedycznych.

Komplementarność i synergia z innymi formami wsparcia

Podejmowane działania będą komplementarne z działaniami w ramach programów regionalnych (m.in. wdrażanie programów profilaktycznych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, czy wsparcie procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej).

Działania z zakresu kształcenia przeddyplomowego innych zawodów, związanych z ochroną zdrowia będą komplementarne z kompleksowymi działaniami w zakresie kształcenia przeddyplomowego kadr medycznych przewidzianymi w ramach KPO. Działania w zakresie kształcenia podyplomowego kadr medycznych i innych zawodów związanych z ochroną zdrowia, będą komplementarne z działaniami w zakresie zwiększania kompetencji/kwalifikacji zawodowych kadr medycznych realizowanymi w PO WER 2014-2020 w ramach dodatkowej alokacji REACT-EU.

Działania z zakresu kształcenia podyplomowego będą również komplementarne ze wsparciem udzielanym w FERC.

Szkolnictwo wyższe i nauka

Jednym z najważniejszych wyzwań w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki jest dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji. Niezbędne jest również podniesienie jakości kształcenia, w tym wprowadzenie zmian w zakresie realizacji procesu kształcenia na uczelniach z uwzględnieniem możliwości kształcenia na odległość. Budowanie wysokiej jakości szkolnictwa wyższego nie uda się także bez ścisłej współpracy z pracodawcami.

Konieczny jest rozwój kompetencji/umiejętności/kwalifikacji zarówno zawodowych, jak i przekrojowych, w szczególności w tych obszarach, które są kluczowe z punktu widzenia rozwoju nowoczesnej gospodarki.

CSR formułowane dla Polski w roku 2019 obejmują rozwijanie umiejętności odpowiadających potrzebom rynku pracy, zwłaszcza poprzez kształcenie dorosłych. Szersze zaangażowanie uczelni w edukację dorosłych może wypełnić lukę powstałą w wyniku malejącej liczby studentów. Kadry uczelni muszą jednak zostać przygotowane do obsługi takich osób.

Chociaż liczba studentów z niepełnosprawnościami wzrasta, ich udział w populacji wszystkich osób z niepełnosprawnościami jest wciąż bardzo niski. Problemem są niedostosowane budynki uczelni, nieprzyjazne rozwiązania techniczne oraz utrudnienia w dostępie do pełnej oferty dydaktycznej. Wyzwaniem jest więc poprawa dostępności szkolnictwa wyższego i nauki dla osób z grup defaworyzowanych, w tym osób ze szczególnymi potrzebami oraz będących w gorszej sytuacji społecznej lub ekonomicznej.

Odsetek cudzoziemców studiujących na polskich uczelniach od 2003 r. wzrósł o ponad 6 p.p. i w roku akademickim 2019/2020 r. wynosił 6,7%. Znacząco wzrosła również liczba pracowników uczelni wyjeżdżających do uczelni zagranicznych, jak i pracowników uczelni zagranicznych przyjeżdżających do uczelni polskich. Jednak przeszkodą w procesie umiędzynarodowiania szkolnictwa wyższego jest nadal m.in. nieadekwatna dostępność i jakość obsługi studentów zagranicznych i międzynarodowych programów badawczych, a także brak środków finansowych na inicjowanie współpracy i wspólnych projektów.

Komplementarność i synergia z innymi formami wsparcia

Zakres wsparcia w zakresie krótkookresowej mobilności akademickiej kadry dydaktyczno-naukowej będzie miał charakter komplementarny wobec programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki. Z kolei wsparcie międzynarodowych partnerstw akademickich będzie uzupełniało wsparcie w ramach programu Uniwersytetów Europejskich oraz programu Erasmus+. Demarkacja zostanie zapewniona na etapie udzielania i w trakcie realizacji wsparcia poprzez weryfikację możliwości wystąpienia podwójnego finansowania.

Innowacje społeczne

Zgodnie z CSR Polska stale podejmuje działania w celu wzmocnienia innowacyjności, nie tylko w sferze gospodarczej, ale również społecznej. Zmieniająca się struktura demograficzna ludności, nieprzewidywalne czynniki zewnętrzne (np. pandemia), czy wciąż obecne w sferze społecznej deficyty (np. sytuacja osób biernych zawodowo, z niepełnosprawnościami i ich rodzin, seniorów) – wymagają wypracowania innowacyjnych metod działania. Doświadczenia z wdrażania PO WER wskazują, że przyjęty model wspierania innowacji społecznych w obszarach EFS jest skuteczny. Przykładem tego są Środowiskowe Centra Zdrowia Psychicznego wspierane w schemacie makro, oferujące kompleksowe wsparcie osobom doświadczającym zaburzeń i problemów psychicznych - co okazało się niezwykle cenne również w dobie pandemii. Podobne efekty można zaobserwować w mikroinnowacjach, gdzie w wielu przypadkach, np. w obszarze dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, innowatorzy wykazali się nie tylko zdolnością trafnego rozpoznania konkretnego problemu, ale także potrafili zaproponować adekwatne i skuteczne rozwiązanie. Aby innowacje społeczne mogły nadal rozwijać się w Polsce potrzebna jest kontynuacja budowy sprzyjającego temu ekosystemu oraz wykorzystywanie na szerszą skalę nowych rozwiązań, które już zostały sprawdzone.

Komplementarność i synergia z innymi formami wsparcia

Wsparcie na rzecz rozwoju innowacji społecznych w FERS będzie komplementarne z działaniami finansowanymi z innych źródeł, w tym z Programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI). Komplementarny charakter zostanie zapewniony np. przez system ustalania kryteriów wyboru projektów dla konkretnych obszarów, w których realizowane będzie wsparcie w FERS. Takie podejście pozwoli na wprowadzenia na etapie wyboru, a także na etapie realizacji projektów skutecznego mechanizmu zapewnienia uzupełniającego się/komplementarnego charakteru wsparcia z FERS i wsparcia finansowanego z innych źródeł, w tym EaSI.

Wyzwania w zakresie zdolności administracyjnych i zarządzania oraz stosowania działań upraszczających

W ramach FERS kontynuowane będą działania ukierunkowane na utrzymanie i zwiększanie zdolności administracyjnej instytucji systemu wdrażania programu. Cele i zakres wsparcia odpowiadają na wybrane wyzwania, określone w krajowych dokumentach strategicznych, takich jak:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Umowa Partnerstwa,.

Cele te będą realizowane dzięki wsparciu instytucji uczestniczących we wdrażaniu Programu w ramach Priorytetu VII Pomoc Techniczna. Wsparcie będzie skoncentrowane na podnoszeniu zdolności administracyjnych instytucji, ze szczególnym naciskiem na podmioty, które do tej pory nie pełniły funkcji Instytucji Pośredniczących, a którym zadanie to zostało powierzone w związku z wdrażaniem FERS. Działania będą kierowane również na budowanie potencjału partnerów, o których mowa w art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i beneficjentów programu, co przyczyni się do zwiększenia efektywności wykorzystania środków. Wykorzystanie kadr zaangażowanych we wdrażanie PO WER w perspektywie finansowej 2014-2020 zapewni płynne przejście pomiędzy okresami programowania i uruchomienie programu FERS na lata 2021–2027. Wsparcie w ramach FERS w powyższym zakresie będzie komplementarne w stosunku do działań zaplanowanych do realizacji w ramach horyzontalnego programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich.

W ramach FERS zaplanowano również kontynuowanie dotychczas realizowanych działań ukierunkowanych na zwiększanie efektywności i elastyczności systemu wdrażania Programu, które podobnie jak w perspektywie finansowej 2014-2020 będą koncentrowały się na wprowadzaniu uproszczeń w obszarach związanych m.in. z wyborem i kontrolą, czy też opiniowaniem i wskazywaniem kierunków zmian samego Programu. Działania te będą realizowane we współpracy z partnerami.

W ramach FERS kontynuowane będzie stosowanie uproszczeń w zakresie rozliczania kosztów pośrednich w projektach w oparciu o uproszczone metody. Ustalone stawki ryczałtowe zostały opracowane zgodnie z art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, a metodyka ich wyliczenia jest załączona do Programu.

W Programie zakłada się również wykorzystanie rozliczenia opartego o finansowanie niepowiązane z kosztami. Ten sposób finansowania i rozliczenia został przyjęty dla działań związanych z tworzeniem miejsc opieki dla dzieci do lat 3, co pozwoli na zintegrowanie finansowania EFS+ z programem krajowym i wdrażanie wsparcia w oparciu o sprawdzone rozwiązania krajowe Programu Maluch+. Dodatkowo, planuje się wykorzystywanie art. 53 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów dla opracowywania i wprowadzania rozliczenia w oparciu o koszty uproszczone. Takie podejście pozwoli na zmniejszenie obciążeń administracyjnych w kolejnych obszarach wdrażania EFS oraz zapewni większą elastyczność w wydatkowaniu.

Tabela 1

Cel polityki	Cel szczegółowy	Uzasadnienie (podsumowanie)
CP 4	(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie	<p>Zgodnie ze strategią Europa 2020 przedsiębiorczość i praca na własny rachunek są istotne dla osiągnięcia inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. W świetle oceny ex ante instrumentów finansowych na lata 2021–2027 w obszarze samozatrudnienia ze środków EFS w dotychczasowym systemie wsparcia samozatrudnienia brakuje narzędzi wprost ukierunkowanych na promocję przedsiębiorczości, skierowanych nie tylko do osób pozostających bez pracy, ale także osób pracujących, planujących założenie własnej działalności gospodarczej. Istnieje potrzeba większej integracji polityki wspierania samozatrudnienia, wyraźnej demarkacji grup docelowych i podziału odpowiedzialności między poszczególne instytucje udzielające wsparcia. Wnioski z badania wskazują na potrzebę wprowadzenia ogólnokrajowego systemu wsparcia samozatrudnienia, z odpowiednim dopasowaniem narzędzi wsparcia do jego celów oraz grup docelowych, a także możliwie szeroką integracją różnych źródeł finansowania, w tym środków krajowych i unijnych.</p> <p>Wychodząc naprzeciw tym wnioskom, w ramach celu szczegółowego a) planuje się szeroki zakres zwrotnego wsparcia dla samozatrudnienia, by zapewnić dostępne w</p>

	samozatrudnienia i ekonomii społecznej	całej Polsce źródło finansowania działalności gospodarczych na etapie ich podejmowania przez osoby fizyczne.
CP 4	(b) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy;	Jak wskazuje załącznik D do <i>Sprawozdania krajowego – Polska 2019</i> , jednym z priorytetowych obszarów inwestycyjnych w ramach CP 4 jest modernizacja publicznych służb zatrudnienia w celu skutecznego ukierunkowania polityki rynku pracy na osoby bierne zawodowo, osoby o niskich kwalifikacjach, kobiety, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami i osoby długotrwale bezrobotne. W <i>Analizie społeczno-gospodarczej wraz z diagnozą obszarów interwencji EFS</i> również wskazano, że PSZ potrzebują nowej całościowej koncepcji działania, otwarcia na osoby nieaktywne zawodowo, odejścia od sztywnych katalogów instrumentów rynku pracy. Sytuacja ta wymaga podjęcia kompleksowych działań przygotowujących PSZ do nowych wyzwań, w tym do zwiększenia skuteczności wsparcia osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w celu ich aktywizacji zawodowej. Mając na uwadze ww. wyzwania realizacja Programu w ramach tego celu skoncentrowana jest na wzmocnieniu potencjału instytucjonalnego i kadrowego PSZ na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym w celu zwiększenia efektywności ich funkcjonowania i będzie komplementarna z KPO, w ramach którego realizowane będą działania mające na celu reformę rynku pracy w Polsce. W ramach FERS przewidziano m.in. zapewnienie krajowej koordynacji wsparcia skierowanego do osób młodych do 29 roku życia i osób długotrwale bezrobotnych poprzez wypracowanie szczegółowych standardów dotyczących

		dotarcia do tych osób i metod wsparcia tych grup docelowych. W ramach tych działań przewidziano również m.in. wypracowanie oraz wdrożenie jednolitych standardów jakości funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia i ochotniczych hufców pracy oraz systemu ich monitorowania, a także realizację działań mających na celu wzmocnienie kwalifikacji i kompetencji pracowników PSZ i OHP w zakresie profesjonalizacji wsparcia świadczonego na rzecz osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
CP 4	(c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi	Według danych GUS (2019 r.) najczęstszą przyczyną bierności zawodowej kobiet w wieku 25-54 lata są obowiązki rodzinne, podczas gdy mężczyźni w analogicznym wieku pozostają bierni najczęściej z powodu choroby. Konieczność opieki nad dziećmi i innymi członkami rodziny utrudnia podejmowanie aktywności zawodowej kobiet, dlatego też jednym z zaleceń Rady UE dla Polski jest podjęcie działań mających na celu zwiększenie uczestnictwa w rynku pracy, w tym przez poprawę dostępu do opieki nad dziećmi, w szczególności poprzez zapewnienie przystępnych cenowo, wysokiej jakości usług opieki nad dziećmi poniżej 3 lat. Pomimo tego, iż liczba miejsc opieki w ciągu ostatnich lat sukcesywnie wzrastała, w dalszym ciągu Polska jest jednym z krajów europejskich, w których uczestnictwo dzieci poniżej 3 roku życia w opiece instytucjonalnej jest szczególnie niskie z uwagi na niewystarczającą liczbę tych placówek. Na koniec 2019 r., według danych GUS, jedynie 15,4% dzieci miało zapewnione miejsce w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Według

	i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;	<p>stanu na 31 grudnia 2019 r. instytucje te funkcjonowały jedynie w 1039 gminach, czyli 42% gmin w Polsce. W przypadku gmin wiejskich miejsca opieki istniały jedynie w 396 gminach, tj. 25% tych gmin. Z tego powodu konieczna jest intensyfikacja działań w zakresie poprawy dostępu do miejsc opieki, a także zapewnienie jak najwyższej jakości tej opieki.</p> <p>Negatywny wpływ na aktywność zawodową kobiet ma również stereotypowe postrzeganie ich roli społecznej i związana z tym dyskryminacja ze względu na płeć w miejscu pracy (postrzeganie kobiet jako mniej dyspozycyjnych pracowników ze względu na obowiązki rodzicielskie, do tej pory pełnione głównie przez kobiety). Dlatego ważne jest dalsze promowanie rozwiązań z zakresu godzenia życia zawodowego i rodzinnego wśród pracodawców, podejmowanie działań na rzecz równego dzielenia obowiązków opiekuńczych wśród kobiet i mężczyzn, a także wzmocnienie pozycji kobiet na rynku pracy, w tym poprzez rozwój ich postaw liderek.</p> <p>Planuje się również wzmocnienie dialogu społecznego, aby skutecznie odpowiedzieć na współczesne wyzwania związane z zapewnieniem równości szans w miejscu pracy i ułatwieniem godzenia ról zawodowych i prywatnych.</p>
	(d) wspieranie dostosowania pracowników,	<p><i>Badanie Wpływ Bazy Usług Rozwojowych na jakość i dostępność usług rozwojowych świadczonych na rzecz przedsiębiorców i pracowników z uwzględnieniem oddziaływania Podmiotowego Systemu Finansowania (2017 r.)</i> wskazało, że usługi</p>

	<p>przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia;</p>	<p>rozwojowe, z których skorzystali pracownicy, wyposażyły ich w wiedzę i umiejętności, które są przez nich wykorzystywane w codziennej pracy (deklarowało tak 83% zbadanych pracowników). Niemal wszyscy przedsiębiorcy, którzy skorzystali już z PSF, zauważają efekty usługi rozwojowej w codziennej pracy osób, które z nich skorzystały (93%). Uzasadnia to kontynuację wsparcia szkoleniowego i doradczego przedsiębiorstw i ich pracowników w obszarach kluczowych dla rozwoju kraju poprzez BUR. Przewiduje się dalszy rozwój Bazy (dodanie nowych funkcjonalności i większe powiązanie z ZRK).</p> <p>W Wytycznych inwestycyjnych dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027 wskazano m.in. potrzeby inwestycyjne w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej w celu promowania aktywnego i zdrowego starzenia się. Natomiast w Sprawozdaniu krajowym 2020 podkreślono, że w latach 2011–2016 wskaźnik liczby zgonów możliwych do uniknięcia w Polsce dzięki profilaktyce zmniejszył się o około 10%, jednak w dalszym ciągu przekracza średnią UE o ponad jedną trzecią. Jednym z głównych wyzwań systemu ochrony zdrowia są zatem niedostateczne działania z zakresu zdrowia publicznego, profilaktyki i prewencji chorób oraz niewystarczające zaangażowanie społeczeństwa w dbanie o własne zdrowie.</p> <p>Konieczne jest kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie oraz wspieranie pozytywnych postaw w zakresie stylu życia, w tym przede wszystkim poświęcenie większej uwagi promocji zdrowia i prewencji chorób poprzez wspieranie zachowań</p>
--	--	--

		<p>prozdrowotnych i zachęt do korzystania ze świadczeń profilaktycznych. Interwencja w tym celu w obszarze zdrowia ma przede wszystkim na celu wzmocnienie zasobów kadrowych dostępnych na rynku pracy poprzez wydłużenie czasu aktywności zawodowej wybranych grup docelowych. Dzięki wsparciu profilaktyki i wzrostowi świadomości zdrowotnej zwiększy się poziom produktywności, a także ograniczone zostaną przypadki trwałej niezdolności do pracy.</p> <p>Planuje się również wzmocnienie dialogu społecznego, aby skutecznie odpowiedzieć na współczesne wyzwania związane z transformacją energetyczną, zapewnieniem pracownikom zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy, pozwalającego zachować aktywność zawodową w zdrowiu, a także przygotowaniem rynku pracy do funkcjonowania w warunkach kryzysowych.</p>
CP 4	<p>e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego</p>	<p>Pracodawcy spotykają się z trudnościami w rekrutacji właściwie przygotowanych pracowników. Szereg opracowań, w tym formułowane dla Polski zalecenia Rady UE, wskazuje na istniejący problem niedostosowania kwalifikacji/ kompetencji/umiejętności do potrzeb rynku pracy. Mimo podjęcia wielu działań, problem ten nadal jest obecny na polskim rynku pracy. Absolwentom opuszczającym system edukacji formalnej brakuje zarówno „twardych” kwalifikacji zawodowych, jak i kompetencji/umiejętności „miękkich” poszukiwanych przez pracodawców: interpersonalnych, zarządczych i organizacyjnych. Konieczne jest programy nauczania dla dzieci i młodzieży oraz kształcenia dorosłych były opracowane tak, by ich</p>

	<p>i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego;</p>	<p>umiejętności/kompetencje/kwalifikacje odpowiadały wyzwaniom gospodarczym i społecznym oraz potrzebom pracodawców.</p> <p>Interwencje zaplanowane w celu ograniczenia zidentyfikowanych wyzwań opierają się na dalszym włączeniu pracodawców i partnerów społecznych w proces kształcenia i szkolenia, monitorowaniu, identyfikowaniu i rozwijaniu potrzebnych umiejętności/kompetencji/ kwalifikacji oraz podnoszeniu umiejętności/kompetencji/ kwalifikacji kadry systemu oświaty. Planowane wsparcie jest zgodne z CSR dla Polski z 2019 r. oraz z rekomendacjami zawartymi w Aneksie D do Sprawozdania krajowego Polska 2019.</p> <p>W obszarze szkolnictwa wyższego istotnym wyzwaniem pozostaje zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki, w tym wprowadzenie zmian w zakresie realizacji procesu kształcenia na uczelniach (w tym systemu kształcenia na odległość). Budowanie wysokiej jakości szkolnictwa wyższego będzie realizowane w ścisłej współpracy z pracodawcami. Ponadto, interwencja ukierunkowana zostanie na: dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji, rozwój oferty w zakresie uczenia się osób dorosłych, jak również wsparcie umiędzynarodowienia podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki.</p> <p>Planowane wsparcie jest zgodne z CSR dla Polski z 2019 r. oraz rekomendacjami zawartymi w Aneksie D do Sprawozdania krajowego Polska 2019, gdzie za</p>
--	--	--

		priorytetowe uznano równy dostęp do kształcenia oraz poprawę jakości, skuteczności i adekwatności kształcenia na wszystkich poziomach do potrzeb rynku pracy.
CP 4	(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej	W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i wsparcia dla wszystkich dzieci i uczniów z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb edukacyjnych i rozwojowych zaplanowano dalszy rozwój edukacji włączającej, w tym wsparcie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, na które prognozuje się zwiększone zapotrzebowanie m.in. w związku ze skutkami nauki zdalnej w czasie pandemii. Potrzeba rozwoju podejścia włączającego w edukacji wynika również z obserwowanego wzrostu liczby orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, a także wzrost odsetka dzieci i młodzieży korzystających z pomocy specjalistycznej ze względu na zaburzenia psychiczne. W zakresie szkolnictwa wyższego zaplanowano działania służące poprawie dostępności szkolnictwa wyższego i nauki dla osób z grup defaworyzowanych, w tym osób ze szczególnymi potrzebami oraz będących w gorszej sytuacji społecznej lub ekonomicznej.

	dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	
CP 4	g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery	<p>Liczba osób dorosłych, kształcących się w sposób formalny w Polsce jest niższa od średniej UE. Choć uczenie się pozaformalne lub nieformalne jest bardziej powszechne, to również tu występuje duży dystans między Polską a UE. Zróżnicowana sytuacja zawodowa i rodzinna osób dorosłych powoduje, że preferowane są jak najkrótsze cykle kształcenia. Dodatkowymi wyzwaniami w uczeniu się dorosłych Polaków są m.in. nadal niska świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie oraz wciąż niedostateczny dostęp do informacji nt. usług rozwojowych oferowanych na rynku i utrudnione porównywanie tych usług między sobą. Odpowiedzią na to są dalszy rozwój BUR, ZSK oraz dalsze prace w kontekście powiązania ZRK z BUR.</p> <p>Zgodnie z zaleceniami Rady UE dla Polski na lata 2020 i 2021 konieczne jest podjęcie działań mających na celu zapewnienie skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych w proces kształtowania polityki. W odpowiedzi na te wyzwania wzmocniony będzie potencjał instytucjonalny i osobowy organizacji partnerów społecznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności poprzez podnoszenie kompetencji kadr tych podmiotów. Podejmowane będą też działania mające na celu rozwój dialogu obywatelskiego poprzez zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w procesie stanowienia prawa w poszczególnych</p>

	<p>zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p>	<p>obszarach ich działalności (tj. edukacja i kształcenie, włączenie i integracja społeczna, rynek pracy, ochrona zdrowia).</p> <p>W obecnych warunkach postępującej cyfryzacji wielu aspektów życia człowieka (np. edukacji, pracy zawodowej, kontaktów społecznych, korzystania z usług administracji i ochrony zdrowia), szczególnego znaczenia nabiera zapewnienie każdemu obywatelowi odpowiednich umiejętności cyfrowych. Konieczne jest wdrażanie działań, które obejmą jak najszersze grono odbiorców, w tym także m.in. grupy zagrożone wykluczeniem społecznym, seniorów czy osoby, które charakteryzują się niską świadomością potrzeb nabywania kompetencji cyfrowych.</p> <p>Intensywność zmian na rynku pracy, w tym postępujący proces cyfryzacji czy rozwój zielonej ekonomii, wymaga monitorowania i prowadzenia badań tematycznych w obszarach kluczowych dla efektywności rynku pracy, w tym identyfikowania luk kompetencyjnych. Interwencja FERS przewiduje identyfikację potrzeb kompetencyjnych i zawodowych na rynku pracy oraz wykorzystanie w tym procesie potencjału Sektorowych Rad ds. Kompetencji.</p> <p>Zarówno doświadczenia poprzedniego okresu finansowania, jak i ocena ex ante instrumentów finansowych na lata 2021–2027 wykazały, że istnieje zapotrzebowanie na preferencyjny instrument pożyczkowy na finansowanie potrzeb edukacyjnych osób dorosłych w zakresie kształcenia. Istnieje duży popyt na różne formy kształcenia pozaformalnego, znacząca część dorosłych, którzy aktywnie podnoszą swoje</p>
--	--	---

		<p>umiejętności/kompetencje/kwalifikacje, podejmuje edukację z własnej inicjatywy, poszukując odpowiadającej im tematyki i form szkolenia, a istotną barierą dla udziału w edukacji jest bariera finansowa. Jednocześnie badanie potwierdziło, że na rynku nie ma dostępnej oferty finansowania zwrotnego, z której osoby chcące sfinansować swoje potrzeby w obszarze edukacji mogłyby skorzystać. Jedynym produktem będącym w ofercie banków komercyjnych z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z edukacją są tzw. kredyty studenckie.</p> <p>W odpowiedzi na wyniki badania zaplanowano w Programie możliwość pozyskania finansowania przez osoby dorosłe na studia podyplomowe, kursy, szkolenia oraz inne formy kształcenia osób dorosłych oferowanych przez krajowe i zagraniczne podmioty, za wyjątkiem studiów I, II i III stopnia.</p> <p>W Wytycznych inwestycyjnych dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027 wskazano m.in. potrzeby inwestycyjne w zakresie podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowywania personelu medycznego i okołomedycznego oraz personelu zdrowotnej opieki długoterminowej.</p> <p>Biorąc pod uwagę starzenie się społeczeństwa, jak również mając na uwadze inne trendy epidemiologiczno-demograficzne, wyzwaniem pozostaje wsparcie systemu doskonalenia zawodowego kadr systemu ochrony zdrowia. Przy czym – poza kluczowymi zawodami medycznymi (lekarz i pielęgniarka) – konieczne jest wsparcie</p>
--	--	--

		<p>pozostałych zawodów medycznych oraz innych zawodów istotnych z punktu widzenia funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.</p> <p>Dlatego w tym celu szczegółowym wspierany będzie również rozwój systemu kształcenia podyplomowego kadr medycznych, które są niezbędne dla zapewnienia oczekiwanej dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych, w obszarach istotnych z punktu widzenia potrzeb epidemiologiczno-demograficznych kraju. Wsparcie w tym zakresie, obok działań profilaktycznych, ma zasadnicze znaczenie dla trwałego wzmocnienia systemu ochrony zdrowia.</p>
CP 4	<p>h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji</p>	<p>W Wytocznych inwestycyjnych dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027 zwrócono uwagę na kwestie m.in. wspierania zintegrowanych działań na rzecz aktywnego włączenia mających dotrzeć do większej liczby osób ze środowisk defaworyzowanych oraz wspierania tworzenia miejsc pracy w ekonomii społecznej.</p> <p>W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami zaplanowano działania, które przyczynią się do zmian systemowych w tym obszarze, m.in. kompleksową interwencję w zakresie wdrażania zatrudnienia wspomaganego, reformę systemu orzekania o niepełnosprawności oraz inne działania powiązane.</p> <p>W zakresie wsparcia ekonomii społecznej zaplanowano działania koordynacyjne, komplementarne do systemu wsparcia bezpośredniego realizowanego w regionach, mające na celu m.in. zapewnienie odpowiedniej efektywności i jakości wsparcia</p>

		<p>bezpośredniego. Ważnym elementem tych działań będzie wdrażanie rozwiązań zaplanowanych w ustawie o ekonomii społecznej.</p> <p>W kontekście aktywnego włączenia istotne jest podejmowanie działań na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, dlatego podejmowane będą działania mające na celu wsparcie potencjału NGO w tym zakresie.</p> <p>Z oceny ex ante instrumentów finansowych na lata 2021–2027 wynika, że zarówno wśród istniejących PES, w tym przedsiębiorstwach społecznych (PS), jak również PES znajdujących się jeszcze w okresie rozruchu istnieje duże zapotrzebowanie na środki finansowe umożliwiające rozwój. Wsparcie będzie miało formę instrumentu finansowego ukierunkowanego na tworzenie i rozwój PES na różnych etapach rozwoju. Zakłada się finansowanie pożyczek przeznaczonych dla PES w początkowym okresie ich działalności oraz pożyczek na rozwój tych podmiotów jak również uruchomienie produktów kapitałowych lub quasi-kapitałowych dla PS o znacznym potencjale wzrostu.</p> <p>Kompleksowym wsparciem w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej zostaną objęte też osoby odbywające karę pozbawienia wolności. Wsparcie tej grupy stanowić będzie rozszerzenie działań realizowanych w latach 2014-2020.</p> <p>Z uwagi na wyzwania i priorytety określone w rządowym programie Dostępność Plus oraz obowiązki wynikające z ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, dostępność cyfrowa</p>
--	--	---

		<p>to obowiązek prawny dla podmiotów publicznych. Z drugiej strony jest to także większa szansa dla różnych podmiotów (np. przedsiębiorców, instytucji kultury, urzędów) na dotarcie z informacją i ofertą do różnych grup użytkowników, w tym w szczególności seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Idea dostępności cyfrowej i jej praktyczne zastosowanie – mimo niewątpliwych zmian już wprowadzonych w tym zakresie – wciąż wymaga upowszechniania np. poprzez szkolenia.</p> <p>Wyzwania i potrzeby w zakresie zapewnienia dostępności istnieją również po stronie przedsiębiorców i niezbędnych do podjęcia działań mających na celu zwiększenie dostępności prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. Z tego względu planowane jest poszerzenie zakresu działania zarządzanego przez BGK Funduszu Dostępności i umożliwienie pozyskania przez przedsiębiorców finansowania na ten cel preferencyjnych pożyczek.</p>
CP 4	i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	<p>Jednym z najważniejszych wyzwań dla rozwoju Polski są obecnie niekorzystne trendy demograficzne - Polska wkroczyła w okres kryzysu demograficznego, który może mieć charakter trwały. Wyrazem niekorzystnych tendencji są bardzo niski przyrost naturalny, znaczna liczba Polaków przebywających za granicą, spadek udziału osób w wieku aktywności zawodowej oraz szybki wzrost udziału osób starszych w całej populacji. Jak wskazują Sprawozdanie krajowe – Polska 2019 atrakcyjność polskiego rynku pracy dla migrantów i Polaków powracających z zagranicy będzie mieć duże znaczenie dla przyszłej podaży pracy. Braki kadrowe częściowo mogą zostać uzupełnione napływem</p>

		<p>cudzoziemców, o ile podjęte zostaną działania umożliwiające zarówno efektywne funkcjonowanie tej grupy na rynku pracy, jak i w innych obszarach życia społecznego. Realizacja Programu w ramach celu szczegółowego i) jest odpowiedzią na te wyzwania i ma koncentrować się na wspieraniu procesów zarządzania migracjami zarobkowymi w celu lepszego wykorzystania potencjału migrantów zarobkowych i wsparcia pracodawców poszukujących pracowników cudzoziemskich. Działania przewidziane w tym obszarze dotyczyć będą m.in. wypracowania i wdrożenia modelu standardu obsługi pracodawców i cudzoziemców przez publiczne służby zatrudnienia, a także wypracowania i wdrożenia narzędzi dostarczających kompleksowych informacji o zasadach zatrudniania i pracy w Polsce.</p>
CP 4	<p>k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja</p>	<p>Z uwagi na szeroki katalog usług społecznych i dużą liczbę zaangażowanych w ich realizację podmiotów, konieczna jest realizacja działań koordynacyjnych w celu lepszego przepływu informacji, a także zapewnienia ich odpowiedniej jakości. Ważną rolę w tym zakresie odgrywają organizacje pozarządowe, dlatego podejmowane będą także działania mające na celu wzmocnienie ich potencjału do świadczenia usług. Istotną rolę w realizacji usług społecznych powinny pełnić podmioty ekonomii społecznej, dlatego kluczowe jest wdrożenie rozwiązań promujących zlecenie przez JST realizacji usług społecznych dla PES i wykorzystanie ich potencjału w tym obszarze.</p>

	<p>systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej</p>	<p>W Wytycznych inwestycyjnych dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027 wskazano m.in. potrzeby inwestycyjne w zakresie wspierania przejścia z opieki szpitalnej/institutionalnej na przystępne cenowo i wysokiej jakości usługi w zakresie zdrowotnej opieki domowej i usług środowiskowych, czy wspierania równego dostępu do przystępnych cenowo usług opieki zdrowotnej, a także w celu wzmocnienia podstawowej opieki zdrowotnej, integracji opieki, promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i cyfrowych rozwiązań w zakresie zdrowia.</p> <p>Dynamicznie przebiegające procesy społeczno-demograficzne wymuszają pilne podjęcie działań w zakresie zapewnienia osobom z grup defaworyzowanych w tym osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu dostępu do kompleksowych świadczeń zdrowotnych w ramach nowych modeli opieki. Dlatego podejmowane działania będą miały na celu zwiększenie udziału zdeinstytucjonalizowanych usług zdrowotnych wspierających funkcjonowanie pacjenta w jego środowisku. Interwencja będzie miała na celu również zwiększanie dostępności podmiotów leczniczych dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnościami oraz wzrost jakości świadczonych usług zdrowotnych.</p>
--	--	---

<p>CP 4</p>	<p>Cel szczegółowy I) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci</p>	<p>Deinstytucjonalizacja usług społecznych jest szczególnie istotna w obszarze pieczy zastępczej. Zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka ONZ wszystkie dzieci dla pełnego i właściwego rozwoju, powinny wychowywać się w środowisku rodzinnym. Z tego powodu podejmowane będą działania mające na celu wzmocnienie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej - stworzenie systemu teleinformatycznego, w ramach którego będzie działał centralny rejestr wolnych miejsc w pieczy zastępczej oraz centralny rejestr placówek opiekuńczo-wychowawczych.</p>
--------------------	--	--

2. Priorytety

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1 Priorytet I Lepsze polityki dla rozwoju społecznego

2.1.1.1. Cel szczegółowy

Cel szczegółowy a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

2.1.1.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Instrumenty zwrotne dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, w tym łączenie ze wsparciem bezzwrotnym

Realizowany będzie szeroki zakres wsparcia samozatrudnienia. Wsparcie będzie obejmowało preferencyjne pożyczki dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą. Zakłada się również możliwość łączenia pożyczki ze wsparciem bezzwrotnym w formie umorzenia części kapitału, jak również możliwość skorzystania ze wsparcia szkoleniowo-doradczego.

Wsparcie zwrotne na podjęcie działalności gospodarczej będzie wdrażane jednolicie w całym kraju w oparciu o Program „Wsparcie w starcie”. Dzięki temu zapewnione zostanie w całej Polsce dostępne na jednolitych zasadach źródło finansowania działalności gospodarczych na etapie ich podejmowania przez osoby fizyczne.

Główne grupy docelowe

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym osoby pracujące, które nie prowadziły działalności gospodarczej przez okres ostatnich 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o pożyczkę.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć skierowanych do poszczególnych kategorii regionów.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie 1 będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Przeprowadzona na zlecenie Instytucji Zarządzającej ocena ex ante instrumentów finansowych na lata 2021–2027 w obszarze samozatrudnienia wykazała, że istnieje luka w finansowaniu podejmowania działalności gospodarczej przez osoby fizyczne. Zgodnie z przeprowadzonymi w ramach oceny ex ante obliczeniami spośród 306 tys. osób, które założyły w 2019 r. działalność gospodarczą, w luce finansowej znajdowało się ok. 9,9 tys. osób (3,2% osób, które założyły działalność). Przy czym jedynie ok. 1,9 tys. osób (0,6%) spotkało się z odmową udzielenia kredytu lub pożyczki; pozostałych 8 tys. (2,6%) nie ubiegało się o finansowanie komercyjne z powodu przekonania o tym, że i tak go nie otrzymają. Średnie zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne dla osób deklarujących brak wystarczających środków własnych wyniosło 32 tys. zł. Dowodzi to istnienia niedoskonałości rynku w finansowaniu tego obszaru, co powinno zostać zniwelowane wsparciem ze środków EFS+.

Dlatego planowane jest wykorzystanie instrumentów finansowych w postaci częściowo umarzalnych pożyczek na podjęcie samozatrudnienia poprzez dokapitalizowanie istniejącego Programu „Wsparcie w Starcie”, finansowanego ze środków krajowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	a	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które otrzymały środki zwrotne EFS+ na podjęcie działalności gospodarczej	osoba	1980	6900

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi

I	a	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które przez 12 m-cy kontynuowały działalność gospodarczą podjętą ze środków zwrotnych EFS+	osoba	8500	2021	6650	sprawozdania z projektu	
---	---	------	-------------	--	---	-------	------	------	------	-------------------------	--

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a	137	7 349 314
I	EFS+	W okresie przejściowym	a	137	14 698 627
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a	137	102 890 392

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a	3	4 622 980
I	EFS+	W okresie przejściowym	a	3	9 245 961
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a	3	64 721 726
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a	5	1 766 681
I	EFS+	W okresie przejściowym	a	5	3 533 361
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a	5	24 733 528

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a	33	7 349 314
I	EFS+	W okresie przejściowym	a	33	14 698 627
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a	33	102 890 392

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a	9	7 349 314

I	EFS+	W okresie przejściowym	a	9	14 698 627
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a	9	102 890 392

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a	3	7 349 314
I	EFS+	W okresie przejściowym	a	3	14 698 627
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a	3	102 890 392

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy b) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy

2.1.1.2.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Wypracowanie oraz wdrożenie jednolitych standardów jakości funkcjonowania instytucji rynku pracy oraz systemu ich monitorowania

W ramach tego działania zostaną wypracowane jednolite standardy jakości funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufców Pracy oraz system monitorowania ich efektywności, tak aby każdy ich klient otrzymał wysokiej jakości usługi, które będą odpowiadały na jego potrzeby. Wypracowanie standardów zostanie poprzedzone analizą efektów interwencji prowadzonej w tym obszarze w latach 2014-2020 i przeprowadzeniem badania potrzeb i oczekiwań klientów PSZ. W wyniku tych działań zostaną wypracowane:

- standard obsługi klientów publicznych służb zatrudnienia z wyszczególnionym modułem dotyczącym obsługi osób z niepełnosprawnościami
- standard wsparcia uczestników OHP oraz klientów zewnętrznych.

Działanie to będzie miało bezpośredni wpływ na zwiększenie skuteczności i efektywności działania tych jednostek, a tym samym przyczyni się do ich postrzegania jako instytucji świadczących wysokiej jakości usługi skoncentrowane na klientach (tzn. osobach bezrobotnych i poszukujących pracy, osobach niezarejestrowanych w urzędach pracy, w tym osobach biernych zawodowo, przedsiębiorcach/pracodawcach oraz instytucjach zewnętrznych, z którymi urzędy pracy współpracują).

2. Rozwój kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji rynku pracy w zakresie profesjonalizacji wsparcia świadczonego na rzecz osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy

Wsparciem zostaną objęci pracownicy publicznych służb zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufców Pracy odpowiedzialni za tworzenie polityki zatrudnieniowej dla osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz bezpośrednio udzielający wsparcia osobom z tych grup docelowych. Osoby te w wyniku udziału w studiach podyplomowych „szytych na miarę” i szkoleniach uzyskają odpowiednie kwalifikacje i kompetencje dotyczące pracy z osobami będącymi w trudnej sytuacji na rynku pracy (m.in. osoby długotrwale bezrobotne, cudzoziemcy, osoby z niepełnosprawnościami, osoby powyżej 50 roku życia, osoby poniżej 30 roku życia). Program studiów i szkoleń zostanie opracowany na podstawie badania potrzeb szkoleniowych pracowników IRP.

3. Strategiczna koordynacja wsparcia dla grup społecznych szczególnie wrażliwych na rynku pracy (osoby młode i długotrwale bezrobotni) poprzez wypracowanie standardów wsparcia klientów PSZ, systemu monitorowania ich losów, realizację działań informacyjnych i in.

Jak wskazano w Umowie Partnerstwa i części diagnostycznej Programu grupą wymagającą szczególnego wsparcia na rynku pracy są osoby młode, które mocno ucierpiały w wyniku pandemii COVID 19 oraz osoby długotrwale bezrobotne. Na poziomie krajowym niezbędne jest zapewnienie koordynacji wsparcia skierowanego do osób młodych do 29 roku życia w ramach wdrażania Gwarancji dla Młodzieży i wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem we wszystkich planowanych działaniach perspektywy osób z niepełnosprawnościami.

W tym działaniu będą realizowane w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- wypracowanie szczegółowych standardów dotyczących dotarcia do osób młodych i metod wsparcia tej grupy docelowej, wynikających z Zalecenia Rady UE w sprawie GdM
- wypracowanie standardów realizacji wsparcia skierowanego do osób długotrwale bezrobotnych
- opracowanie modelu punktów kompleksowej obsługi osób młodych i osób długotrwale bezrobotnych tzw. one stop shop

- wypracowanie systemu oceny cyfrowych kompetencji osób młodych
- realizacja badań (w tym ewaluacyjnych) i analiz dot. sytuacji osób młodych i osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy, w tym w zakresie innowacyjnych metod wsparcia, oraz efektów wsparcia oferowanego tym dwóm grupom
- stworzenie systemu monitorowania losów osób młodych i osób długotrwale bezrobotnych po zakończeniu wsparcia
- realizacja działań informacyjno-promocyjnych skierowanych do osób młodych oraz osób długotrwale bezrobotnych na temat dostępnego wsparcia, w tym również do osób młodych z terenów OSI
- badania służące zdiagnozowaniu przyczyn migracji osób młodych z terenów OSI oraz wypracowaniu rozwiązań programowych i prawnych, w tym instrumentów rynku pracy, dla budowania zachęt dla pozostawiania na terenach OSI

4. Opracowanie interaktywnych narzędzi ułatwiających tworzenie ścieżek kariery i ścieżek edukacyjnych przy wykorzystaniu istniejących materiałów zawodoznawczych, baz danych i klasyfikacji

W ramach tego działania przewidziane jest stworzenie kompleksowego narzędzia informatycznego ułatwiającego korzystanie z informacji o zawodach, zawierającego możliwość wyszukiwania zawodów wg określonych filtrów, porównywanie zawodów, wymagań, zadań, kwalifikacji itp. W projekcie zostanie przyjęte podejście branżowe do organizacji zasobów zawodoznawczych tzn. w pierwszej kolejności na nowo zorganizowane zostaną zasoby zawodoznawcze w 10 wybranych branżach strategicznych dla rozwoju gospodarczego i rynku pracy.

Główne grupy docelowe

- Instytucje rynku pracy (w tym publiczne służby zatrudnienia) i ich pracownicy
- Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Działania w ramach niniejszego celu przyczynią się do wyrównywania szans grup znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób z niepełnosprawnościami, osób młodych i powyżej 50 roku życia.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe, nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć skierowanych do poszczególnych kategorii regionów.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie 1 będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.1.2.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	b	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych standardów jakości funkcjonowania PSZ i OHP	sztuka	1	2
I	b	EFS+	nie dotyczy		Liczba pracowników IRP objętych wsparciem w programie	osoba	1000	2500
I	b	EFS+	nie dotyczy		Liczba branż, dla których opracowano	sztuka	0	10

					materiały zawodoznawcze w ramach programu			
I	b	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych standardów wsparcia osób młodych i długotrwale bezrobotnych w programie	sztuka	1	3
I	b	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych rozwiązań przyczyniających się do poprawy dostępu do zatrudnienia dla osób młodych, w szczególności	sztuka	0	3

					kobiet na terenach OSI			
--	--	--	--	--	------------------------	--	--	--

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
I	b	EFS+	nie dotyczy		Liczba wdrożonych standardów jakości funkcjonowania PSZ i OHP	sztuka	3	2021	2	CST2021	
I	b	EFS+	nie dotyczy		Liczba pracowników IRP, którzy uzyskali kwalifikacje po	osoba	3269	2021	2320	CST2021	

					opuszczeniu programu						
I	b	EFS+	nie dotyczy		Funkcjonująca baza interaktywnych narzędzi zawodoznawczych wg branż ułatwiających tworzenie ścieżek kariery i ścieżek edukacyjnych	sztuka	1	2021	1	CST2021	
I	b	EFS+	nie dotyczy		Odsetek urzędów pracy, które wdrożyły modelowe standardy wsparcia	procent		2021	100%	dane własne MRiP S	
I	b	EFS+	nie dotyczy		Odsetek publicznych służb zatrudnienia, w których wdrożono	procent	1	2021	100%	dane własne	

					opracowane standardy obsługi					MRiP S	
--	--	--	--	--	---------------------------------	--	--	--	--	-----------	--

2.1.1.2.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	b	137	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	b	137	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	b	137	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	b	139	550 653
I	EFS+	W okresie przejściowym	b	139	1 101 307
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	b	139	7 709 146

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	b	1	605 173
I	EFS+	W okresie przejściowym	b	1	1 210 347
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	b	1	8 472 428

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	b	33	605 173
I	EFS+	W okresie przejściowym	b	33	1 210 347
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	b	33	8 472 428

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	b	9	605 173
I	EFS+	W okresie przejściowym	b	9	1 210 347
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	b	9	8 472 428

I	EFS+	Lepiej rozwinięte	b	10	550 653
I	EFS+	W okresie przejściowym	b	10	1 101 307
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	b	10	7 709 146

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	b	3	605 173
I	EFS+	W okresie przejściowym	b	3	1 210 347
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	b	3	8 472 428

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

2.1.1.3.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Opracowanie i wdrożenie modeli wsparcia dla kluczowych aktorów, jako metoda osiągnięcia równego traktowania kobiet i mężczyzn na rynku pracy - świadomy pracodawca, rozwijająca się liderka, aktywny ojciec, aktywny opiekun osoby wymagającej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach tego typu projektu realizowane będą następujące działania:

- Wsparcie dla pracodawców w tworzeniu miejsc pracy wolnych od dyskryminacji, transparentnych pod względem płacowym, wspierających awans kobiet oraz umożliwiających pogodzenie obowiązków rodzinnych i zawodowych poprzez stworzenie, pilotaż, a następnie wdrożenie modelu wsparcia dla pracodawców w zakresie równości szans na rynku pracy. Elementami tego modelu będą systemy audytowania pracodawców ze względu na ww. przesłanki, systemy indywidualnego doradztwa oraz szkoleń dla pracodawców, a także platforma internetowa zawierająca kompleksowe informacje na temat równości szans, transparentności wynagrodzeń i pogodzenia życia zawodowego z prywatnym.
- Rozwój postaw leaderskich kobiet, m.in poprzez wspieranie ich awansu zawodowego. Proponowane działanie umożliwi wsparcie pozycji kobiet na rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem ich obecności w gremiach decyzyjnych. W ramach zaplanowanych działań zostanie stworzona międzysektorowa koalicja wsparcia postaw leaderskich kobiet, a także przeprowadzony zostanie konkurs dla pracodawców wspierających awanse kobiet na stanowiska decyzyjne, którego celem będzie wskazanie przykładów

dobrych praktyk w tym obszarze oraz zachęcenie innych pracodawców do podjęcia podobnych działań.

- Wsparcie dla pracowników pełniących role opiekuńcze w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego, ze szczególnym uwzględnieniem upowszechniania postaw aktywnego ojcostwa oraz aktywnych postaw opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W ramach zaplanowanych działań wypracowany zostanie model wsparcia dla pracujących opiekunów, który następnie będzie wdrażany w miejscach, z których korzystają opiekunowie dzieci oraz osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Model ten obejmował będzie m.in. warsztaty, doradztwo w zakresie efektywnego wykorzystania dostępnych form opieki nad dziećmi oraz dzielenia się obowiązkami opiekuńczymi, utrzymywania bliskich więzi z dzieckiem i rodziną. Wypracowany zostanie również model wspierania aktywnego ojcostwa oraz aktywnych postaw opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu obejmujący m.in. portal informacyjny, spotkania regionalne/ogólnokrajowe, webinaria. Aby upowszechnić wskazane działania zrealizowana zostanie kampania społeczna dot. tematyki związanej z promowaniem postawy aktywnego ojcostwa oraz aktywnych postaw opiekunów innych członków rodziny wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

2. Opracowanie systemu gromadzenia danych na rzecz urzeczywistnienia zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz innych grup społecznych narażonych na wykluczenie z życia społeczno-gospodarczego

Zjawisko nierównego traktowania w Polsce ze względu na różnego rodzaju przesłanki jest obecne w świadomości społecznej. Jednakże skala zjawiska jest trudna do precyzyjnego oszacowania. Dysponowanie wiarygodnymi i aktualnymi danymi równościowymi jest niezbędnym elementem prowadzenia skutecznej polityki antydyskryminacyjnej. Dane obecnie zagregowane przez administrację publiczną nie zawsze są spójne, jak również nie zawsze obejmują wszystkie obszary potencjalnej dyskryminacji. Z tego powodu celem tego typu projektu jest zgromadzenie wiarygodnych i aktualnych danych oraz uporządkowanie wiedzy w ww. zakresie, jak również konieczność zweryfikowania i zaktualizowania

prowadzonej polityki antidyskryminacyjnej. Zaplanowane działania obejmują m.in. przeprowadzenie audytu obowiązujących systemów gromadzenia danych oraz ich interoperacyjności, wypracowanie modelu systemu gromadzącego dane, przeprowadzenie pilotażu i wdrożenie wypracowanego systemu. W wyniku wypracowania modelu, zostanie sporządzony katalog badań ciągłych i okresowych, które na stałe wejdą do kanonu badań statystycznych prowadzonych w Polsce i które będą finansowane w ramach limitów przyznanych instytucjom odpowiedzialnym, ze szczególnym uwzględnieniem GUS i MRiPS.

3. Działania partnerów społecznych na rzecz godzenia ról zawodowych i prywatnych, równości szans w miejscu pracy, niwelowania luki płacowej oraz włączania w środowisko pracy osób znajdujących się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy

Realizowane będą działania w zakresie wypracowania programów edukacyjnych, dobrych praktyk i rekomendacji dla pracodawców i pracowników, oraz propozycji systemowych rozwiązań uelastyczniających rynek pracy w kontekście godzenia ról oraz zapobiegania nierównościami na rynku pracy.

Główne grupy docelowe

- Pracodawcy
- Pracownicy
- Przedstawiciele organizacji pracodawców, organizacji pracowników, mediów, organizacji pozarządowych, szkół i uczelni wyższych
- Kobiety
- Osoby pełniące funkcje opiekuńcze nad dziećmi
- Osoby pełniące funkcje opiekuńcze nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu
- Instytucje publiczne, w szczególności administracja państwowa i inne podmioty wpływające na działania w zakresie równego traktowania
- Partnerzy społeczni

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Celem zaplanowanych działań jest m.in. wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, poprzez wzmocnienie postaw liderских kobiet. Realizowane będą również działania upowszechniające postawę aktywnego ojcostwa, jak też aktywnych postaw opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz rozwiązania w zakresie godzenia życia zawodowego z prywatnym. Istotne jest również tworzenie miejsc pracy wolnych od dyskryminacji i nierównego traktowania kobiet oraz innych grup narażonych na wykluczenie społeczne. Stworzony zostanie również system gromadzenia danych dotyczących równości szans kobiet i mężczyzn i innych grup narażonych na dyskryminację.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany w procesie monitorowania, ewentualnej kontroli czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Nie jest przewidziane wykorzystanie narzędzi terytorialnych. Typ operacji będzie wdrażany w całym kraju.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie 1 będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.1.3.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	c	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych modeli wsparcia dla pracodawców w zakresie równości szans płci na rynku pracy	Sztuka	1	1
I	c	EFS+	nie dotyczy		Funkcjonująca koalicja wsparcia postaw liderских kobiet	Sztuka	0	1

I	c	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych modeli wsparcia pracujących opiekunów oraz aktywnego ojcostwa i aktywnych postaw opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	Sztuka	1	2
I	c	EFS+	nie dotyczy		Wypracowany model koherentnego i interoperacyjnego systemu gromadzenia	sztuka	0	1

					danych dot. równego traktowania				
--	--	--	--	--	---------------------------------------	--	--	--	--

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Prioryt et	Cel szczegóło wy	Fundu sz	Katego ria region u	Nr identy fikacy jny		Jednost ka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesie nia	Rok referency jny	Cel koń cow y (202 9)	Źródło danyc h	Uwa gi
I	c	EFS+	nie dotyczy		Liczba instytucji, które zastosowały kompleksowy model wsparcia pracodawców z zakresu równości	sztuka	0	2021	400	CST20 21	

					szans płci na rynku pracy						
I	c	EFS+	nie dotyczy		Liczba kobiet, które awansowały na stanowisko kierownicze dzięki wsparciu w programie.	osoba	0	2021	360	CST20 21	
I	c	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które zastosowały mechanizmy godzenia ról prywatnych i zawodowych po opuszczeniu programu	osoba	0	2021	2500	CST20 21	
I	c	EFS+	nie dotyczy		Liczba instytucji, które wdrożyły system gromadzenia i monitorowania	sztuka	0	2021	25	CST20 21	

					danych odnoszących się do równego traktowania kobiet i mężczyzn, a także innych grup społecznych narażonych na dyskryminację						
I	c	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych i upowszechnionych pakietów rekomendacji lub propozycji rozwiązań systemowych dotyczących godzenia ról zawodowych i prywatnych oraz	sztuka	0	2021	30	CST20 21	

					równości szans i niedyskryminacji w miejscu pracy						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

2.1.1.3.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	142	943 198
I	EFS+	W okresie przejściowym	c	142	1 886 397
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	142	13 204 776
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	143	261 697
I	EFS+	W okresie przejściowym	c	143	523 393
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	143	3 663 752

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	1	1 204 895
I	EFS+	W okresie przejściowym	c	1	2 409 790
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	1	16 868 528

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	33	1 204 895
I	EFS+	W okresie przejściowym	c	33	2 409 790
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	33	16 868 528

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	5	943 198
I	EFS+	W okresie przejściowym	c	5	1 886 397

I	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	5	13 204 776
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	7	261 697
I	EFS+	W okresie przejściowym	c	7	523 393
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	7	3 663 752
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	10	261 697
I	EFS+	W okresie przejściowym	c	10	523 393
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	10	3 663 752

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	1	1 204 895
I	EFS+	W okresie przejściowym	c	1	2 409 790
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	1	16 868 528

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

2.1.1.4.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Wsparcie przedsiębiorców i innych pracodawców oraz ich pracowników , realizowane w obszarach kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, w tym:

a) dostosowanie przedsiębiorstw do zmian/radzenie sobie w trudnościach

Realizowane będą działania szkoleniowe oraz doradcze w zakresie dostosowania się do zmian gospodarczych lub w związku z okresowymi trudnościami, a także wsparcie przedsiębiorstw rozpoczynających ponownie działalność gospodarczą. Oprócz wsparcia w realizacji usług rozwojowych za pośrednictwem BUR, przedsiębiorcy otrzymają indywidualną diagnozę potrzeb oraz wsparcie mentoringowe lub konsultacyjne.

Sfinansowane zostaną również działania wspierające doradztwo i mentoring dla firm w okresowych trudnościach, takie jak: standaryzacja pracy mentora, szkolenia dla doradców-mentorów, prowadzenie punktu informacyjnego dotyczącego systemu wczesnego ostrzegania, badanie bieżących potrzeb przedsiębiorców w trudnościach czy platforma wymiany doświadczeń.

b) związane ze wsparciem przedsiębiorców w zakresie wynikającym z rekomendacji rad sektorowych

c) wsparcie dla firm rodzinnych w zakresie m.in. procesów zarządczych i decyzyjnych, tworzenia konstytucji rodzinnej, sukcesji i tworzenia firm wielopokoleniowych, wdrożenia fundacji rodzinnej

d) działania związane z wdrożeniem Europejskiego Aktu o Dostępności (EAA)

Realizowane wsparcie dotyczyć będzie m.in.: zasad uniwersalnego i włączającego projektowania towarów i usług, sposobów zapewnienia dostępności oferowanych produktów i usług oraz dostępności przestrzeni do potrzeb użytkowników, w tym osób ze szczególnymi potrzebami; podnoszenia kompetencji w obszarze zapewniania dostępności produktów i usług oraz wsparcia w zakresie wdrażania wymogów prawnych dot. dostępności produktów i usług, w szczególności dot. prawidłowego wprowadzania produktów do obrotu oraz świadczenia usług zgodnie z przepisami o dostępności oraz przepisami o nadzorze rynku.

e) działania w zakresie wyzwań wynikających ze zmian demograficznych oraz na rynku pracy.

Interwencja będzie skierowana do zespołów HR **oraz menadżerów/kandydatów na menadżerów** i będzie miała na celu przygotowanie pracodawcy do wprowadzenia i zarządzania zmianą w firmie związaną m.in. ze starzeniem się społeczeństwa czy zróżnicowaniem sposobu świadczenia pracy.

2. Wsparcie przedsiębiorców i innych pracodawców oraz ich pracowników w rozwoju kompetencji dotyczących zielonej ekonomii:

a) w zakresie niskiej/zerowej emisyjności lub gospodarki o obiegu zamkniętym

Wsparcie dotyczyć będzie m.in. korzyści biznesowych wynikających ze stosowania rozwiązań wpisujących się w obszar zielonej ekonomii oraz metod budowania przewagi konkurencyjnej w oparciu o rozwiązania zero i niskoemisyjne w przedsiębiorstwach. Wsparcie będzie dostosowane do indywidualnych potrzeb przedsiębiorców, powiązanych z ich wielkością oraz specyfiką branżową.

b) wynikające z rekomendacji Rad Sektorowych.

3. Wzmocnienie Bazy Usług Rozwojowych (BUR) i jakości świadczonych usług rozwojowych:

a) działania na rzecz jakości usług świadczonych w BUR oraz zwiększenie powiązania BUR ze Zintegrowanym Rejestrem Kwalifikacji (ZRK)

Wsparcie będzie kierowane do podmiotów świadczących usługi rozwojowe w celu poprawy jakości świadczonych usług, w szczególności poprzez wsparcie procesów

zarządzania, w tym zarządzania zasobami ludzkimi oraz zarządzania jakością; podniesienie kompetencji kadry; wsparcie w zakresie wytworzenia lub pozyskania nowego know-how, stworzenia i rozwoju nowych form usług rozwojowych lub wykorzystania nowych technologii, w tym w zakresie form zdalnych.

Planuje się również wsparcie podmiotów świadczących usługi rozwojowe w procesie włączania kwalifikacji rynkowych do ZRK (przede wszystkim informacyjne) oraz w procesach dostosowania się do wymogów ZSK dotyczących walidacji i certyfikacji.

b) rozwój BUR oraz działania informacyjne promujące BUR i jej wykorzystanie

Wsparcie polegać będzie na umożliwieniu korzystania z usług rozwojowych wszystkim grupom potencjalnych użytkowników poprzez wprowadzenie nowych funkcjonalności odpowiadających ich potrzebom. W BUR dostępna będzie oferta usług dla wszystkich dorosłych planujących podnieść lub zmienić kwalifikacje, w tym dla osób o niskich kwalifikacjach, osób po 50 roku życia. Nowe funkcjonalności będą opracowywane na podstawie przeprowadzanych badań oraz analiz, przy udziale użytkowników i interesariuszy systemu. Jedną z funkcjonalności będzie koncepcja Indywidualnych Kont Rozwojowych.

Upowszechnianie informacji nt. Bazy będzie promować uczenie się dorosłych, w szczególności poprzez skierowanie akcji informacyjnych do osób, które nie podnoszą swoich umiejętności/kompetencji/kwalifikacji oraz zwiększać świadomość podmiotów świadczących usługi rozwojowe o możliwościach, które daje Baza.

4. Pilotaż systemu Indywidualnych Kont Rozwojowych (IKR)

Pilotaż przewiduje dwie fazy. Pierwsza ma na celu zweryfikowanie wstępnych założeń, przetestowanie kilku możliwych rozwiązań. IKR będą zasilane ze środków publicznych (EFS+), pracodawcy i pracownika. Testowe wdrożenie IKR obejmie grupę pracujących osób dorosłych, która otrzyma indywidualne uprawnienia w celu zakupu usług rozwojowych. Sposób wykorzystania dostępnej kwoty, potrzeby użytkowników systemu, elementy które wspierają albo blokują wykorzystanie środków będzie podlegać stałej obserwacji. W oparciu o wyniki pilotażu, przygotowany zostanie ostateczny opis systemu, a rozwiązanie zostanie sprawdzone na większej grupie pracowników.

5. Udział partnerów społecznych w procesach stanowienia oraz monitorowania prawa i polityk publicznych w zakresie zatrudnienia i umiejętności

Działania mają służyć wzmocnieniu potencjału instytucjonalnego i eksperckiego organizacji partnerów społecznych w zakresie związanym z ich uczestnictwem w kształtowaniu polityk publicznych w obszarze zatrudnienia i umiejętności. Planowane jest wzmocnienie procesu konsultacji społecznych poprzez m.in. wdrażanie aktywnych form konsultacji społecznych, tworzenie i rozwijanie platform konsultacyjnych on-line, a także wmacnianie zdolności partnerów społecznych w zakresie monitorowania prawa i polityk publicznych; podnoszenie kompetencji uczestników dialogu społecznego, w tym kompetencji analitycznych, umiejętności pracy na danych i wynikach badań; foresight zjawisk gospodarczych.

Podejmowane działania będą miały na celu również wzmocnienie dialogu społecznego w zakresie identyfikacji zjawisk, które mogą w znacznym stopniu negatywnie oddziaływać na rynek pracy, a także na wypracowywaniu propozycji adekwatnych rozwiązań na wypadek ich wystąpienia.

6. Działania na rzecz wzmocnienia udziału partnerów społecznych w zapewnianiu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz promocja roli przedstawicielstwa pracowników w BHP

Wsparcie będzie zorientowane na podnoszenie kompetencji i wiedzy przedstawicieli związków zawodowych, organizacji pracodawców i społecznych inspektorów pracy z zakresu poprawy warunków pracy w obliczu nowych wyzwań/zagrożeń, które mogą mieć negatywny wpływ na dobrostan pracujących. Działania będą obejmować m.in.: wypracowywanie i upowszechnianie modelowych rozwiązań współpracy partnerów społecznych z pracodawcami w zakresie BHP; edukację z zakresu zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy; opracowywanie programów szkoleniowych oraz szkolenia dla osób pełniących funkcje społecznych inspektorów pracy; identyfikację dobrych praktyk w zakresie BHP, aktywnego starzenia i zdrowia w miejscu pracy oraz ich upowszechnianie.

7. Działania partnerów społecznych na rzecz zdrowego i aktywnego starzenia się pracowników w środowisku pracy

Realizowane będą działania mające na celu wypracowanie pakietów rekomendacji dotyczących utrzymania pracowników w zdrowiu i aktywnego starzenia się w środowisku pracy. Pakiety będą miały walory edukacyjne, profilaktyczne i świadomościowe, skierowane do pracodawców lub partnerów dialogu autonomicznego. Planowane jest również wypracowanie systemowych rozwiązań w formie rekomendacji zmian w przepisach prawa w obszarze wspierania aktywnego starzenia się w środowisku pracy oraz utrzymania pracowników w zdrowiu.

8. Wzmocnienie reprezentacji interesów pracodawców i pracowników w dialogu społecznym w zakresie Europejskiego Zielonego Ładu

Wsparcie dialogu społecznego w zakresie Europejskiego Zielonego Ładu ma na celu wypracowanie przez partnerów społecznych rekomendacji lub propozycji rozwiązań systemowych w zakresie dostosowania gospodarki oraz rynku pracy do wymagań związanych z transformacją energetyczną. Ważnym elementem wsparcia będą działania informacyjne i edukacyjne skierowane do uczestników dialogu społecznego, pracowników, przedsiębiorstw, funkcjonujących zwłaszcza w tych sektorach gospodarki, w których skala wyzwań w zakresie neutralności klimatycznej pozostaje największa.

9. Wzmocnienie reprezentacji interesów pracodawców i pracowników w dialogu społecznym w związku z procesami cyfryzacji i automatyzacji w gospodarce, edukacji i na rynku pracy

Podjęmowane przez partnerów społecznych działania będą polegać na wspieraniu dialogu społecznego w zakresie wypracowania i upowszechnienia pakietów rekomendacji lub rozwiązań systemowych w obszarze cyfryzacji i automatyzacji w gospodarce, edukacji i na rynku pracy. Integralną częścią interwencji będą również działania informacyjne i edukacyjne dla uczestników rynku w zakresie skutków i wyzwań jakie niesie ze sobą transformacja gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0.

10. Działania partnerów społecznych na rzecz wdrożenia Europejskiego Aktu o Dostępności w Polsce

Planowane jest wzmocnienie dialogu społecznego w zakresie implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w sprawie wymogów dostępności produktów i usług. Wsparcie umożliwi wypracowanie i upowszechnienie

rekomendacji lub propozycji rozwiązań systemowych w zakresie stosowania zasad dostępności. Działania będą polegać na wspieraniu aktywności partnerów społecznych w procesie przygotowywania rozwiązań prawnych w zakresie implementacji Dyrektywy oraz ocenie ich wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstw i rynku pracy. Planowane są również działania informacyjne, a także przygotowanie modelu wsparcia firm w zakresie zwiększenia dostępności produktów i usług.

Główne grupy docelowe

- Przedsiębiorstwa i inni pracodawcy oraz ich pracownicy
- Osoby dorosłe
- Podmioty świadczące usługi rozwojowe
- Partnerzy społeczni
- Przedstawiciele partnerów społecznych
- Społeczni inspektorzy pracy

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Należy również zwrócić uwagę, że działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego przyczynią się do wdrożenia w praktyce funkcjonowania przedsiębiorstw obowiązków wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (EAA). Tym samym, wpłyną na poprawę

dostępności produktów i usług oferowanych przez polskie przedsiębiorstwa dla osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Nie jest planowane wykorzystanie narzędzi terytorialnych. Interwencja ma charakter ogólnopolski.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie 1 będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.1.4.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów objętych wsparciem w obszarach kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego	sztuka	320	27 004
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zielonej ekonomii	sztuka	190	5 493
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów świadczących usługi rozwojowe objętych wsparciem	sztuka	99	1 980

I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych nowych funkcjonalności w Bazie Usług Rozwojowych	sztuka	1	9
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób pracujących objętych systemem Indywidualnych Kont Rozwojowych	osoba	0	4 500
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba reprezentatywnych organizacji partnerów społecznych i zrzeszonych w ich strukturach organizacji objętych wsparciem związanym z udziałem w procesach stanowienia oraz monitorowania prawa i polityk publicznych	sztuka	39	159

I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli partnerów społecznych objętych wsparciem z zakresu poprawy środowiska pracy	osoba	1 000	5 000
---	---	------	-------------	--	--	-------	-------	-------

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów, których pracownicy uzyskali kwalifikacje	sztuka	2 948	2021	24 302	CST2021	

I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów, których pracownicy uzyskali kwalifikacje w zakresie zielonej ekonomii	sztuka	0	2021	4 944	CST20 21	
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów świadczących usługi rozwojowe, które wypracowały wartość dodaną	sztuka	0	2021	1 782	CST20 21	
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba wdrożonych nowych funkcjonalności w BUR	sztuka	1	2021	9	CST20 21	

I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które skorzystały z udostępnionych środków na Indywidualnych Kontach Rozwojowych	osoba	0	2021	4 050	BUR	
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli partnerów społecznych, którzy podnieśli kompetencje z zakresu BHP	osoba	0	2021	4 500	CST20 21	
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych i upowszechnionych pakietów rekomendacji lub propozycji rozwiązań	sztuka	0	2021	30	CST20 21	

					systemowych dotyczących utrzymania pracowników w zdrowiu i aktywnego starzenia się w środowisku pracy						
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych i upowszechnionych pakietów rekomendacji lub propozycji rozwiązań systemowych dotyczących wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu	sztuka	0	2021	30	CST2021	

I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych i upowszechnionych pakietów rekomendacji lub propozycji rozwiązań systemowych związanych z procesami cyfryzacji i automatyzacji	sztuka	0	2021	30	CST2021	
I	d	EFS+	nie dotyczy		Liczba wypracowanych i upowszechnionych pakietów rekomendacji lub propozycji rozwiązań systemowych dotyczących	sztuka	0	2021	20	CST2021	

					wdrażania rozwiązań zwiększających dostępność produktów i usług						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

2.1.1.4.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	144	534 297
I	EFS+	W okresie przejściowym	d	144	1 068 594
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	144	7 480 162
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	146	14 200 175
I	EFS+	W okresie przejściowym	d	146	28 400 350
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	146	198 802 451

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	1	14 734 472
I	EFS+	W okresie przejściowym	d	1	29 468 945
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	1	206 282 612

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	33	14 734 472
I	EFS+	W okresie przejściowym	d	33	29 468 945
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	33	206 282 612

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	1	2 094 785
I	EFS+	W okresie przejściowym	d	1	4 189 569
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	1	29 326 983

I	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	7	2 109 929
I	EFS+	W okresie przejściowym	d	7	4 219 858
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	7	29 539 005
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	10	14 734 472
I	EFS+	W okresie przejściowym	d	10	29 468 945
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	10	206 282 612

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	2	14 734 472
I	EFS+	W okresie przejściowym	d	2	29 468 945
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	2	206 282 612

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego

2.1.1.5.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Kształcenie i doskonalenie kadr systemu oświaty

Realizowane działania obejmą działania edukacyjne dla nauczycieli i innych przedstawicieli kadr systemu oświaty i kadr JST w obszarach kluczowych dla systemu oświaty, w tym w zakresie aktualnej wiedzy o procesach uczenia się i nauczania, rozwijania kompetencji kluczowych dzieci i uczniów, kompetencji cyfrowych i metodycznych nauczycieli, sztucznej inteligencji, umiejętności stosowania innowacyjnych metod nauczania i oceniania i innowacyjnych rozwiązań w organizacji pracy szkoły, cyfrowego rozwoju oświaty w JST, prawa oświatowego czy dobrych praktyk w kształceniu nauczycieli. Wsparciem obejmowani będą zarówno nauczyciele kształcenia ogólnego, jak i zawodowego. Realizowane będą także studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela w kształceniu zawodowym. Opracowane i wdrożone zostaną rozwiązania zapewniających dostęp do wysokiej jakości doradztwa metodycznego.

2. Rozwój narzędzi i metodyki kształcenia ukierunkowanych na wspieranie kształcenia kompetencji kluczowych oraz kwalifikacji dostosowanych do wymagań rynku pracy

Realizowane będą m.in. działania związane z pilotażem modułowych e-podręczników jako wsparcia dla nowatorskich metod nauczania, uczenia się i oceniania, a także szkolenia dla nauczycieli z ich wykorzystania. Rozwijane będą metody i formy wspierania indywidualnego potencjału uczniów, realizowane będą międzynarodowe badania edukacyjne w obszarze kompetencji kluczowych oraz

prowadzone będą działania upowszechniające i wdrażające zestawy narzędzi edukacyjnych oraz metody nauczania opracowane w PO WER i PO IR.

3. Rozwijanie publicznej oferty e-materiałów

Finansowane będzie uzupełnianie oferty e-materiałów (e-zasobów i e-narzędzi), przygotowanych zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania lub racjonalnych dostosowań, w tym o materiały specjalistyczne i zaawansowane technologicznie, gry edukacyjne, materiały do kształcenia zawodowego, materiały wspierające uczniów migrujących, ukierunkowane na wspieranie kształcenia kompetencji kluczowych, przekrojowych i proinnowacyjnych oraz kwalifikacji dostosowanych do wymagań rynku pracy. Ponadto realizowane będą szkolenia wdrażające nauczycieli i kadre zarządzającą szkół do pracy z tymi materiałami oraz szkolenia z zakresu metodyki nauczania dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracyjnym oraz współpracy z ich opiekunami.

4. Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego i podnoszenie jego atrakcyjności w odniesieniu do wymagań rynku pracy

Realizowane działania obejmą: rozwój systemu monitoringu karier absolwentów szkół ponadpodstawowych, opracowanie i wdrożenie rozwiązań wspierających współpracę pracodawców ze szkołami, wzmocnienie drożności pomiędzy kształceniem zawodowym na poziomie ponadpodstawowym i wyższym, w tym rozwój kształcenia zawodowego na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, w tym rozwój mechanizmów monitorowania kształcenia zawodowego.

5. Nowoczesny system doradztwa zawodowego i promocja kształcenia zawodowego

Działanie obejmie: rozwój obudowy multimedialnej doradztwa zawodowego do nowych zawodów, organizację krajowych konkursów umiejętności (SkillsPoland) oraz udział w konkursach na poziomie europejskim (EuroSkills) i międzynarodowym (WorldSkills). Zostanie przygotowany i wdrożony rządowy portal wspierający rozwój i promocję kształcenia zawodowego oraz kontakt pracodawców i szkół. Portal będzie łączył informacje dotyczące doradztwa zawodowego na poziomie przedszkola,

szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej oraz szkolnictwa wyższego z informacjami z rynku pracy.

6. Rozwój innowacji i wsparcie ucznia zdolnego w kształceniu zawodowym

W ramach działania wypracowany zostanie model pracy z uczniem zdolnym w kształceniu zawodowym. Opracowana i wdrażana będzie koncepcja szkoły ćwiczeń w kształceniu zawodowym, a także rozwój kompetencji proinnowacyjnych wśród uczniów.

7. Rozwijanie egzaminów zawodowych w zakresie weryfikacji kompetencji kluczowych ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji cyfrowych

Działanie zakłada opracowanie zadań egzaminacyjnych do części pisemnej i praktycznej egzaminu, w tym zadań multimedialnych z udziałem pracodawców, a także wprowadzenie nowych funkcjonalności w systemie informatycznym uwzględniających możliwość przeprowadzania egzaminów zawodowych w formule on-line. Rozwiązania informatyczne będą uwzględniały potrzeby większej integracji i synergii z inicjatywą Wspólnej Infrastruktury Informatycznej Państwa, oraz potrzebę większej integracji z systemem informacji oświatowej (SIO), systemem informatycznym obsługi egzaminów ogólnokształcących (SIOEO) w ramach rozwijania Krajowego Systemu Danych Oświatowych (KSDO). W ramach działania zostaną podniesione kompetencje autorów, recenzentów oraz egzaminatorów w zakresie rozwiązań metodycznych związanych z nowymi typami zadań. Opracowana zostanie również koncepcja uwzględniająca wirtualną i rozszerzoną rzeczywistość (virtual, augmented reality) w zadaniach egzaminacyjnych, która stanowić będzie podstawę dalszych prac rozwojowych w zakresie egzaminów zawodowych.

8. Cyfryzacja obszaru edukacji i kształcenia

Działania obejmą przede wszystkim dalszy rozwój Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, wprowadzanie nowych funkcjonalności oraz rozwój nowoczesnych narzędzi informatycznych wspierających cyfryzację procesów edukacyjnych, cyfryzację egzaminów zewnętrznych, e-dostęp do danych oświatowych, rozwiązania informatyczne na rzecz wsparcia edukacyjno-specjalistycznego w szkołach i innych placówkach systemu oświaty i funkcjonalności wynikających z bieżących potrzeb

systemu oświaty, w związku z postępującą transformacją cyfrową życia społeczno-gospodarczego. Działania uwzględnią również możliwość powiązania informacji na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej z danymi gromadzonymi w ZRK.

9. Realizacja programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o dialogu społecznym oraz kampanii informacyjnych dotyczących wpływu dialogu społecznego na kształtowanie warunków rozwoju społeczno-gospodarczego

W tym działaniu planowane jest opracowanie i pilotaż programów edukacyjnych w szkołach ponadpodstawowych i na uczelniach, obejmujących zagadnienia związane z dialogiem społecznym, rolą partnerów społecznych i rynkiem pracy. Planowane są również działania informacyjne na temat roli dialogu społecznego w zapewnieniu warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększaniu konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej.

Główne grupy docelowe

- pracownicy systemu oświaty
- szkoły i placówki oświatowe różnego typu
- uczniowie, rodzice i opiekunowie
- studenci, nauczyciele akademicy, uczelnie
- kadra JST
- podmioty świadczące usługi edukacyjne
- przedsiębiorcy i inni pracodawcy
- partnerzy społeczni

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów

szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Nie jest przewidziane wykorzystanie narzędzi terytorialnych. Typ operacji będzie wdrażany w całym kraju.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie 1 będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.1.5.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundus z	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba doradców metodycznych przeszkolonych do wdrożenia nowych standardów pracy	osoba	0	600
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli kadr systemu oświaty objętych wsparciem	osoba	5000	86 450
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli kadr JST objętych wsparciem	osoba	60	1 050
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób uczestniczących w studiach podyplomowych	osoba	0	2 000

					przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela w kształceniu zawodowym			
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba upowszechnionych nowatorskich narzędzi edukacyjnych lub metod nauczania i uczenia się	sztuka	0	3000
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych e-materiałów	sztuka	0	1 115
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba wspartych rozwiązań w zakresie doskonalenia systemu kształcenia zawodowego	sztuka	1	3
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba zawodów dla których opracowano materiały multimedialne dla doradztwa zawodowego	sztuka	0	100

I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba uczestników przystępujących do eliminacji do krajowych konkursów (SkillsPoland)	osoba	1000	2000
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba placówek objętych wsparciem w zakresie innowacyjnych rozwiązań w kształceniu zawodowym (szkoła ćwiczeń)	sztuka	0	16
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych zadań egzaminacyjnych do egzaminów zawodowych	sztuka	60	6 000
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych rozwiązań informatycznych wspierających cyfryzację systemu oświaty	sztuka	1	6

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba nauczycieli, którzy objęci zostali wsparciem doradców metodycznych z wykorzystaniem nowych standardów pracy	osoba	300	2021	1 800	CST2021	
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli kadr	osoba	30 000	2021	77 805	CST2021	

					systemu oświaty, którzy podnieśli kompetencje						
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli i kadr JST, którzy podnieśli kompetencje	osoba	1100	2021	945	CST20 21	
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które nabyły kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela w kształceniu zawodowym	osoba	0	2021	1 800	CST20 21	

I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba instytucji i pracowników systemu oświaty, którzy wdrożyli nowe metody nauczania	sztuka	3 866	2021	2 620	CST20 21	
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba upowszechnionych e-materiałów	sztuka	7 000	2021	1 115	CST20 21	
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba wdrożonych rozwiązań w zakresie doskonalenia systemu kształcenia zawodowego	sztuka	1	2021	3	CST20 21	

I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba zawodów dla których upowszechniono materiały multimedialne dla doradztwa zawodowego	sztuka	120	2021	100	CST20 21	
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba uczestników krajowych konkursów (SkillsPoland), którzy podnieśli swoje umiejętności zawodowe	osoba	0	2021	1000	CST20 21	
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba placówek, które wdrożyły	sztuka	0	2021	16	CST20 21	

					model szkoły ćwiczeń w kształceniu zawodowym						
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba ośrodków egzaminacyjn ych, w których został przeprowadzo ny próbny egzamin zawodowy z wykorzystanie m prototypu systemu informatyczne go do przeprowadza nia egzaminów	sztuka	0	2021	80	CST20 21	

					zawodowych w formule on- line						
I	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanyc h rozwiązań informatyczny ch wspierających cyfryzację systemu oświaty	sztuka	1	2021	6	CST20 21	

2.1.1.5.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	149	10 551 281
I	EFS+	W okresie przejściowym	e	149	21 102 562
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	149	147 717 935

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	1	10 551 281
I	EFS+	W okresie przejściowym	e	1	21 102 562
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	1	147 717 935

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	33	10 551 281
I	EFS+	W okresie przejściowym	e	33	21 102 562
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	33	147 717 935

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	2	5 928 669
I	EFS+	W okresie przejściowym	e	2	11 857 337
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	2	83 001 360
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	7	112 311

I	EFS+	W okresie przejściowym	e	7	224 623
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	7	1 572 361
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	10	10 551 281
I	EFS+	W okresie przejściowym	e	10	21 102 562
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	10	147 717 935

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	2	10 551 281
I	EFS+	W okresie przejściowym	e	2	21 102 562
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	2	147 717 935

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

2.1.1.6.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Zintegrowane i kompleksowe wsparcie dla poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego

Kompleksowe działania na rzecz poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych placówek realizujących wsparcie edukacyjno-specjalistyczne będą obejmować zwiększenie dostępności oferowanego wsparcia i poszerzenie jego oferty, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodzin, wczesnej diagnostyki i interwencji, wykorzystania oceny funkcjonalnej oraz modelu skoncentrowanego na rodzinie, wykorzystanie narzędzi diagnostycznych wypracowanych w PO WER, szkolenia kadr i doposażenie w niezbędny sprzęt.

2. Rozwój systemu edukacji włączającej dla wszystkich osób uczących się

W ramach działania stworzone zostaną narzędzia do wdrożenia oceny funkcjonalnej na każdym etapie edukacji i rozwoju osób uczących się, w tym narzędzia do monitorowania rozwoju dzieci i młodzieży, narzędzia diagnostyczne, normy do testów, narzędzia do wieloaspektowego pomiaru dobrostanu uczniów, e-poradniki i materiały metodyczne dla nauczycieli i specjalistów w zakresie pracy z grupą zróżnicowaną pod względem potrzeb edukacyjnych, rozwojowych i in. Powstanie także model wsparcia przechodzenia między poszczególnymi etapami kształcenia oraz na rynek pracy wraz z materiałami metodycznymi dla nauczycieli, rodziców i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wspierającymi ten proces. Realizowane będą szkolenia i doradztwo dla kadr edukacji włączającej.

3. Wsparcie społecznej, więziotwórczej i włączającej funkcji szkoły

Sfinansowane zostaną działania polegające na: wypracowaniu narzędzi do samooceny szkół dotyczących zaawansowania we wprowadzaniu edukacji włączającej oraz jej jakości, a także w zakresie realizacji funkcji społecznych i integrujących społeczność szkolną i lokalną; prowadzeniu superwizji dla kadry szkół, w celu zapewnienia właściwych warunków pracy nauczycielom i specjalistom; wsparciu konsultacyjno-szkoleniowym dla dyrektorów, nauczycieli i specjalistów szkolnych oraz rodziców/opiekunów prawnych.

4. Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartego na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą (SCW)

W ramach działania realizowane będzie wsparcie na rzecz rozwoju sieci SCW, rozwoju Centrum Koordynującego, monitorowania i ewaluacji funkcjonowania SCW, szkoleń dla kadry, budowy systemu zapewnienia wysokiej jakości działania SCW, podnoszenia kompetencji liderów edukacji włączającej w województwach. Zasady funkcjonowania SCW będą uwzględniać potrzebę integralnego podejścia do kształcenia, wychowania i wsparcia dzieci i uczniów, z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, w tym uwarunkowanych niepełnosprawnością.

5. Programy mobilności ponadnarodowej na zasadach określonych dla programu Erasmus+¹⁴

Realizowane przedsięwzięcia będą zgodne z charakterem Europejskiego Funduszu Społecznego. Wsparciem zostaną objęci m.in. studenci, uczniowie i absolwenci szkół zawodowych. Ponadto wsparcie obejmie pracowników placówek systemu oświaty. Wsparcie będzie również kierowane do osób z ww. grup które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji, w tym osób z niepełnosprawnościami i znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Główne grupy docelowe

- szkoły i placówki oświatowe
- kadra szkół i placówek systemu oświaty

¹⁴ W tym również co do zakresu i formy kwalifikowania wydatków w ramach programu Erasmus+.

- uczniowie, ich rodzice i opiekunowie
- organy prowadzące szkół i placówek systemu oświaty
- kadra kierownicza JST
- podmioty świadczące usługi edukacyjne
- studenci i kadra uczelni
- organizacje pozarządowe

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Działania w tym celu przyczynią się m.in. do zwiększenia uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w ramach mobilności ponadnarodowej.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Nie jest przewidziane wykorzystanie narzędzi terytorialnych. Typ operacji będzie wdrażany w całym kraju.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie 1 będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Wykorzystanie instrumentów finansowych nie jest planowane.

2.1.1.6.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba grantów udzielonych poradniom psychologiczno-pedagogicznym	sztuka	16	380
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych narzędzi i zestawów materiałów metodycznych do pracy z osobami uczącymi się z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb edukacyjnych i rozwojowych	sztuka	6	51

I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli kadr edukacji włączającej objętych wsparciem	osoba	0	14 000
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w zakresie wzmocnienia społecznej, więziotwórczej i włączającej funkcji szkoły	osoba	0	8 000
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba utworzonych Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą	sztuka	16	285
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów mobilności ponadnarodowej.	Osoba	9 000	27 000

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba poradni psychologiczno-pedagogicznych, które wdrożyły rozwiązania w zakresie wsparcia edukacyjno-specjalistycznego	sztuka	16	2021	380	CST2021	

I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba zwalidowanych rozwiązań ukierunkowanych na podniesienie jakości edukacji włączającej w Polsce		2	2021	9	CST2021	
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli kadr edukacji włączającej, którzy podnieśli kompetencje	osoby	0	2021	13 300	CST2021	
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba placówek systemu	sztuka	0	2021	4 000	CST2021	

					oświaty, które wzmocniły funkcję społeczno- wychowawcz ą						
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba Specjalistycz nych Centrów Wspierającyc h Edukację Włączającą funkcjonując ych po zakończeniu udziału w projekcie	sztuka	16	2021	285	CST20 21	
I	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które nabyły	sztuka	77 829	2020	24 300	CST20 21	

					kompetencje zawodowe lub kluczowe po opuszczeniu programu.						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

2.1.1.6.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	149	
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	149	
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	149	
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	150	
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	150	
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	150	
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	152	
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	152	
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	152	

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	1	8 960 924
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	1	17 921 849
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	1	125 452 943

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	33	8 960 924
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	33	17 921 849

I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	33	125 452 943
---	------	--------------------	---	----	-------------

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	5	998 586
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	5	1 997 173
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	5	13 980 209
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	6	2 619 365
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	6	5 238 730
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	6	36 671 113
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	9	4 361 611
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	9	8 723 221
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	9	61 062 547
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	10	8 960 924
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	10	17 921 849
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	10	125 452 943

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	2	8 960 924
I	EFS+	W okresie przejściowym	f	2	17 921 849
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	2	125 452 943

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

2.1.1.7.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Rozwój Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji

Działanie obejmie dalszy rozwój ZSK jako narzędzia polityki na rzecz uczenia się przez całe życie oraz wzmocnienie potencjału kompetencyjnego i organizacyjnego podmiotów odpowiedzialnych za nadawanie wysokiej jakości kwalifikacji. Będzie to polegać m.in. na: przygotowaniu propozycji niezbędnych zmian prawnych, organizacyjnych i finansowych służących zwiększaniu efektywności ZSK; opracowaniu procedur i narzędzi dla instytucji realizujących zadania wynikające z ustawy ZSK; wspieraniu rozwoju oferty kwalifikacji szkolnictwa branżowego poprzez wykorzystanie Sektorowych Ram Kwalifikacji; opracowaniu nowych kwalifikacji wpisujących się w bieżące i prognozowane zapotrzebowanie na umiejętności; upowszechnianiu wiedzy na temat możliwości uzyskania kwalifikacji włączonych do ZSK.

2. Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji

Działanie będzie polegać na rozbudowie zasobów służących monitorowaniu i rozwojowi ZRK jako kluczowego elementu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Wspierany będzie publiczny dostęp do wysokiej jakości danych o kwalifikacjach, instytucjonalna wymiana danych gromadzonych w rejestrze i integracja danych z innymi rejestrami, prowadzenie i zmiany rejestru adekwatne do obserwowanych trendów na rynku pracy i w edukacji, rozwój innowacyjnych narzędzi i zasobów danych związanych z kwalifikacjami, mikro-poświadczeniami, umiejętnościami i klasyfikacjami oraz inne działania niezbędne do sprawnego działania i rozpoznawalności ZRK.

3. Koordynacja działań na rzecz rozwijania umiejętności zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie

Działanie będzie polegać na rozwoju mechanizmów współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie m.in. poprzez wzmocnienie współpracy i koordynacji na poziomie centralnym (krajowym) oraz utworzenie i funkcjonowanie międzyregionalnych sieci współpracy i wymiany doświadczeń w zakresie rozwoju umiejętności. Działanie będzie uwzględniać angażowanie przedstawicieli kształcenia zawodowego na poziomie ponadpodstawowym i wyższym, a także organizacji pracodawców. Umożliwi to monitorowanie aktywności podejmowanych przez różne podmioty w ramach 8 obszarów oddziaływania ZSU 2030, a także wpłynie na zwiększenie efektywności tych działań oraz zwiększenie potencjału kompetencyjnego podmiotów odpowiedzialnych za politykę uczenia się przez całe życie. Przyczyni się to do efektywnego wspierania rozwoju umiejętności osób w każdym wieku i na wszystkich etapach życia.

4. Rozwój ofert formalnego i pozaformalnego kształcenia i uczenia się dorosłych

Działanie będzie uzupełniać interwencję realizowaną w programach regionalnych w zakresie upowszechniania lokalnych inicjatyw na rzecz uczenia się osób dorosłych (na przykładzie LOWE). Działanie koncentrować się będzie na identyfikacji, ocenie i upowszechnianiu modeli ofert edukacyjnych, elastycznych i aktywnych form edukacji i wsparcia aktywności edukacyjnej dorosłych. Utworzona zostanie ogólnopolska sieć współpracy, wymiany doświadczeń i ewaluacji działań szkół na rzecz integracji społeczności lokalnych i aktywizacji mieszkańców na bazie aktywizacji edukacyjnej. Wypracowane zostaną rekomendacje dla obudowy prawnej usprawniającej rozwój dodatkowych funkcji szkół dotyczących mobilizowania środowisk lokalnych na rzecz umiejętności i uczenia się dorosłych.

5. Systemowe wsparcie edukacji cyfrowej osób dorosłych - Kluby Rozwoju Cyfrowego (KRC)

Uruchomione zostaną lokalne ośrodki rozwoju kompetencji cyfrowych, jako nowe funkcje w istniejących na terenie gmin samorządowych instytucjach kultury, edukacji, kształcenia ustawicznego itp. Działalność KRC kierowana będzie do

wszystkich mieszkańców danej gminy w celu wsparcia rozwoju ich kompetencji cyfrowych, w szczególności do osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym. Mieszkańcy będą mogli skorzystać z bezpośredniej pomocy w pokonaniu bariery mentalnej, utrudniającej wejście w świat cyfrowy, a także w uzyskaniu lub doskonaleniu posiadanych kompetencji cyfrowych czy w bezpiecznym korzystaniu z e-usług takich jak bankowość internetowa, e-zakupy, e-zdrowie itp. Projekt będzie realizowany w formie grantowej.

6. Wirtualny Asystent Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (WARKC)

Przygotowane zostanie narzędzie informatyczne ułatwiające uzupełnianie kompetencji, przekwalifikowanie się lub uzyskanie wykształcenia w kierunku związanym z ICT. Narzędzie zapewni użytkownikowi możliwość zdiagnozowania posiadanych kompetencji cyfrowych, a następnie – w zależności od preferencji i predyspozycji danej osoby oraz potrzeb na rynku pracy – wytyczy indywidualną ścieżkę rozwoju kompetencji, dzięki danym pozyskiwanym z różnych źródeł (w tym m.in. z ZRK, BUR, uczelni, firm szkoleniowych, przedsiębiorstw z branży ICT).

Działanie obejmować będzie również zapewnienie dostępu do zintegrowanych zasobów i ich rozwijanie poprzez tworzenie programów szkoleń i kursów o charakterze zbliżonym do MOOC (Massive Online Open Courses). Programom towarzyszyć będą zestawy szkoleń e-learningowych, prowadzących do uzyskania określonych kwalifikacji rynkowych, certyfikatów i innych poświadczeń umiejętności (np. micro-credentials, open badges).

7. Monitorowanie i identyfikacja potrzeb kompetencyjnych i zawodowych na rynku pracy, w tym przy udziale rad sektorowych

Działanie będzie obejmować:

- a) realizację badań ogólnych Bilansu Kapitału Ludzkiego oraz badań tematycznych w obszarach kluczowych dla efektywności rynku pracy
- b) prace Rad Sektorowych dotyczące identyfikacji luk kompetencyjnych i potrzeb rozwojowych sektorów. Podejmowane będą również działania upowszechniające wśród przedsiębiorstw korzyści wynikające z uczenia w miejscu pracy i budowania współpracy przedsiębiorca - uczelnia/szkoła.

- c) koordynację systemu rad sektorowych, w tym współpracę systemu rad z instytucjami zarządzającymi programami regionalnymi.

8. Instrumenty zwrotne na podnoszenie kompetencji osób dorosłych

Uruchomiony zostanie instrument finansowy, dzięki któremu możliwe będzie sfinansowanie w formie zwrotnej udziału uczestnika w różnych formach kształcenia osób dorosłych, podejmowanych z własnej inicjatywy, np. studiach podyplomowych, kursach, szkoleniach oraz innych formach kształcenia oferowanych przez krajowe i zagraniczne podmioty (z wyjątkiem studiów I, II i III stopnia). Zakłada się udzielanie pożyczek i połączenie z dotacją w postaci umorzenia części kapitału pożyczki. Zastosowane zostanie podejście popytowe, umożliwiające wybór zakresu i formy kształcenia przez uczestnika.

9. Przygotowanie przedstawicieli partnerów społecznych do pełnienia funkcji koordynatorów edukacyjnych w swoich środowiskach pracy oraz animatorów współpracy firm/branż ze środowiskiem edukacyjnym i rozwojowym

Koordinatory edukacyjni to osoby wspierające pracowników danego pracodawcy w diagnozowaniu luk kompetencyjnych i ustalaniu potrzeb szkoleniowych. Ich działania wpłyną na przełamywanie barier w ciągłym kształceniu i doskonaleniu, a tym samym poprawią sytuację osób na rynku pracy. Ich rolą będzie też współpraca z pracodawcami w tworzeniu planów szkoleniowych i ścieżek rozwojowych.

Animatorzy współpracy między firmami/branżami a środowiskiem edukacyjnym i rozwojowym będą wspierać firmy w aktywnym udziale w przygotowaniu i pozyskaniu pracowników o określonych kwalifikacjach/ kompetencjach/umiejętnościach w związku z rozwojem firmy czy branży, zmieniającymi się potrzebami związanymi z prowadzoną działalnością gospodarczą itp.

10. Podnoszenie kompetencji cyfrowych partnerów społecznych

Działanie będzie polegać na wzmocnieniu kompetencji cyfrowych przedstawicieli partnerów społecznych, niezbędnych do pełnego prowadzenia dialogu społecznego i pełnienia funkcji partnera społecznego w ramach organizacji.

11. Rozwój dialogu obywatelskiego poprzez zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w procesie stanowienia prawa w obszarach ich działalności

W ramach tego obszaru prowadzone będą następujące działania:

- szkolenia i studia podyplomowe z zakresu konsultacji publicznych (metody i techniki pogłębionych konsultacji publicznych) dla przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- szkolenia z procesu legislacji i analizy danych dla przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- dofinansowanie projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, mających na celu podniesienie ich kompetencji do aktywnego udziału w procesie stanowienia prawa,
- wypracowanie narzędzi umożliwiających włączanie młodzieży w procesy demokratyczne,
- kampanie informacyjne promujące włączenie młodzieżowych organizacji pozarządowych w procesy demokratyczne.

Celem powyższych działań jest usprawnienie procesu programowania zadań publicznych, aby podejmowane decyzje dotyczące kształtu danej polityki zapadały przy jak najszerszym zaangażowaniu interesariuszy. Ich celem jest również wzmocnienie dialogu i współpracy pomiędzy administracją publiczną a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, w tym usprawnienie już istniejących mechanizmów.

Główne grupy docelowe

- podmioty wykonujące zadania wskazane w ustawie o ZSK
- osoby dorosłe
- osoby chętne do pełnienia roli edukatorów w KRC
- uczniowie, studenci, nauczyciele
- szkoły i placówki oświatowe, podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki
- przedsiębiorcy i inni pracodawcy
- partnerzy społeczni

- przedstawiciele partnerów społecznych
- organizacje pozarządowe i ich pracownicy
- PARP
- samorząd gospodarczy i zawodowy, organizacje branżowe
- Sektorowe Rady ds. Kompetencji
- instytucje rynku pracy i ich pracownicy
- instytucje i organizacje wdrażające lokalne inicjatywy na rzecz umiejętności i uczenia się dorosłych

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

W ramach celu m.in. działalność KRC będzie w sposób szczególny kierowana do osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społ. i cyfrowym, osób o najniższych umiejętnościach cyfrowych, seniorów, osób zamieszkujących obszary wiejskie, z niepełnosprawnościami i innych osób w trudnej sytuacji życiowej. Dzięki temu osoby, które do tej pory nie były obecne w świecie „cyfrowym” i przez to na różne sposoby wykluczone, będą mogły zacząć uczestniczyć w różnych formach życia społ. i zawodowego (np. zdalna edukacja, praca, załatwianie spraw urzędowych czy bankowych, kontakty społeczne itp.).

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje

nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Nie jest przewidziane wykorzystanie narzędzi terytorialnych. Typ operacji będzie wdrażany w całym kraju.

Natomiast działania KRC przysłużą się wyrównywaniu szans osób zamieszkujących obszary o mniejszej dostępności do podstawowych usług publicznych i szkoleniowych, np. obszarów wiejskich.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie 1 będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Planowane jest wykorzystanie instrumentów finansowych w obszarze kształcenia osób dorosłych. Zarówno doświadczenia poprzedniego okresu finansowania, jak i ocena ex ante instrumentów finansowych na lata 2021–2027, przeprowadzona przez Instytucję Zarządzającą, wykazały, że istnieje zapotrzebowanie na preferencyjny instrument pożyczkowy na finansowanie potrzeb edukacyjnych osób dorosłych w zakresie kształcenia. Badanie luki potwierdziło, że istnieje duży popyt na różne formy kształcenia pozaformalnego, znacząca część dorosłych podejmuje edukację z własnej inicjatywy, poszukując odpowiadającej im tematyki i form szkolenia a istotną barierą dla udziału w edukacji jest bariera finansowa. Jednocześnie, badanie potwierdziło, że na rynku nie ma dostępnej oferty finansowania zwrotnego, z której osoby chcące sfinansować swoje potrzeby w obszarze edukacji mogłyby skorzystać. Jedyнным produktem będącym w ofercie banków komercyjnych z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z edukacją są tzw. kredyty studenckie. Powyższe

jednoznacznie potwierdza lukę w finansowaniu oraz zapotrzebowanie na uruchamiany instrument finansowy.

2.1.1.7.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych procedur dla instytucji realizujących zadania w ramach ZSK	sztuka	5	50
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba udoskonalonych Zintegrowanych Rejestrów Kwalifikacji	sztuka	0	1
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach ZSU 2030 objętych monitorowaniem	sztuka	5	25
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba zidentyfikowanych i	sztuka	1	6

					ocenionych modeli postępowań na rzecz uczenia się dorosłych			
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba utworzonych Klubów Rozwoju Cyfrowego	sztuka	64	2 500
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba narzędzi do systemowego wsparcia identyfikacji i realizacji potrzeb szkoleniowych w zakresie kompetencji cyfrowych	sztuka	1	1
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba sektorów gospodarki, dla których zidentyfikowano potrzeby kwalifikacyjno-zawodowe	sztuka	0	27
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba opublikowanych raportów dotyczących potrzeb kompetencyjnych	sztuka	0	9

I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba udzielonych pożyczek na podnoszenie kompetencji osób dorosłych	sztuka	3 000	16 154
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem	osoba	530	1 600
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych objętych wsparciem szkoleniowym w zakresie procesu stanowienia prawa i konsultacji publicznych	osoba	1170	4700

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem ZSK	osoba	0	2021	5000	CST2021	
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba użytkowników korzystających z	osoba	78 000	2021	200 000		

					udoskonalone go Zintegrowane go Rejestru Kwalifikacji						
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba funkcjonujący ch sieci współpracy i wymiany doświadczeń w zakresie uczenia się przez całe życie	sztuka	1	2021	2	CST20 21	
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba raportów z rekomendacja mi dotyczącymi usprawnienia	sztuka	0	2021	1	CST20 21	

					rozwoju dodatkowych funkcji szkół na rzecz umiejętności i uczenia się dorosłych w ramach lokalnych partnerstw						
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba Klubów Rozwoju Cyfrowego funkcjonujących po zakończeniu udziału w projekcie	osoba	0	2021	2 250	CST2021	
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba użytkowników narzędzia,	osoba	0	2021	2 500 000	CST2021	

					którzy zdiagnozowali swoje kompetencje cyfrowe						
I	g	EFS	nie dotyczy		Sprawnie funkcjonujący system rad ds. kompetencji, dopasowany do potrzeb regionalnych	sztuka	1	2021	1	CST20 21	
I	g	EFS	nie dotyczy		Liczba obszarów tematycznych przeanalizowa nych w zakresie zapotrzebowa	sztuka	1	2021	7	CST20 21	

					nia na kompetencje						
I	g	EFS	nie dotyczy		Liczba osób dorosłych, które nabyły kwalifikacje po ukończeniu programu	osoba	5 040	2 020	15 072	CST20 21	
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli i organizacji partnerów społecznych, którzy podnieśli kompetencje	osoba	0	2021	1 385	CST20 21	
I	g	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli i organizacji pozarządowych którzy	osoba	8913	2021	4230	CST20 21	

					podnieśli kompetencje w zakresie procesu stanowienia prawa i konsultacji publicznych						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

2.1.1.7.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	145	11 809 884
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	145	23 619 768
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	145	165 338 372
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	146	1 651 962
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	146	3 303 923
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	146	23 127 461
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	151	5 557 458
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	151	11 114 915
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	151	77 804 407

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	1	16 446 661
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	1	32 893 323
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	1	230 253 261
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	3	1 717 384
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	3	3 434 768
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	3	24 043 378
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	5	572 461
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	5	1 144 923
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	5	8 014 459

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	33	19 019 303
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	33	38 038 606
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	33	266 270 241

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	2	2 572 641
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	2	5 145 283
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	2	36 016 981
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	7	264 968
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	7	529 936
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	7	3 709 550
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	8	768 028
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	8	1 536 055
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	8	10 752 386
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	10	16 446 661
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	10	32 893 323
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	10	230 253 261

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	2	19 019 303
I	EFS+	W okresie przejściowym	g	2	38 038 606
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	2	266 270 241

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

2.1.1.8.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Podnoszenie kompetencji pracowników instytucji regionalnych zajmujących się tworzeniem oraz wdrażaniem polityki z zakresu pomocy i integracji społecznej na poziomie regionu oraz stworzenie platformy wymiany doświadczeń dla tych instytucji

Opracowane zostaną nowe standardy i modele oraz platforma wymiany doświadczeń i koordynacji działań w zakresie włączenia społecznego w programach regionalnych. Działania obejmą m.in.:

- szkolenia i doradztwo z zakresu pomocy i integracji społecznej w województwie,
- promocję zawodów pomocowych, mającą na celu zachęcenie do podejmowania w nich pracy i budującą prestiż zawodowy, w tym kampanie medialne,
- wymianę doświadczeń, dobrych praktyk oraz wspólnego wypracowywania rozwiązań na rzecz włączenia społecznego przez instytucje regionalne,
- działania merytoryczne oraz eksperckie, w tym prowadzenie badań i wypracowanie nowych modeli i standardów oraz ich upowszechnienie,
- wypracowywanie zaleceń dla programów regionalnych dot. realizacji wsparcia z zakresu pomocy i integracji społecznej, w tym w zakresie wsparcia osób w kryzysie bezdomności.

2. Wsparcie potencjału organizacji pozarządowych do prowadzenia działań służących zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach tego obszaru prowadzone będą następujące działania:

- doradztwo w zakresie wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych do świadczenia usług w obszarze zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- podnoszenie kompetencji eksperckich przedstawicieli organizacji pozarządowych w zakresie niezbędnym do świadczenia usług w obszarze zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- przegląd procesów i wdrożenie usprawnień w zakresie działań organizacji pozarządowych na rzecz dostępności.

3. Działania ROPS w zakresie usług społecznych, pomocy społecznej, ekonomii społecznej i aktywnej integracji, służące włączeniu społecznemu, realizowane na poziomie wojewódzkim

Realizowane będą w szczególności następujące działania:

- organizowanie i wspieranie instytucji pomocy społecznej oraz podmiotów zajmujących się pomocą i integracją społeczną oraz ich współpracy
- diagnozowanie i monitorowanie sytuacji regionalnej w zakresie usług społecznych, pomocy i integracji społecznej oraz ekonomii społecznej
- planowanie interwencji z zakresu usług społecznych, pomocy i integracji społecznej, ekonomii społecznej w województwie, w tym w oparciu o zalecenia przygotowane przez MRiPS
- wzmocnienie potencjału instytucjonalnego, organizacyjnego oraz kompetencyjnego instytucji pomocy i integracji społecznej (w tym w zakresie superwizji pracy socjalnej) oraz podmiotów świadczących usługi społeczne
- analiza potrzeb szkoleniowych kadr i planowanie interwencji EFS w tym zakresie w oparciu o zalecenia przygotowane przez MRiPS
- wspieranie gmin w tworzeniu CUS i rozwoju dostarczanych przez nie usług, w tym szkolenia z zakresu ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

- wsparcie samorządów w rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, w tym działania świadomościowe i szkolenia dotyczące deinstytucjonalizacji, wymiana dobrych praktyk
- koordynacja prac Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej
- zapewnienie wdrażania w samorządach lokalnych rozwiązań w obszarze ekonomii społecznej
- zbieranie danych dotyczących sektora ES na poziomie regionalnym, analiza danych i sprawozdawczość dot. ekonomii społecznej oraz kondycji sektora
- udział w procesie akredytacji OWES
- działania na rzecz rozwoju zaangażowania JST w obszarze ekonomii społecznej
- sieciowanie i współpraca z OWES
- działania na rzecz zwiększenia aktywności JST w obszarze zatrudnienia socjalnego i działalności PZS
- działania służące budowaniu marki ekonomii społecznej i jej promocji w oparciu o zakres ES wskazany w nowej ustawie (np. targi ekonomii społecznej).

Realizowanych będzie 16 projektów koordynacyjnych ROPS – po jednym w każdym województwie. Przedstawione działania pozwolą na skuteczną realizację celu szczegółowego h) poprzez wyposażenie służb społecznych w narzędzia i kwalifikacje umożliwiające im wydajniejszą i lepiej ukierunkowaną pomoc osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, przyczyniając się tym samym do ich włączenia społecznego.

4. Wsparcie szkoleniowo-aktywizacyjne w celu przygotowania osób odbywających karę pozbawienia wolności do skutecznego powrotu na rynek pracy i do społeczeństwa

Wsparcie będzie opierało się na szkoleniach, przede wszystkim zawodowych. Działania aktywizacyjne będą uzupełnione wsparciem w zakresie przeciwdziałania hazardowi patologicznemu oraz wykluczeniu cyfrowemu. Możliwe będzie wdrożenie

w zakładach karnych programów przeciwdziałania hazardowi patologicznemu. Szkolenia z zakresu kompetencji cyfrowych będą poprzedzone utworzeniem komputerowych pracowni edukacyjnych. Opisane działania pozwolą na lepszą realizację celu szczegółowego h) poprzez bezpośrednie działania ukierunkowane na włączenie społeczno-zawodowe osób opuszczających jednostki penitencjarne.

5. Zarządzanie sferą ekonomii społecznej na poziomie centralnym

Realizowane będzie w szczególności:

- stworzenie forum wymiany informacji i koordynacji działań ROPS w obszarze ekonomii społecznej
- wsparcie eksperckie w kreowaniu nowych rozwiązań w obszarze ekonomii społecznej
- wsparcie wdrażania nowych rozwiązań wynikających z zapisów ustawy o ekonomii społecznej
- rozwijanie systemu monitorowania sektora ekonomii społecznej
- działania w obszarze akredytacji OWES
- wsparcie wojewodów we wdrażaniu przepisów ustawy o ekonomii społecznej, w szczególności wsparcie techniczne oraz dofinansowanie miejsc pracy specjalistów do spraw ekonomii społecznej w urzędach wojewódzkich.

6. Doradztwo i rzecznictwo na rzecz regionalnych instytucji publicznych zajmujących się obszarem włączenia społecznego

Realizowane będzie doradztwo i rzecznictwo dla:

- regionalnych instytucji publicznych zajmujących się realizacją polityk na rzecz włączenia społecznego, pracowników ROPS, członków Regionalnych Komitetów Rozwoju Ekonomii Społecznej i innych regionalnych ciał doradczo-opiniotwórczych
- przedstawicieli urzędów marszałkowskich odpowiedzialnych za planowanie strategiczne w regionie

- przedstawiciele urzędów wojewódzkich, którzy realizować będą zadania wynikające z zapisów ustawy o ekonomii społecznej.

W ramach działań zostaną uwzględnione różne obszary tematyczne, tj. usługi społeczne i ich deinstytucjonalizacja, aktywne włączenie i ekonomia społeczna.

7. Zapewnienie kadrze przedsiębiorstw społecznych możliwości podnoszenia kwalifikacji zwłaszcza w obszarze prowadzonej działalności gospodarczej oraz zarządzania – Akademia Menadżera Przedsiębiorstwa Społecznego

Działanie obejmie w szczególności:

- szkolenia z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem społecznym
- szkolenia przygotowujące menadżera interim oraz pilotażowe wdrożenie wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych w postaci zapewnienia usług menadżera interim
- szkolenia dla osób 50+ z doświadczeniem biznesowym w zakresie ekonomii społecznej w celu przygotowania ich do świadczenia doradztwa dla PS/bycia menadżereminterim/coachem, etc.
- coaching dla menadżerów PS
- asysta dla menadżerów PS przy uruchamianiu start-upów, restrukturyzacji/likwidacji PS, budowaniu strategii współpracy z biznesem, w poszukiwaniu i otwieraniu nowych branż dla PS, tworzeniu oraz realizacji planów reintegracyjnych w PS etc.
- asysta dla menadżerów PS przy budowaniu marki PS.

8. Wspieranie tworzenia ponadregionalnych sieci współpracy o charakterze biznesowym podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, m.in. konsorcjów spółdzielczych, francyz lub klastrów

Działanie obejmie m.in. kompleksowe wsparcie tworzenia ponadregionalnych sieci branżowych, francyz społecznych, klastrów, konsorcjów spółdzielczych realizujących wspólnie przedsięwzięcia o charakterze biznesowym oraz

wzmacnianie działalności oraz trwałości utworzonych w Programie sieci, w szczególności poprzez zapewnienie możliwości profesjonalizacji działalności oraz zdobywania rynku.

9. Instrumenty zwrotne dla rozwoju ekonomii społecznej

Instrument finansowy będzie ukierunkowany na tworzenie i rozwój PES na różnych etapach rozwoju, odpowiadając różnym ich potrzebom. Zakłada się finansowanie pożyczek przeznaczonych dla PES w początkowym okresie ich działalności (pożyczka na start) oraz pożyczek umożliwiających rozwój tych podmiotów (pożyczka na rozwój), jak również uruchomienie społecznych funduszy kapitałowych lub quasi-kapitałowych dla przedsiębiorstw społecznych o znacznym potencjale wzrostu. Przewiduje się możliwość częściowego umorzenia kapitału pożyczek w przypadku realizacji przez wspierane podmioty celów spójnych z celami strategicznymi EFS+.

10. Działania na rzecz dostępności cyfrowej

Realizowane będą m.in. działania z zakresu: upowszechniania tematyki dostępności cyfrowej, w tym kierowane do podmiotów objętych przepisami prawa związanymi z dostępnością cyfrową; opracowania planu strategicznego wdrażania dostępności cyfrowej w Polsce w perspektywie do 2030 r.; szkoleń dotyczących dostępności cyfrowej w celu zwiększenia liczby wykształconych specjalistów w tej dziedzinie.

Działania obejmą także m.in.: analizę możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w obszarze badania i zapewniania dostępności cyfrowej oraz opracowanie narzędzi bazujących na analizie problemów i rozwiązań dzięki AI.

11. Koordynacja wdrażania dostępności do polityk publicznych

Działania obejmą m.in.:

- wsparcie kadrowe dla ośrodka koordynacyjnego przy ministrze właściwym do spraw rozwoju regionalnego w zakresie dostępności
- zapewnienie partycypacyjnego schematu realizacji polityk publicznych w zakresie dostępności - Rada Dostępności, Partnerstwo na rzecz dostępności
- wsparcie wdrażania ustawy o zapewnianiu dostępności

- realizacja ekspertyz, analiz, opracowań związanych z zapewnianiem dostępności w różnych politykach publicznych
- działania świadomościowe skierowane do różnych grup odbiorców związane potrzebą zapewniania dostępności.

12. Systemowe wsparcie dostępności w wybranych sektorach

Działania mogą objąć m.in.:

- realizację badań, ekspertyz i analiz w celu opracowania i wdrożenia standardów sektorowych
- opracowanie standardów dostępności dla danego sektora
- przegląd przepisów prawa i wprowadzanie zmian związanych z poprawą dostępności
- organizację wydarzeń branżowych, spotkań i konferencji poświęconych wdrażaniu dostępności w danym sektorze
- szkolenia i kursy dla pracowników danego sektora służące podnoszeniu wiedzy, świadomości i kompetencji w dziedzinie dostępności w danym sektorze (np. kierowcy, architekci, logistycy, sprzedawcy)
- rozwiązania IT służące poprawie dostępności w danym sektorze (np. moduły dostępności w istniejących systemach, bazy danych o miejscach, produktach czy usługach dostępnych i rodzajach ułatwień).

13. Wzmocnienie potencjału instytucji publicznych wykonujących zadania kontrolne i nadzorcze w związku z wdrożeniem Europejskiego Aktu o Dostępności (EAA)

Działania będą obejmować m.in. szkolenia oraz wzmocnienie kadrowe w zakresie stosowania przepisów implementujących Dyrektywę EAA.

14. Animacja i wdrażanie dostępności w podmiotach publicznych, w tym JST¹⁵

¹⁵ typ projektu planowany do realizacji z wykorzystaniem formuły grantowej

Działania będą obejmować wdrażanie rozwiązań na rzecz dostępności podmiotów publicznych m.in. poprzez:

- szkolenia i doradztwo dla kadr podmiotów publicznych,
- identyfikację barier na terenie oraz w usługach świadczonych przez JST i rekomendacje dla ich ograniczenia,
- animację i spotkania z udziałem podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych i obywatelskich, w celu wypracowywania najlepszych rozwiązań dla poprawy dostępności na danym terenie,
- pomoc w dostosowywaniu procedur oraz komunikacji do wymogów dostępności,
- działania inwestycyjne, poprawiające dostępność podmiotów publicznych.

Główne grupy docelowe

- Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej oraz inne instytucje działające na poziomie regionu
- organizacje pozarządowe i ich pracownicy
- pracownicy zatrudnieni w instytucjach pomocy społecznej, pracownicy socjalni zatrudnieni w innych niż pomoc społeczna instytucjach i podmiotach, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego oraz pracownicy innych podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego, kadry CUS
- Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES)
- gminne i powiatowe JST
- podmioty ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwa społeczne
- przedsiębiorcy i inni pracodawcy
- osoby odbywające karę pozbawienia wolności
- kadra Służby Więziennej
- podmioty publiczne i prywatne oraz ich pracownicy: szkoły policealne, uczelnie, urzędy administracji publicznej, przedsiębiorstwa, instytucje kultury, organizacje pozarządowe (w zakresie dostępności)
- specjaliści i przedsiębiorcy, działający w obszarze cyfrowym
- uczniowie szkół policealnych

- instytuty badawcze
- organy administracji publicznej
- Rada Dostępności
- Partnerstwo na rzecz dostępności

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, istnieje obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim ww. artykuł jest realizowany w ramach zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

W ramach celu przewidziano m.in. działania poświęcone integracji społ.-zawodowej osób odbywających karę pozbawienia wolności. W ich rezultacie osoby, które opuszczą jednostki penitencjarne, będą przygotowane do ponownego włączenia się w życie społ. i zawodowe. Wsparcie przyczyni się również do wzmocnienia NGO w prowadzeniu działań na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Działania przyczynią się także do zwiększenia dostępności cyfrowej zasobów i treści, a tym samym do większej możliwości korzystania z nich przez wszystkie grupy użytkowników, w tym przez osoby ze szczególnymi potrzebami i z niepełnosprawnościami.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, a także czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce

będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Nie jest przewidziane wykorzystanie narzędzi terytorialnych. Typ operacji będzie wdrażany w całym kraju.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie I będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W działaniu będą wykorzystane instrumenty finansowe z częściową dotacją w przypadku wspierania celów strategicznych EFS+ oraz instrumenty o charakterze kapitałowym lub quasi kapitałowym. Uzasadnieniem zastosowania instrumentów finansowych jest istnienie potwierdzonej badaniem luki finansowej w dostępności do finansowania w grupie odbiorców docelowych wsparcia. Badanie luki finansowej wskazuje bowiem, że mimo dużego zapotrzebowania na środki finansowe, PES mają poważne problemy z dostępem do kredytów bankowych. Dla wielu z nich brak odpowiednich zabezpieczeń stanowił podstawową barierę w pozyskaniu finansowania zwrotnego - większość PES nie dysponuje bowiem odpowiednim majątkiem. Istotnym problemem jest również brak bankowej oferty kredytowej uwzględniającej specyfikę PES, jak również brak zainteresowania komercyjnych instytucji finansowych w skonstruowaniu takiej oferty. Za potrzebą udostępnienia PES instrumentów zwrotnych przemawia również rosnąca dojrzałość tych podmiotów, która pociąga za sobą wzrost świadomości i sprawności operacyjnej. Przedsiębiorstwa te muszą docelowo być w stanie funkcjonować w warunkach konkurencyjnej gospodarki rynkowej, a zatem będą zmuszone sprawnie korzystać ze wszystkich dostępnych form finansowania własnych celów gospodarczych. Powyższe stanowi jednoznaczne uzasadnienie dla uruchomienia instrumentów finansowych dla PES.

2.1.1.8.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych w programie modeli i standardów w zakresie pomocy i integracji społecznej	sztuka	1	3
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały wsparcie służące wzmocnieniu ich potencjału instytucjonalnego i eksperckiego w zakresie usuwania barier i	sztuka	75	300

					stosowania zasad dostępności			
l	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego objętych wsparciem świadczonym przez ROPS w ramach programu	osoba	6000	20000
l	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba więźniów, którzy uzyskali wsparcie w ramach programu	osoba	19 200	50 400
l	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które uzyskały wsparcie w zakresie działań służących wdrażaniu ustawy o ES	osoba	175	350
l	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba pracowników JST, objętych doradztwem i/lub	osoba	200	400

					rzecznictwem w obszarze włączenia społecznego			
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba menadżerów PS, objętych wsparciem w programie	osoba	125	450
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba PES, które w ramach projektu przystąpiły do sieci o charakterze biznesowym	sztuka	21	30
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba inwestycji dla podmiotów ekonomii społecznej	sztuka	80	831
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowań/analiz/eksperty z dotyczących wdrażania dostępności na podstawie ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	sztuka	5	15

I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba spotkań Sieci Dostępności Cyfrowej	sztuka	30	90
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych kształceniem w zakresie dostępności cyfrowej	osoba	1 000	2 200
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba utworzonych narzędzi przeznaczonych dla twórców rozwiązań cyfrowych	sztuka	0	1

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba wdrożonych w	sztuka	15	2020	3	CST202 1	

					programie modeli i standartów w zakresie pomocy i integracji społecznej						
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba organizacji pozarządowych, które po opuszczeniu programu uczestniczą w procesie usuwania barier i stosowania zasad dostępności	sztuka	50	2021	270	CST202 1	

I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego, którzy dzięki wsparciu EFS+ świadczonem u przez ROPS podnieśli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoba	2362	2020	19000	CST202 1	
---	---	------	-------------	--	---	-------	------	------	-------	-------------	--

I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba więźniów, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoba	30 517	2020	47 880	CST202 1	
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba byłych więźniów pracujących, łącznie z prowadzącym i działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu jednostki penitencjarnej	osoba	28%	2019	28%	Badanie ewaluacyjne	

I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które zostały zaangażowane do realizacji zadań wskazanych w ustawie o ES po projekcie	osoba	100	2020	280	CST202 1	
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba pracowników instytucji na poziomie regionalnym, którzy nabyli kompetencje w ramach doradztwa w obszarze	osoba	260	2020	300	CST202 1	

					włączenia społecznego						
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba menadżerów PS, którzy podnieśli kompetencje w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem społecznym	osoba	112	2020	360	CST202 1	
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba sieci współpracy powstałych w ramach projektu, które przystąpiły do wspólnej realizacji przedsięwzięć	sztuka	3	2020	7	CST202 1	

					o charakterze biznesowym						
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba miejsc pracy utworzonych w podmiotach ekonomii społecznej	sztuka	1250	2022	831	CST202 1	
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba obszarów/sek torów dla których wprowadzono zmiany prawa lub standardy służące poprawie dostępności	sztuka	4	2021	3	CST202 1	
I	h	EFS+	nie dotyczy		Stworzenie systemu nadzoru rynku	sztuka	0		1	Dane własne MFIPR	

					w zakresie dostępności produktów i usług						
I	h	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów publicznych, które wdrożyły rozwiązania poprawiające dostępność usług	sztuka	0		250	Dane własne MFIPR	
I	h	EFS+	nie dotyczy		Opracowany wieloletni plan wdrażania dostępności cyfrowej w Polsce	sztuka	0	2021	1	CST202 1	

I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje zawodowe z zakresu dostępności cyfrowej	osoba	0	2021	1 760	CST202 1	
I	h	EFS+	nie dotyczy		Liczba funkcjonujących narzędzi dedykowanych dla twórców rozwiązań cyfrowych po zakończeniu projektu	sztuka	0	2021	1	CST202 1	

2.1.1.8.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	138	2 851 185
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	138	5 702 370
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	138	39 916 586
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	152	9 402 171
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	152	18 804 342
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	152	131 630 394

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	1	10 285 397
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	1	20 570 794
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	1	143 995 560
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	2	294 409
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	2	588 817
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	2	4 121 722
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	3	1 096 449
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	3	2 192 899
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	3	15 350 292
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	5	365 483
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	5	730 966
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	5	5 116 764

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
---	--	--	--	--	--

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	33	12 253 356
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	33	24 506 712
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	33	171 546 980

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	2	723 504
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	2	1 447 008
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	2	10 129 055
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	8	414 353
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	8	828 706
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	8	5 800 942
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	9	4 530 405
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	9	9 060 810
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	9	63 425 667
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	10	7 722 951
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	10	15 445 902
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	10	108 121 313

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	2	10 285 397
I	EFS+	W okresie przejściowym	h	2	20 570 794
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	2	143 995 560
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	3	1 967 959

I	EFS+	W okresie przejściowym	h	3	3 935 917
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	3	27 551 421

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

2.1.1.9.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

Wsparcie w tym obszarze ma na celu lepsze wykorzystanie potencjału pracowników migrujących z państw trzecich, którzy są zainteresowani pracą w Polsce i wsparcie pracodawców poszukujących pracowników cudzoziemskich.

1. Wspieranie procesów zarządzania migracjami zarobkowymi w celu lepszego wykorzystania potencjału migrantów zarobkowych i wsparcia pracodawców poszukujących pracowników cudzoziemskich.

Działanie ma na celu wsparcie podmiotów zaangażowanych w procesy migracyjne w obszarze zatrudnienia i integracji z rynkiem pracy (migranci, pracodawcy, urzędy) poprzez:

- wypracowanie i koordynację procesu wdrożenia standardu obsługi cudzoziemców przez publiczne służby zatrudnienia,
- wypracowanie i wdrożenie narzędzi dostarczających kompleksowych informacji o zasadach zatrudniania i pracy w Polsce poprzez: modernizację i rozwój centrum informacyjno-konsultacyjnego dotyczącego zatrudnienia cudzoziemców, przepisów o dostępie do polskiego rynku pracy, możliwości rozwojowych kariery i przedsiębiorczości oraz dostosowanie stron internetowych instytucji publicznych i innych podmiotów do potrzeb migrantów zarobkowych,
- wypracowanie i wdrożenie działań informacyjno-promocyjnych oraz wspierających rekrutację w wybranych państwach pochodzenia cudzoziemców.

Główne grupy docelowe

- instytucje rynku pracy
- jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne
- jednostki administracji publicznej

- pracodawcy
- partnerzy społeczni
- migranci zarobkowi z państw trzecich

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Działania w tym celu przyczynią się do wyrównania szans na rynku pracy cudzoziemców przebywających w Polsce.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć skierowanych do poszczególnych kategorii regionów

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie I będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.1.9.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	i	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych standardów obsługi cudzoziemców	sztuka	0	1
I	i	EFS+	nie dotyczy		Liczba dostosowanych portali instytucji publicznych do potrzeb migrantów zarobkowych	sztuka	5	10

I	i	EFS+	nie dotyczy		centrum informacyjno-konsultacyjne dotyczące warunków zatrudnienia cudzoziemców w Polsce rozbudowane w ramach Programu	sztuka	0	1
---	---	------	-------------	--	--	--------	---	---

Tabela 2: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi

I	i	EFS+	nie dotyczy		Odsetek publicznych służb zatrudnienia, w których wdrożono opracowane standardy obsługi cudzoziemców	procent	0	2021	100%	dane własne MRPI T	
I	i	EFS+	nie dotyczy		Liczba migrantów zarobkowych z państw trzecich, którzy otrzymali	osoba	0	2021	100 000	dane własne MRPI T	

					komplekso wą informację o warunkach zatrudnieni a w Polsce						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.1.1.9.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	i	156	327 121
I	EFS+	W okresie przejściowym	i	156	654 242
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	i	156	4 579 690

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	i	1	327 121
I	EFS+	W okresie przejściowym	i	1	654 242
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	i	1	4 579 690

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	i	33	327 121
I	EFS+	W okresie przejściowym	i	33	654 242
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	i	33	4 579 690

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	i	9	327 121
I	EFS+	W okresie przejściowym	i	9	654 242
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	i	9	4 579 690

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	i	2	327 121
I	EFS+	W okresie przejściowym	i	2	654 242
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	i	2	4 579 690

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

2.1.1.10.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Budowa i rozwój potencjału instytucjonalnego organizacji pozarządowych do świadczenia usług publicznych

Realizowane będą działania mające na celu wsparcie organizacji pozarządowych działających w poszczególnych obszarach usług publicznych (m.in. edukacja i kształcenie, włączenie i integracja społeczna, rynek pracy, ochrona zdrowia), a tym samym poprawę i zwiększenie dostępności dostarczanych przez organizacje obywatelskie usług. Zaplanowane wsparcie zakłada opracowanie i wdrożenie mechanizmów zapewniających m.in. podniesienie jakości, rozszerzenie zakresu i dostępności usług, wzmocnienie współpracy placówek oświatowych z lokalnymi NGO, kształcenie kadr organizacji obywatelskich z zakresu budowania potencjału instytucjonalnego NGO oraz szkolenia z zakresu prowadzonej działalności, jak również doradztwo, które umożliwi organizacjom lepsze rozpoznawanie potrzeb w zakresie realizowanych przez nie działań. Przewidziano również organizację programów stażowych w organizacjach pozarządowych. Wsparcie to zapewni profesjonalizację działalności NGO w zakresie świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej.

2. Wypracowanie rozwiązań wspierających budowę sieci współpracy międzysektorowej w poszczególnych obszarach usług publicznych

W ramach projektów prowadzone będą następujące działania:

- wypracowanie lokalnych programów wsparcia o charakterze publiczno-społecznym,
- doradztwo specjalistyczne dla organizacji pozarządowych planujących i realizujących współpracę międzysektorową,
- szkolenia specjalistyczne oraz doradztwo dla przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- wypracowanie lokalnych programów wsparcia na rzecz młodzieży.

Celem zaplanowanych działań jest wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych działających w poszczególnych obszarach usług publicznych do budowy sieci współpracy międzysektorowej, która pozwoli wzmocnić możliwości ich oddziaływania oraz wdrożyć mechanizmy umożliwiające sprawne i bardziej skuteczne działanie w obszarze działalności danej organizacji. Działanie wspierać będzie także wielowymiarową współpracę międzysektorową w zakresie idei zaangażowania społecznego młodych ludzi, w tym wypracowanie narzędzi wspierających dialog z młodzieżą.

3. Wsparcie finansowe dla JST zlecających lub powierzających PES usługi społeczne

Zapewnienie dostępności do wysokiej jakości usług społecznych w środowiskach lokalnych świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej jest ważnym elementem zarówno dla rozwoju usług społecznych jak i tworzenia rynku dla sektora ekonomii społecznej. W tym celu wdrażane będą działania zakładające wypłacanie „premię społeczną” dla JST zlecających lub powierzających PES realizację usług społecznych. Zaplanowana interwencja przyczyni się do zwiększenia dostępności do wysokiej jakości usług społecznych w środowiskach lokalnych świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej oraz zachęci JST do zamawiania usług społecznych w sektorze społecznym, budując międzysektorową współpracę.

4. Podnoszenie kompetencji pracowników instytucji regionalnych zajmujących się planowaniem oraz wdrażaniem polityki z zakresu usług społecznych na poziomie regionu oraz stworzenie platformy wymiany doświadczeń na rzecz tych instytucji

Celem interwencji jest podniesienie kompetencji pracowników instytucji regionalnych zajmujących się tworzeniem oraz wdrażaniem polityki społecznej, jak również utworzenie platformy wymiany doświadczeń i koordynacji działań w zakresie usług społecznych realizowanych ze środków EFS+ w ramach programów regionalnych.

Działania w tym typie projektu obejmą między innymi:

- wsparcie szkoleniowe i doradcze z zakresu usług społecznych, w tym wypracowanie narzędzi/mechanizmów wsparcia dla podmiotów przekształcających się lub tworzących CUS
- wypracowanie rekomendacji zmiany ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz innych przepisów prawnych mających zastosowanie w ich działalności, z uwzględnieniem kontekstu społeczno-demograficznego, analizy ekonomicznej, jak również deinstytucjonalizacji usług społecznych
- działania z zakresu mapowania i sieciowania funkcjonujących CUS
- umożliwienie wymiany doświadczeń, dobrych praktyk oraz wspólnego wypracowywania rozwiązań przez instytucje regionalne, w tym wypracowanie mechanizmów wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych
- wsparcie merytoryczne oraz eksperckie dla instytucji regionalnych, w tym badania dotyczące poziomu świadczenia usług w społeczności lokalnej w jednostkach samorządu terytorialnego w kontekście terytorialnym
- wypracowywanie zaleceń dla programów regionalnych dot. realizacji wsparcia z EFS+ w zakresie deinstytucjonalizacji oraz poprawy dostępu do usług.

5. Instrumenty zwrotne dla przedsiębiorców w celu poprawy dostępności prowadzonej przez nich działalności gospodarczej

Zostanie zapewniony dostęp do finansowania dla przedsiębiorców w celu zwiększenia dostępności prowadzonej przez nich działalności gospodarczej w tym umożliwienia im dostosowania swojej działalności do wymogów określonych w

przepisach prawach. Wymogi te określa przede wszystkim ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, a także EAA. Ten ostatni zakłada, że podmioty gospodarcze będą zobowiązane do stosowania wspólnych zasad dostępności, co ma zagwarantować większą pewność obrotu gospodarczego (m.in. dyrektywa EAA). W tym celu uruchomione zostaną preferencyjne pożyczki wraz z możliwością częściowego umorzenia kapitału pożyczki pod warunkiem zrealizowania celu pożyczki w postaci wspomnianego zwiększenia dostępności w dofinansowanym obszarze.

Główne grupy docelowe

- przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w poszczególnych obszarach usług publicznych
- jednostki samorządu terytorialnego
- Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej
- organizacje pozarządowe realizujące lub planujące realizację usług społecznych na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego
- przedsiębiorcy
- przedsiębiorstwa społeczne

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Dzięki pożyczkom przedsiębiorcy będą mieli możliwość dostosowania swojej działalności do wymogów dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz

przystosowania swojej działalności do wymogów wprowadzanych przepisami prawa, w tym, m.in. dyrektywy EAA.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Nie jest przewidziane wykorzystanie narzędzi terytorialnych. Typ operacji będzie wdrażany w całym kraju.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie I będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Przeprowadzona przez Instytucję Zarządzającą ocena ex ante w obszarze dostępności wskazała na niewystarczającą wiedzę wśród przedsiębiorców skutkującą nie tylko brakiem podejmowania działań mających na celu zwiększenie dostępności prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, ale również brak wiedzy w zakresie wpływu zapewnienia dostępności na rozwój prowadzonej działalności gospodarczej, w tym zwiększenie obrotów. Ze względu na niedostateczną wiedzę przedsiębiorców w ww. obszarze nie stwierdzono braku dostępu do finansowania, który przekłada się na brak możliwości prowadzenia działań w tym zakresie, tj. luki w finansowaniu.

Przedsiębiorcy nie ubiegali się bowiem o finansowanie ze względu na brak wiedzy o możliwych do podjęcia działaniach, które przelożyłyby się na zwiększoną dostępności ich przedsiębiorstwa. Stwierdzono natomiast lukę rentowności, która stanowi uzasadnienie dla zapewnienia dostępu do preferencyjnego finansowania na ten cel. W tym celu obok kampanii mającej na celu zwiększenie wiedzy z zakresu dostępności planowane jest dokapitalizowanie istniejącego już Funduszu dostępności oraz uruchomienie w jego ramach nowej linii preferencyjnych pożyczek skierowanej do przedsiębiorców, którzy widzą potrzebę podjęcia działań zwiększających dostępność prowadzonej przez nich działalności gospodarczej.

2.1.1.10.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych, którzy zostali objęci wsparciem w zakresie świadczenia usług społecznych	osoba	3200	1400
I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba organizacji pozarządowych, które uzyskały wsparcie w ramach współpracy międzysektorowej	sztuka	80	320

I	k	EFS	nie dotyczy		Liczba zamówień dla PES, na realizację których przyznano premię społeczną	sztuka	269	630
I	k	EFS+	nie dotyczy		Opracowany mechanizm wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych	sztuka	0	1
I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba raportów z oceny funkcjonowania CUS	sztuka	0	1
I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba pakietów rekomendacji do zmian ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych oraz otoczenia prawnego, w	sztuka	0	1

					ramach którego działają centra usług społecznych			
I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba instrumentów zwrotnych na finansowanie inwestycji przedsiębiorców w zakresie poprawy dostępności ich działalności gospodarczej	sztuka	250	750

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
------------------	------------------------	----------------	--------------------------	---------------------------	-----------------	------------------------	---	-------------------------	---------------------------	----------------------	--------------

I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba przedstawicieli organizacji pozarządowych, którzy podnieśli kompetencje w zakresie świadczenia usług społecznych	Osoba	8913	2021	12 600	CST2 021	
I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba organizacji pozarządowych, w których pilotażowo wdrożono model współpracy międzysektorowej	Sztuka	0	2021	288	CST2 021	

I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba jednostek samorządu terytorialnego, w których po udziale w projekcie wzrosła wartość usług społecznych zlecanych PES	Sztuka	285	2020	189	CST2 021	
I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba ROPS, w których został wdrożony mechanizm wsparcia jednostek samorządu terytorialnego	sztuka	0	2021	16	CST2 021	

					w procesie deinstytucjona lizacji usług społecznych						
I	k	EFS+	nie dotyczy		Liczba funkcjonujący ch sieci CUS	Sztuka	0	2021	1	CST2 021	
					Wskaźnik dla IF do ustalenia na podstawie oceny ex ante instrumentów finansowych na lata 2021- 2017 w tym obszarze		0	2021	do ustalenia na podstawi e oceny ex ante instrume ntów finansow ych na lata 2021- 2017 w		

									tym obszarze		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------	--	--

2.1.1.10.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	138	2 726 007
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	138	5 452 013
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	138	38 164 092
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	158	2 268 037
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	158	4 536 075
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	158	31 752 524
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	162	12 630 670
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	162	25 261 341
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	162	176 829 387

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	1	16 806 913
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	1	33 613 825
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	1	235 296 775
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	3	552 016
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	3	1 104 033
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	3	7 728 229
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	5	184 005
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	5	368 011
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	5	2 576 077

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	33	17 624 714
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	33	35 249 429
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	33	246 746 003

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	5	12 630 670
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	5	25 261 341
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	5	176 829 387
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	8	1 199 443
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	8	2 398 886
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	8	16 792 200
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	9	3 543 809
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	9	7 087 617
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	9	49 613 319
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	10	14 080 906
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	10	28 161 812
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	10	197 132 683

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	2	16 806 913
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	2	33 613 825
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	2	235 296 775

I	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	3	817 802
I	EFS+	W okresie przejściowym	k	3	1 635 604
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	3	11 449 227

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy I) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

2.1.1.11.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Stworzenie systemu teleinformatycznego, w ramach którego będzie działał centralny rejestr wolnych miejsc w pieczy zastępczej oraz centralny rejestr placówek opiekuńczo-wychowawczych

W ramach tego typu projektu zaplanowane jest przeprowadzenie zmian legislacyjnych dotyczących wprowadzenia systemu teleinformatycznego zawierającego rejestr wolnych miejsc w pieczy, a także rejestr placówek opiekuńczo-wychowawczych. Dzięki temu systemowi, samorządy powiatowe, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także sądy rodzinne podejmujące decyzje w kwestii umieszczenia dziecka w placówkach będą mogły uzyskać informacje na temat wszystkich wolnych miejsc na terenie Polski, tak aby podjąć decyzję najlepszą dla dobra danego dziecka. Powstanie tego systemu umożliwi przeprowadzenie analizy sytuacji dzieci w pieczy zastępczej z dalszym wskazaniem działań na rzecz dobra dzieci, opracowanie modelu planu działań w kierunku stabilizacji sytuacji dzieci, a także przeprowadzenie pilotażu modelu analizy i przygotowywania planu wraz z raportem i rekomendacjami.

Wsparcie w tym obszarze ma na celu zapewnienie warunków życia i rozwoju dzieci i młodzieży przebywających w całodobowych instytucjach opieki, zgodnych z Konwencją o Prawach Dziecka ONZ, poprzez uzupełnienie działań służących realizacji procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

Główne grupy docelowe

- jednostki samorządu terytorialnego
- dzieci umieszczone w pieczy zastępczej

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Zaplanowane w ramach tego celu działania przyczynią się m.in. do zapewnienie dzieciom sprzyjających rozwojowi warunków życia, a tym samym lepszy start w dorosłe życie.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć skierowanych do poszczególnych kategorii regionów

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie I będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.1.11.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	I	EFS+	nie dotyczy		Funkcjonujący system teleinformatyczny obejmujący centralny rejestr wolnych miejsc w pieczy zastępczej oraz centralny rejestr placówek opiekuńczo-wychowawczych	sztuka	0	1

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu								
-------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi
I	I	EFS+	nie dotyczy		Liczba dzieci, dla których opracowano plan działań w kierunku stabilizacji sytuacji i docelowego usamodzielnienia	osoba	0	2021	1140	CST2021	

2.1.1.11.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	I	159	125 396
I	EFS+	W okresie przejściowym	I	159	250 793
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	I	159	1 755 548

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	I	1	125 396
I	EFS+	W okresie przejściowym	I	1	250 793
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	I	1	1 755 548

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	I	33	125 396
I	EFS+	W okresie przejściowym	I	33	250 793
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	I	33	1 755 548

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	I	6	125 396
I	EFS+	W okresie przejściowym	I	6	250 793
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	I	6	1 755 548

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	I	2	125 396
I	EFS+	W okresie przejściowym	I	2	250 793
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	I	2	1 755 548

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cele szczegółowe a) – I)

W Priorytecie I będzie możliwość realizacji współpracy ponadnarodowej we wszystkich celach szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-I) rozporządzenia ws. EFS+.

2.1.1.12.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

Współpraca z partnerami zagranicznymi realizowana w Programie przyczyni się do wymiany doświadczeń, wykorzystania rozwiązań niestosowanych dotychczas w Polsce, a także wypracowania nowych rozwiązań, zwiększając przez to jakość podejmowanej interwencji.

Dzięki współpracy ponadnarodowej podmioty z Polski:

- uzyskają dostęp do nowej wiedzy i pomysłów oraz możliwość dzielenia się własnymi przemyśleniami i przedyskutowania ich w szerszym kontekście,
- będą mogły skorzystać z doświadczenia i wiedzy partnerów w celu przetestowania oraz udoskonalenia istniejących produktów np. kursów, metod, narzędzi, procedur etc.,
- będą miały możliwość nawiązywania kontaktów z większą grupą partnerów w prowadzonej działalności, co może wpłynąć na zwiększenie skali i jakości świadczonych usług/realizowanych zadań.

Realizacja projektów współpracy ponadnarodowej zwiększa zakres i zasięg oddziaływania projektu, daje możliwość nawiązania kontaktów, wprowadzenia innowacji, wypracowania dodatkowych rezultatów i produktów, pozyskania nowych rozwiązań organizacyjnych i technicznych, zaś w przypadku uczestników projektu umożliwia uzyskanie nowych kompetencji zawodowych i kluczowych, wzbogacenie wiedzy merytorycznej oraz doskonalenie umiejętności językowych i komunikacyjnych.

Wdrażając wsparcie o charakterze współpracy ponadnarodowej, należy zachować elastyczność i dopuścić realizację projektów w ramach wszystkich celów szczegółowych wdrażanych w ramach Programu.

W ramach współpracy ponadnarodowej będą realizowane następujące typy operacji:

1. **Projekty współpracy ponadnarodowej**, zakładające wdrożenie nowych rozwiązań dzięki współpracy z partnerem zagranicznym
2. **Funkcjonowanie sieci współpracy w obszarach wsparcia EFS**, umożliwiających wymianę doświadczeń i wzajemne uczenie się
3. **Rozszerzenie projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej.**

Rozszerzanie projektów przeznaczone jest dla podmiotów realizujących projekty standardowe (również z ramach programów regionalnych), które chcą podnieść jakość realizowanych działań poprzez wykorzystanie współpracy z partnerem ponadnarodowym.

W przypadku wszystkich typów operacji poza wymianą informacji i doświadczeń, mogą zostać objęte wsparciem 3 schematy współpracy z partnerem ponadnarodowym:

- wypracowanie nowych rozwiązań w partnerstwie zagranicznym
- adaptacja zagranicznych rozwiązań w Polsce
- równoległe tworzenie nowych rozwiązań.

Główne grupy docelowe

- grupy docelowe Programu

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Należy również zwrócić uwagę, że

działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Nie jest przewidziane wykorzystanie narzędzi terytorialnych. Typ operacji będzie wdrażany w całym kraju.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Prioryecie I będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w ramach wszystkich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia ws. EFS+.

Program pośrednio wpisuje się w realizację celów i obszarów priorytetowych Strategii UE dla Rozwoju Regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB) w szczególności w Obszarze Tematycznym Edukacja. Projekty/nabory w ramach współpracy ponadnarodowej, dofinansowane w ramach FERS, które wspierałyby realizację ww. strategii mogłyby w szczególności koncentrować się na takich obszarach jak: rynek pracy dla wszystkich, wykorzystanie zasobów wynikających z dłuższego życia; działania na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia w celu sprostania wyzwaniom związanym ze zmianami demograficznymi; wsparcie dla pracowników migrujących.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.1.12.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
I	a-I	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów, które podjęły współpracę z partnerem zagranicznym w Programie	sztuka	60	180

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródła danych	Uwagi

							odniesieni a				
I	a-I	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotó w, które wdrożyły nowe rozwiązani a dzięki współprac y z partnerem zagranicz nym	sztuka	933 (sprawozd anie roczne PO WER)	2020	240	CST20 21	

2.1.1.12.3. Indykacyjny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	121	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	121	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	121	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	122	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	122	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	122	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	123	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	123	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	123	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	124	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	124	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	124	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	125	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	125	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	125	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	126	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	126	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	126	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	127	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	127	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	127	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	128	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	128	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	128	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	129	54 520

I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	129	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	129	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	130	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	130	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	130	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	131	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	131	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	131	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	132	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	132	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	132	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	133	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	133	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	133	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	134	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	134	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	134	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	135	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	135	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	135	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	136	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	136	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	136	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	137	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	137	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	137	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	138	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	138	109 040

I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	138	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	139	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	139	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	139	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	140	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	140	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	140	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	141	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	141	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	141	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	142	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	142	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	142	763 283
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	143	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	143	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	143	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	144	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	144	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	144	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	145	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	145	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	145	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	146	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	146	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	146	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	147	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	147	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	147	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	148	54 520

I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	148	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	148	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	149	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	149	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	149	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	150	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	150	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	150	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	151	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	151	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	151	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	152	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	152	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	152	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	153	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	153	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	153	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	154	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	154	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	154	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	155	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	155	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	155	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	156	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	156	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	156	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	157	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	157	109 040

I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	157	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	158	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	158	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	158	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	159	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	159	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	159	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	160	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	160	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	160	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	161	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	161	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	161	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	162	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	162	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	162	763 282
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	163	54 520
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	163	109 040
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	163	763 282

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	1	2 344 366
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	1	4 688 731
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	1	32 821 118

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-I	33	2 344 366
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-I	33	4 688 731
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-I	33	32 821 118

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-I	9	2 344 366
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-I	9	4 688 731
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-I	9	32 821 118

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
I	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-I	2	2 344 366
I	EFS+	W okresie przejściowym	a-I	2	4 688 731
I	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-I	2	32 821 118

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.2 Priorytet II Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi

2.1.2.1. Cel szczegółowy

Cel szczegółowy c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

2.1.2.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Wsparcie tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W ramach tego typu projektu realizowane będą działania mające na celu poprawę dostępu do opieki nad najmłodszymi dziećmi poprzez zwiększenie liczby miejsc opieki w jej instytucjonalnych formach (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie), w nowoutworzonych lub istniejących placówkach oraz zapewnienie ich dofinansowania przez pierwsze 36 miesięcy funkcjonowania (dotyczy także miejsc utworzonych ze środków KPO). Planowane działania będą częścią krajowego programu MALUCH+ integrującego różne źródła finansowania (środki KPO, EFS+ i budżetu państwa). Realizowane wsparcie będzie uwzględniało potrzeby dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagających szczególnej opieki.

Aby zaplanowane wsparcie stanowiło element systemowej zmiany, dzięki której zniwelowane zostaną tzw. „białe plamy”, czyli gminy, gdzie miejsca opieki nad najmłodszymi dziećmi nie występują, alokacja przeznaczona na to wsparcie będzie dzielona na wszystkie gminy w kraju na podstawie odpowiedniego algorytmu.

Z uwagi na fakt, iż celem zaplanowanej interwencji jest zwiększenie upowszechnienia i dostępu do instytucjonalnych form opieki nad najmłodszymi dziećmi, a na utworzonych i dofinansowanych miejscach przewidywana jest rotacja, rodzice i dzieci nie będą traktowani jako uczestnicy projektów. Bezpośrednimi odbiorcami wsparcia i uczestnikami projektu będą natomiast podmioty odpowiedzialne za prowadzenie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Mając na względzie potrzebę uproszczenia procedur wykorzystania środków EFS+, wsparcie w tym obszarze będzie rozliczane z KE na podstawie art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (finansowania niepowiązanego z kosztami), tj. w oparciu o dostarczenie uzgodnionych rezultatów w postaci utworzenia i utrzymania przez określony czas w instytucjach opieki uzgodnionej liczby miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech, spełniających wymogi określone w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Wydatki rozliczane na podstawie finansowania niepowiązanego z kosztami będą ponoszone w ramach wieloletniego programu krajowego.

2. Podniesienie kompetencji przedstawicieli podmiotów tworzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz kadry sprawującej opiekę nad dziećmi

W ramach tego typu projektu realizowane będą szkolenia mające na celu zwiększenie kompetencji kadr instytucji opieki nad dziećmi w zakresie realizacji opieki dotyczące m.in. integracji sensorycznej, pomocy logopedycznej i psychologicznej, rehabilitacji, pierwszej pomocy oraz przygotowanie nowych kadr tych instytucji. Jednocześnie finansowane będą działania mające na celu zwiększenie potencjału jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawicieli innych podmiotów tworzących i prowadzących miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w realizacji opieki poprzez szkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia miejsc opieki wskazanych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Główne grupy docelowe

- podmioty prowadzące instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3: jednostki samorządu terytorialnego, instytucje publiczne, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz ich pracownicy
- kadra zatrudniona w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz osoby podejmujące prace w tych instytucjach

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady powinny być przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Niniejszy cel szczegółowy będzie przyczyniać się do wyrównywania szans kobiet i mężczyzn poprzez zwiększenie dostępności opieki dla dzieci do lat 3, pozwalając tym samym na powrót lub wejście na rynek pracy rodzica (w głównej mierze kobiet). Wsparcie przyczyni się również do wyrównywania szans w kwestii dostępności dla dzieci z niepełnosprawnościami.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Dostęp do wsparcia będą miały co do zasady wszystkie gminy w kraju. Zaplanowana na to wsparcie alokacja będzie dzielona na gminy za pomocą algorytmu, który zapewni samorządom powszechny dostęp do środków na rozwój opieki nad dziećmi do lat 3.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W tym celu szczegółowym w Prioryecie II nie będą realizowane działania międzyregionalne, transgraniczne i ponadnarodowe z udziałem beneficjentów w co najmniej jednym innym państwie członkowskim lub poza Unią.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.2.1.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
II	c)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba nowoutworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	sztuka	59 349	65 645
II	c)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba dofinansowanych miejsc opieki	sztuka	82 929	113 145
II	c)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba przedstawicieli podmiotów tworzących i prowadzących	osoba	700	1 400

					instytucje opieki nad dziećmi do lat 3 objętych wsparciem szkoleniowym w zakresie form opieki nad dziećmi do lat 3			
)II	c)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach z zakresu sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3	osoba	5 750	11 500

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość	Rok referencyjny	Cel końco	Źródła danych	Uwagi

			region u				odniesie nia		wy (2029)		
II	c)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba nowoutworzo nych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przy współdziale środków UE, które funkcjonują 36 miesięcy	sztuka	194 800	2020	113 145	CST20 21	
II	c)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba przedstawicie li podmiotów prowadzącyc	osoba	11 158	2021	1 100	CST20 21	

					h instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, którzy podnieśli kompetencje w zakresie rozwiązań związanych z organizacją i finansowaniem opieki nad dziećmi do lat 3						
II	c)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub podniosły	osoba	0	2021	9 200	CST2021	

					kompetencje z zakresu sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.1.2.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
II	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	143	37 698 704
II	EFS+	W okresie przejściowym	c	143	75 397 407
II	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	143	527 781 849

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
II	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	1	37 698 704
II	EFS+	W okresie przejściowym	c	1	75 397 407
II	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	1	527 781 849

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
II	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	33	37 698 704
II	EFS+	W okresie przejściowym	c	33	75 397 407
II	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	33	527 781 849

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
II	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	6	37 698 704
II	EFS+	W okresie przejściowym	c	6	75 397 407
II	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	6	527 781 849
II	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	10	37 698 704
II	EFS+	W okresie przejściowym	c	10	75 397 407

II	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	10	527 781 849
----	------	--------------------	---	----	-------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
II	EFS+	Lepiej rozwinięte	c	2	37 698 704
II	EFS+	W okresie przejściowym	c	2	75 397 407
II	EFS+	Słabiej rozwinięte	c	2	527 781 849

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.3. Priorytet III Równe szanse dla osób z niepełnosprawnościami

2.1.3.1. Cel szczegółowy

Cel szczegółowy h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

2.1.3.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

Wsparcie skoncentrowane będzie na wypracowaniu i wdrożeniu rozwiązań wpływających na poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Zmiany będą miały charakter systemowy i realnie przyczynią się do wdrożenia postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

1. Wdrożenie i przetestowanie rozwiązań dotyczących zatrudnienia wspomaganego

Zatrudnienie wspomagane jest rozwiązaniem uzupełniającym funkcjonujący system wspierania zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. Będzie ono kierowane do osób mających szczególne trudności w samodzielnym znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Planowane jest m.in. przygotowanie administracji do wdrożenia zatrudnienia wspomaganego, zorganizowanie sieci agencji zatrudnienia wspomaganego, realizacja zatrudnienia wspomaganego dla osób z niepełnosprawnościami. Działanie przyczyni się do realizacji celu szczegółowego h) poprzez zwiększenie szans na zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami, które są grupą w niekorzystnej sytuacji.

2. Opracowanie i przetestowanie narzędzi wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami - kręgów wsparcia oraz modelu wspieranego podejmowania decyzji, w tym asystenta prawnego

W tym typie operacji wypracowywane będą narzędzia, które pozwolą osobom z niepełnosprawnościami wieść bardziej samodzielne życie poprzez wykorzystanie takich rozwiązań jak kręgi wsparcia, czy instytucja asystenta prawnego.

Kręgi wsparcia obejmują tworzenie wokół osób z niepełnosprawnościami grupy osób wspierających, oferujących wsparcie specjalistyczne (np. asystent osobisty, pracownik pomocy społecznej, terapeuta, prawnik) i nieformalne (np. rodzina, przyjaciele, znajomi, sąsiedzi, wolontariusze). Kręgi wsparcia zapobiegają wykluczeniu i izolacji od życia w społeczności lokalnej. Wsparcie jest ściśle skoncentrowane na potrzebach osoby z niepełnosprawnością, zgodnie z jej indywidualnymi preferencjami i zakłada w pełni włączający charakter. Celem wsparcia jest umożliwienie pozostania osoby w wybranym przez siebie miejscu zamieszkania, przy zapewnieniu niezbędnych usług wspierających. Przewiduje się również wsparcie wolontariatu na rzecz osób z niepełnosprawnościami w celu przygotowania osób do wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienia im wsparcia specjalistów.

Model wspieranego podejmowania decyzji ma na celu zastąpienie instytucji ubezwłasnowolnienia. Pozwoli on zapewnić osobie z niepełnosprawnością intelektualną lub z zaburzeniami psychicznymi możliwość podejmowania decyzji we własnych sprawach w maksymalnie możliwym zakresie. Planuje się wypracowanie i przetestowanie wyspecjalizowanych usług zapewniających wsparcie m.in. poprzez instytucję asystentów prawnych dla osób, które są obecnie - lub mogły by być w najbliższej przyszłości - objęte instytucją ubezwłasnowolnienia. Działanie przyczyni się do wdrożenia rozwiązań prowadzących do bardziej niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami, a tym samym do wspierania aktywnego włączenia poprzez wyrównanie szans, zgodnie z celem szczegółowym h).

3. Przygotowanie kompleksowego i zintegrowanego systemu orzekania o niepełnosprawności

Planowany system orzekania o niepełnosprawności będzie oparty o Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania ICF oraz zgodny z postanowieniami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Orzekanie o niepełnosprawności będzie prowadzone przez niezależną instytucję - krajowe centrum do spraw orzekania o niepełnosprawności, nad którym nadzór będzie sprawował Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Planowane jest zbudowanie infrastruktury orzeczniczej, przygotowanie i wdrożenie systemu informatycznego na potrzeby orzecznictwa oraz przeszkolenie kadry. Nowy system

orzekania, integrujący istniejące obecnie systemy, pozwoli na lepsze kierunkowanie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, co przyczyni się do włączenia społecznego tej grupy. Jednolity system orzecznicy, w którym wykonywana będzie kompleksowa ocena funkcjonowania osoby przeprowadzana przez interdyscyplinarny zespół pozwoli na wydawanie orzeczeń na temat indywidualnych potrzeb wsparcia, unikając określeń wskazujących na niezdolność do pracy/samodzielnej egzystencji. Pozwoli to na stworzenie indywidualnego planu wsparcia, co ułatwi włączenie tej osoby w życie społeczne, zawodowe czy edukację, a tym samym na realizację celu szczegółowego h).

4. Opracowanie i przetestowanie modelu wsparcia dla rodzin z osobą z niepełnosprawnością lub zagrożoną niepełnosprawnością

Niepełnosprawność dotyczy nie tylko osoby, u której ona występuje, ale też jej rodziny. Wsparcie rodzin z osobami, w tym dziećmi, z niepełnosprawnością lub zagrożonymi niepełnosprawnością będzie stanowiło wymierną pomoc dla tych rodzin, skupioną na ich potrzebach – informacyjnych, psychologicznych itp. Stworzony zostanie pilotaż instytucji doradców rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością lub zagrożonym niepełnosprawnością, zapewnione zostanie zwiększenie dostępności informacji niezbędnych dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami przez uruchomienie portalu informacyjnego i infolinii, zorganizowanie usługi hybrydowych asystentów rodziny umożliwiających wsparcie, w tym o charakterze psychologicznym, w formie spotkań oraz on-line, a także wprowadzenie bonu rehabilitacyjno-terapeutycznego. Działanie wpisuje się w cel szczegółowy h) jako podwyższające jakość życia przez ułatwienie dotarcia do informacji o potrzebnym wsparciu, a także włączenie społeczne osób z niepełnosprawnością na różnych etapach życia.

5. Utworzenie centrum komunikacji dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, zapewniającego komunikowanie się i uzyskanie informacji, w tym przy pomocy alternatywnych i wspomagających sposobów komunikacji (AAC) oraz języka migowego

Typ projektu obejmuje utworzenie Centrum Komunikacji do obsługi osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami i zapewnienie im informacji, w szczególności dla

osób z niepełnosprawnością słuchu. Wsparcie obejmie również usprawnienie działań w zakresie likwidacji barier komunikacyjnych, w tym barier napotykaných przez osoby z niepełnosprawnością sensoryczną, intelektualną, korzystających z alternatywnych i wspomagających sposobów komunikacji (AAC), poprzez zapewnienie i upowszechnienie usług AAC (włączając w to zapewnienie tekstu łatwego do czytania, ETR), dając możliwość efektywnego porozumiewania się za ich pomocą m.in. w kontaktach z podmiotami publicznymi.

Centrum umożliwi komunikowanie się i zapewnienie informacji dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, także komunikacji w polskim języku migowym, SKOBN lub przy pomocy AAC (włączając w to ETR). Działanie wpisuje się w cel szczegółowy h) ze względu na zniesienie bariery komunikacyjnej, co wpływa na włączenie społeczno-zawodowe osób z niepełnosprawnościami.

Główne grupy docelowe

- osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny
- kadra orzekająca o niepełnosprawności
- specjaliści pracujący na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

W ramach niniejszego celu zostaną podjęte działania m.in. na rzecz wsparcia rodzin z osobą z niepełnosprawnością lub zagrożonym niepełnosprawnością. Tym samym w

znacznym stopniu działania te przyczynią się do poprawy sytuacji ww. rodzin, w tym zwłaszcza kobiet, gdyż jak pokazują dane zazwyczaj to one pełnią rolę opiekuńczą.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Interwencja ma charakter ogólnopolski. Przewiduje się jednocześnie ukierunkowanie interwencji w Priorytecie III cel szczegółowy h) w szczególności na miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz gminy zagrożone trwałą marginalizacją poprzez: (1) wydzielenie w poszczególnych typach interwencji dla OSI pewnej minimalnej alokacji lub (2) ogłaszanie profilowanych konkursów lub (3) preferencje w konkursach dla tej grupy docelowej lub konkretnych obszarów.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W tym celu szczegółowym w Priorytecie III nie będą realizowane działania międzyregionalne, transgraniczne i ponadnarodowe z udziałem beneficjentów w co najmniej jednym innym państwie członkowskim lub poza Unią.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.3.1.2.Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych usługą zatrudnienia wspomaganego w ramach programu	osoba	6500	18000
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba opracowanych modeli wspieranego podejmowania decyzji skierowanych do osób z niepełnosprawnościami	sztuka	0	1

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Nowy system orzekania o niepełnosprawności	sztuka	1	1
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba wypracowanych instrumentów w zakresie wsparcia rodzin z osobą/dzieckiem z niepełnosprawnością lub zagrożonym niepełnosprawnością	osoba	1	4
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba powstałych Centrów Komunikacji dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami , zapewniającego	sztuka	0	1

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
					komunikowanie się i uzyskanie informacji, w tym przy pomocy alternatywnych i wspomagających sposobów komunikacji oraz języka migowego			

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób z niepełnosprawnościami pracujących po opuszczeniu programu zatrudnienia wspomaganego	osoba	35239	2020	5400	CST2021	
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych	osoba	100	2020	2000	CST2021	

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
					pomocą w ramach kręgów wsparcia						
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Funkcjonujący nowy system orzekania o niepełnosprawności	sztuka	6	2020	1	CST2021	
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba wdrożonych instrumentów w zakresie wsparcia rodzin z osobą/	sztuka	29	2020	4	CST2021	

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
					dzieckiem z niepełnosprawnością lub zagrożonym niepełnosprawnością						
III	h)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba funkcjonujących Centrów Komunikacji dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawno	sztuka	0	Nie dotyczy	1	CST2021	

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka pomiaru	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
					ściami, zapewniającego komunikowanie się i uzyskanie informacji, w tym przy pomocy alternatywnych i wspomagających sposobów komunikacji) oraz języka migowego						

2.1.3.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
III	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	152	2 726 007
III	EFS+	W okresie przejściowym	h	152	5 452 013
III	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	152	38 164 092
III	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	153	7 632 818
III	EFS+	W okresie przejściowym	h	153	15 265 637
III	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	153	106 859 458
III	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	162	10 358 825
III	EFS+	W okresie przejściowym	h	162	20 717 650
III	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	162	145 023 549

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy		Kwota (w EUR)
III	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	1	20 717 650
III	EFS+	W okresie przejściowym	h	1	41 435 300
III	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	1	290 047 099

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
III	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	33	20 717 650
III	EFS+	W okresie przejściowym	h	33	41 435 300
III	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	33	290 047 099

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
III	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	5	15 265 637
III	EFS+	W okresie przejściowym	h	5	30 531 274
III	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	5	213 718 915
III	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	10	20 717 650
III	EFS+	W okresie przejściowym	h	10	41 435 300
III	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	10	290 047 099

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
III	EFS+	Lepiej rozwinięte	h	2	20 717 650
III	EFS+	W okresie przejściowym	h	2	41 435 300
III	EFS+	Słabiej rozwinięte	h	2	290 047 099

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.4. Priorytet IV Zdrowie i zdrowotna opieka długoterminowa

2.1.4.1. Cel szczegółowy

Cel szczegółowy d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

2.1.4.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

Realizowane działania będą zgodne z obszarami, celami i kierunkami interwencji wskazanymi w polityce publicznej pn. *Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027*.

W obszarze *Pacjent* określono cel 1.4 *Zdrowie publiczne*, gdzie wskazano m.in. konieczność podejmowania takich działań jak: edukacja zdrowotna, promocja zdrowego stylu życia, rozwój profilaktyki, szczepień i badań przesiewowych, czy wzmocnienie działań w obszarze zdrowia środowiskowego.

W ramach Kierunku interwencji 1. *Rozwój profilaktyki, skuteczna promocja zdrowia i postaw prozdrowotnych* wskazane są następujące narzędzia:

- 1) Narzędzie 1.1 Realizacja programów profilaktycznych;
- 2) Narzędzie 1.2 Wdrożenie i realizacja działań służących wsparciu zdrowia osób pracujących;
- 3) Narzędzie 1.3 Wsparcie działań w kierunku kształtowania i rozwoju postaw prozdrowotnych oraz przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia.

Interwencja EFS+ w tym celu szczegółowym ma przede wszystkim na celu wzmocnienie zasobów kadrowych dostępnych na rynku pracy poprzez wydłużenie czasu aktywności zawodowej wybranych grup docelowych. Wsparcie w zakresie profilaktyki i działań świadomościowych przyczyni się do wzrostu produktywności i zmniejszenia liczby przypadków trwałej niezdolności do pracy z powodów zdrowotnych.

Planowane działania będą również mieć na uwadze realizację działań wskazanych w *Strategicznych ramach UE dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021–2027. Bezpieczeństwo i higiena pracy w zmieniającym się świecie pracy*, w szczególności w zakresie profilaktyki nowotworowej, czy kardiologicznej osób pracujących oraz realizacji działań na rzecz edukacji zdrowotnej.

Wsparcie działań w zakresie profilaktyki oraz promocji zdrowia

Wspierane będą działania profilaktyczne, w tym m.in. programy polityki zdrowotnej, skierowane głównie do grup największego ryzyka, skupiające się na przeciwdziałaniu chorobom cywilizacyjnym będącym najczęstszym powodem dezaktywacji zawodowej z przyczyn zdrowotnych (np. choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby (zaburzenia) psychiczne, choroby układu kostno-stawowo-mięśniowego, choroby układu oddechowego oraz choroby oczu). Działania profilaktyczne zostaną powiązane z profilaktyką trzeciorzędową, tj. rehabilitacją przeciwdziałającą dezaktywacji zawodowej lub pozwalającą zachować aktywność zawodową w zdrowiu.

Opracowane i wdrożone zostaną programy profilaktyczne dotyczące w szczególności czynników ryzyka, wczesnego wykrywania chorób oraz rehabilitacji ułatwiającej powrót do aktywności zawodowej. Prowadzone będą również działania standaryzacyjne i koncepcyjne w zakresie kompleksowej opieki profilaktycznej.

Podjęte zostaną także działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne (w ramach zadań powiązanych z realizowanymi programami profilaktycznymi w FERS) i spełniające inne istotne zadania związane ze zdrowiem publicznym, takie jak wsparcie zapobiegania infekcjom bakteryjnym, czy popularyzacja szczepień.

Planuje się również opracowanie i wdrożenie nowego modelu działań w zakresie zdrowia publicznego, działania koncepcyjne i badawcze w zakresie zdrowia publicznego, działania w zakresie popularyzacji zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania oraz działania na rzecz zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy pozwalającego zachować aktywność zawodową w zdrowiu. Niektóre z powyższych działań będą realizowane z udziałem partnerów społecznych.

Główne grupy docelowe

- osoby w wieku aktywności zawodowej, w szczególności ze zidentyfikowanych grup największego ryzyka
- ogół społeczeństwa
- pracodawcy
- podmioty lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych, w szczególności w zakresie POZ i AOS oraz ich pracownicy i współpracownicy
- podmioty realizujące zadania w zakresie medycyny pracy
- podmioty realizujące zadania w zakresie zdrowia publicznego, w tym jednostki samorządu terytorialnego
- organizacje pozarządowe
- partnerzy społeczni

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i

niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania, jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe, nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć ukierunkowanych terytorialnie.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

W Priorytecie IV nie będą realizowane działania międzyregionalne, transgraniczne i ponadnarodowe z udziałem beneficjentów w co najmniej jednym innym państwie członkowskim lub poza Unią.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.4.1.2.Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
IV	d)	EFS+	nie dotyczy		Liczba opracowanych programów profilaktycznych w zakresie chorób negatywnie wpływających na zasoby pracy	sztuka	2	5
IV	d)	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w ramach działań profilaktycznych zrealizowanych w programie	osoba	6 250	25 000

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
IV	d)	EFS+	nie dotyczy		Liczba wdrożonych programów profilaktycznych w zakresie chorób negatywnie wpływających na zasoby pracy	sztuka	15	2021	5	CST2021	Wartość odniesienia osiągnięta w ramach Działania 5.1 PO WER
IV	d)	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które dzięki interwencji zrealizowanej w programie	osoba	65 000	2021	21 000	Wskaźnik mierzony przez beneficje	Wartość odniesienia osiągnięta w ramach Działania

					zgłosili się na badania profilaktyczne					nta na podstawie informacji od osób korzystających ze wsparcia w projekcie	5.1 PO WER
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------

2.1.4.1.3. Indykacyjny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	147	1 635 604
IV	EFS+	W okresie przejściowym	d	147	3 271 208
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	147	22 898 455

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	1	1 635 604
IV	EFS+	W okresie przejściowym	d	1	3 271 208
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	1	22 898 455

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	33	1 635 604
IV	EFS+	W okresie przejściowym	d	33	3 271 208
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	33	22 898 455

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	10	1 635 604
IV	EFS+	W okresie przejściowym	d	10	3 271 208
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	10	22 898 455

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	d	2	1 635 604
IV	EFS+	W okresie przejściowym	d	2	3 271 208
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	d	2	22 898 455

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i promowanie wspieranie mobilności zawodowej

2.1.4.2.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

Realizowane działania będą zgodne z obszarami, celami i kierunkami interwencji wskazanymi w polityce publicznej pn. *Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027*. W obszarze *Rozwój* w celu 3.1 *Kształcenie kadr ochrony zdrowia* wskazano, że konieczne jest podejmowanie działań na rzecz wsparcia rozwoju kadr systemu ochrony zdrowia w kontekście zmieniających się potrzeb zdrowotnych.

Interwencja EFS+ w tym celu szczegółowym, w związku z potrzebami w zakresie podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowywania personelu medycznego i personelu opieki długoterminowej, obejmuje kształcenie podyplomowe kadr medycznych i przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia. Działania podejmowane w ramach wszystkich poniższych typów operacji będą miały na celu wspieranie uczenia się przez całe życie oraz lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy.

1. Rozwój i wsparcie kształcenia podyplomowego lekarzy

W zakresie rozwoju i wsparcia kształcenia lekarzy wprowadzane będą nowoczesne metody nauczania, zwiększające efektywność i trwałość wyników nauczania poprzez wsparcie infrastruktury oraz narzędzi służących nauce, w tym rozwój istniejących ośrodków symulacji medycznej oraz tworzenie nowych centrów. Wspierana będzie wymiana naukowa i dydaktyczna realizowana między uczelniami krajowymi oraz krajowymi i zagranicznymi, w tym przy pomocy urządzeń informatycznych.

Wspierane będzie również kształcenie specjalizacyjne lekarzy w dziedzinach istotnych z punktu widzenia potrzeb epidemiologiczno-demograficznych Polski oraz kursy z zakresu medycyny rodzinnej dla lekarzy pracujących w POZ.

Przewidziano także wsparcie szkoleniowe węższych umiejętności lekarskich jako odpowiedź na zwiększenie dostępu do deficytowych świadczeń medycznych istotnych z punktu widzenia demograficznego i epidemiologicznego.

Planowana jest standaryzacja szkolenia podyplomowego lekarzy w specjalizacjach zabiegowych, pod kątem nauczania umiejętności wysoce specjalistycznych poprzez stworzenie sieci ośrodków symulacji zabiegowych, szkolących przyszłych specjalistów w zakresie umiejętności zabiegowych.

Przewidziano również wsparcie infrastrukturalne uczelni medycznych oraz działania mające na celu wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w obszarze doskonalenia technik operacyjnych i diagnostycznych i ich równomierne upowszechnienie na terenie kraju.

Dodatkowo zaplanowano realizację działań wspierających lekarzy z innych państw w nauce języka polskiego w celu umożliwienia pracy w Polsce.

2. Rozwój i wsparcie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych

Planowane działania są ukierunkowane na kształcenie podyplomowe w obszarach związanych z potrzebami epidemiologiczno-demograficznymi. Wsparcie obejmie przede wszystkim kursy kwalifikacyjne i kursy specjalistyczne.

Przewidziano również wsparcie rozwoju zawodowego (w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii).

3. Rozwój i wsparcie kształcenia podyplomowego przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia, w tym kadr zdrowotnej opieki długoterminowej

Działania będą ukierunkowane na kształcenie podyplomowe przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia (m.in. specjalistów systemu ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, ratowników medycznych, kadry Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, dyspozytorów medycznych, diagnostów laboratoryjnych, farmaceutów, fizjoterapeutów, opiekunów medycznych, asystentów

stomatologicznych, higienistów stomatologicznych, ortoptystów, optometrystów, elektroradiologów, techników farmaceutycznych, techników masażystów, techników ortopedii, terapeutów zajęciowych, protetyków słuchu, techników dentystycznych, dietetyków, techników sterylizacji medycznej i logopedów).

Realizowane będą również działania wspierające podyplomowy proces dydaktyczny z zastosowaniem kształcenia praktycznego przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia (m.in. ratowników medycznych i fizjoterapeutów).

Przewidziano także szkolenia dla pracowników systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz innych pracowników systemów publicznych zajmujących się wsparciem dla dzieci i młodzieży zagrożonych wystąpieniem zaburzeń psychicznych, rozwój zasobów kadrowych dziennej opieki zdrowotnej dla osób starszych oraz wspieranie przygotowania zawodowego do pełnienia funkcji przez asystentów zdrowia.

W każdym z ww. obszarów możliwa będzie realizacja działań zwiększających kompetencje pracowników w zakresie telemedycyny, w tym działania zwiększające kompetencje cyfrowe/świadomość na temat rozwiązań telemedycznych w ochronie zdrowia i e-zdrowia oraz zakres ich wykorzystania.

4. Rozwój i wsparcie kształcenia kadr organizacyjnych, administracyjnych i zarządzających systemem ochrony zdrowia

Przewidziane są szkolenia pracowników systemu ochrony zdrowia służące poprawie efektywności funkcjonowania tego systemu, w tym podnoszenie kompetencji kadry zarządzającej, organizacyjnej lub administracyjnej podmiotów funkcjonujących w obszarze ochrony zdrowia, jak również działania zwiększające kompetencje koordynatorów opieki w placówkach POZ. Działania szkoleniowe będą miały również na celu zwiększenie kompetencji pracowników w zakresie telemedycyny i e-zdrowia.

Dodatkowo zakłada się realizację szkoleń mających na celu wsparcie procesów analitycznych u płatnika publicznego.

Główne grupy docelowe

– kadry medyczne

- osoby wykonujące zawody/kształcące się w zawodach mających zastosowanie w ochronie zdrowia
- osoby zatrudnione w publicznym systemie opieki zdrowotnej, systemie oświaty lub jednostkach pomocy społecznej
- osoby przygotowujące się do pełnienia funkcji asystentów zdrowia
- pracodawcy/organizacje pracodawców
- pracownicy jednostek działających w systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego (w tym Lotniczego Pogotowia Ratunkowego) oraz współpracujących z systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego
- podmioty lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych
- kadry organizacyjne/administracyjne/zarządzające systemu ochrony zdrowia
- pracownicy jednostek samorządu terytorialnego
- pracownicy urzędów wojewódzkich
- pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej
- pracownicy Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej oraz Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
- instytucje uprawnione do kształcenia kadr medycznych oraz ich pracownicy
- instytucje szkoleniowe
- pracownicy jednostek podległych/nadzorowanych przez Ministerstwo Zdrowia oraz Ministerstwa Zdrowia

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą

przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja celu przyczyni się do rozwoju zasobów kadrowych opieki zdrowotnej przez co pozytywnie wpływa na jakość i dostępność ilościową świadczonych usług opieki zdrowotnej, w tym dla grup w niekorzystnej sytuacji.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania, jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe, nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć ukierunkowanych terytorialnie.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

W Prioryecie IV nie będą realizowane działania międzyregionalne, transgraniczne i ponadnarodowe z udziałem beneficjentów w co najmniej jednym innym państwie członkowskim lub poza Unią.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.4.2.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba lekarzy objętych wsparciem w ramach kształcenia specjalizacyjnego	osoba	2 000	8 000
IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba Centrów Szkolenia Symulacyjnego utworzonych dzięki wsparciu udzielonemu w Programie	sztuka	1	4
IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba lekarzy, którzy uczestniczyli w szkoleniach objętych certyfikatem umiejętności	osoba	1 000	4 500
IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba lekarzy objętych wsparciem w ramach kursu z zakresu medycyny rodzinnej	osoba	500	2 000

IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba Centrów Symulacji Medycznej utworzonych w POWER, dla których rozszerzono funkcjonalności w celu realizacji kształcenia podyplomowego	sztuka	3	10
IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które ukończyły kurs języka polskiego	osoba	500	3 000
IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba pielęgniarek i położnych objętych wsparciem w zakresie kształcenia podyplomowego	osoba	2 500	10 000
IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba Centrów Symulacji Praktyki Pielęgniarskiej utworzonych dzięki wsparciu udzielonemu w Programie	sztuka	4	16
IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach prowadzonych w ramach kształcenia podyplomowego	osoba	29 800	119 200

IV	g)	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w zakresie psychologii klinicznej, psychoterapii, terapii środowiskowej lub innych kursów i szkoleń z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży	osoba	150	1 500
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w zakresie przygotowania zawodowego do pełnienia funkcji asystentów zdrowienia	osoba	100	300
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pracowników organizacyjnych, administracyjnych lub zarządzających podmiotów funkcjonujących w obszarze ochrony zdrowia, którzy zostali objęci wsparciem szkoleniowym lub doradczym	osoba	6 693	26 770

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba lekarzy, którzy odbyli szkolenie specjalizacyjne w poszczególnych dziedzinach medycyny objętych wsparciem w ramach Programu	osoba	9 115	2021	1 100	CST2021	
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba wdrożonych programów	sztuka	3	2021	7	CST2021	

					szkoleń symulacyjnych						
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba lekarzy, którzy po zakończeniu szkolenia uzyskali certyfikat umiejętności	osoba	10 000	2021	12 500	CST202 1	
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych, którzy złożyli wnioski do Ministra Zdrowia o wydanie zgody na pracę w Polsce na	osoba	570	2021	2 000	CST202 1	

					uproszczonych zasadach						
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba lekarzy, którzy uzyskali uprawnienia do udzielania świadczeń medycznych w ramach POZ	osoba	2 000	2021	1 800	CST202 1	
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pielęgniarek i położnych, które podniosły kwalifikacje	osoba	31 000	2021	8 000	CST202 1	
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje dzięki udziałowi w szkoleniach oraz kształceniu podyplomowym prowadzonych	osoba	36 000	2021	95 360	CST202 1	

					w ramach Programu						
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje albo podniosły kompetencje w zakresie psychologii klinicznej dzieci i młodzieży lub psychoterapii dzieci i młodzieży lub terapii środowiskowej dzieci i młodzieży	osoba	89	2021	1 125	CST202 1	Wartość bazowa została osiągnięta w ramach projektu PO WER nr POWR.05 .04.00-00-0176/19-01
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje albo kompetencje niezbędne do	osoba	100	2021	225	CST202 1	Wartość bazowa została osiągnięta w ramach projektu

					pełnienia funkcji asystentów zdrowia						PO WER nr POWR.04 .03.00-00-W317/15-02
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba opiekunów medycznych, którzy podnieśli kompetencje w zakresie opieki nad osobami starszymi wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	osoba		2021	1 500	CST202 1	
IV	g)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pracowników organizacyjnych , administracyjnych lub	osoba	12 873	2021	21 416	CST202 1	

					zarządzających podmiotów funkcjonujących w obszarze ochrony zdrowia, którzy podnieśli kompetencje						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.1.4.2.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	151	12 317 624
IV	EFS+	W okresie przejściowym	g	151	24 635 248
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	151	172 446 740

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	1	12 317 624
IV	EFS+	W okresie przejściowym	g	1	24 635 248
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	1	172 446 740

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	33	12 317 624
IV	EFS+	W okresie przejściowym	g	33	24 635 248
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	33	172 446 740

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	10	12 317 624
IV	EFS+	W okresie przejściowym	g	10	24 635 248
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	10	172 446 740

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	g	2	12 317 624
IV	EFS+	W okresie przejściowym	g	2	24 635 248
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	g	2	172 446 740

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

2.1.4.3.1. Interwencje w ramach Funduszu

Powiązane rodzaje działań

Realizowane działania będą zgodne z obszarami, celami i kierunkami interwencji wskazanymi w polityce publicznej pn. *Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027*. Planowane wsparcie wpisuje się w następujące wskazane w dokumencie obszary zmian: *Pacjent, Procesy, Rozwój, Finanse*. Działania będą wpisywać się w szczególności w poniższe cele:

- Poprawa jakości, przyjazności i efektywności świadczonych usług zdrowotnych poprzez standaryzację i reorganizację opieki;
- Poprawa dostępności i efektywności opieki zdrowotnej poprzez rozwój i modernizację infrastruktury systemu ochrony zdrowia;
- Rozwój i upowszechnienie wykorzystania nowoczesnych i nowatorskich technologii w sektorze zdrowia.

Interwencja EFS+ w tym celu szczegółowym jest ukierunkowana na zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług opieki zdrowotnej świadczonych w szczególności w środowisku lokalnym przede wszystkim dla osób w niekorzystnej sytuacji oraz poprawę dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemu ochrony zdrowia, w tym zdrowotnej opieki długoterminowej.

1. Wsparcie działań w zakresie deinstytucjonalizacji opieki medycznej

Zakłada się opracowanie i pilotaż nowych form opieki dziennej dla osób starszych, w tym osób z zaburzeniami otępiennymi i osób z niepełnosprawnościami w każdym wieku oraz działania na rzecz poprawy dostępności domowej opieki zdrowotnej dla osób starszych oraz dla osób z niepełnosprawnościami.

Planowany jest także rozwój innowacyjnych form opieki zdrowotnej dla osób starszych, w tym rozwiązań telemedycznych, rozwój wsparcia dla opiekunów nieformalnych osób starszych oraz wsparcie działań informacyjnych w zakresie dostępnej opieki zdrowotnej.

W zakresie wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi, przewiduje się działania wspierające nowy model ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, a także przygotowanie i realizację specjalistycznych programów diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych oraz programów edukacyjnych w zakresie kształtowania i rozwoju postaw prozdrowotnych.

Planowane jest również wdrażanie i upowszechnianie standardów postępowania w przypadku ryzyka zachowań samobójczych.

2. Wzmocnienie i rozwój potencjału systemu ochrony zdrowia

Planowane są działania na rzecz wsparcia podmiotów leczniczych m.in. w zakresie przygotowania do wdrożenia standardów akredytacyjnych i przeprowadzenia oceny akredytacyjnej, w tym POZ.

Przewidziano również wsparcie na rzecz poprawy jakości zarządzania w podmiotach systemu ochrony zdrowia, optymalizacji procedur oraz wspierania działań sanitarnych, zapobiegawczych i przeciwepidemicznych, a także wdrożenie modeli w zakresie optymalizacji udzielania świadczeń zdrowotnych. Usprawnienie działania podmiotów leczniczych wzmocni potencjał całego sektora ochrony zdrowia.

Planowane są również działania w zakresie włączania organizacji pozarządowych reprezentujących pacjentów w działania w obszarze ochrony zdrowia, w tym rozwój komunikacji pomiędzy wolontariuszami a podmiotami działającymi w obszarze zdrowia. Zakłada się także wzmocnienie jakości zarządzania w ochronie zdrowia m.in. poprzez zidentyfikowanie i określenie podstawowych regionów zabezpieczenia jako narzędzia pozwalającego zapewnić dostęp do kluczowych zakresów opieki zdrowotnej na określonych obszarach terytorialnych, w

szczegółności

tych

o ograniczonej dostępności do świadczeń zdrowotnych.

3. Rozwój i wsparcie kształcenia innych zawodów związanych z ochroną zdrowia

Realizowane będzie kształcenie przeddyplomowe przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia (m.in. kadr na potrzeby rozwoju zdrowotnej opieki długoterminowej): specjalistów systemu ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, opiekunów medycznych i terapeutów zajęciowych. Dzięki wsparciu opiekunów medycznych oraz specjalistów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego zwiększy się dostępność zasobów kadrowych, których zabezpieczenie jest istotne w kontekście działań na rzecz rozwoju usług zdrowotnych świadczonych w środowisku lokalnym.

4. Rozwiązania w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej

Planowane są działania w zakresie wzmocnienia dojrzałości POZ do organizacji opieki koordynowanej oraz działania na rzecz wzmocnienia współpracy na linii POZ-AOS-opieka szpitalna.

Opracowane i pilotażowo wdrożone zostaną nowe formy opieki koordynowanej m.in. z zakresu rehabilitacji oraz opieki dla kobiet w ciąży z cukrzycą, a także podjęte zostaną działania na rzecz zwiększenia kompetencji koordynatorów opieki w placówkach POZ.

Działania będą skupione na wsparciu POZ, AOS oraz zdeinstytucjonalizowanych form opieki zdrowotnej, co przyczyni się do odwrócenia piramidy świadczeń i zwiększenia dostępności do opieki zdrowotnej.

5. Poprawa funkcjonowania świadczeń w zakresie: kardiologii, geriatrici, psychiatrii, położnictwa, diabetologii, opieki paliatywnej, chorób przewlekłych

Przeprowadzone zostaną programy pilotażowe mające na celu zwiększenie jakości w zakresie określonych dziedzin medycyny, wykorzystujące rozwiązania telemedyczne. Planowana jest poprawa funkcjonowania świadczeń w zakresie:

kardiologii, geriatrici, psychiatrii, położnictwa, diabetologii, opieki paliatywnej oraz chorób przewlekłych.

6. Poprawa dostępności podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie AOS

Opracowane i wdrożone zostaną standardy dostępności w podmiotach leczniczych świadczących AOS. Dla pracowników tych podmiotów przeprowadzone zostaną również szkolenia w zakresie obsługi pacjenta ze szczególnymi potrzebami.

7. Wdrożenie opieki farmaceutycznej

Wsparcie obejmuje opracowanie standardów i metod współpracy różnych zawodów medycznych w ramach opieki farmaceutycznej oraz przeprowadzenie pilotażu w zakresie opieki farmaceutycznej.

Główne grupy docelowe

- pacjenci, w szczególności osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami i osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz ich opiekunowie
- podmioty wykonujące działalność leczniczą, w tym podmioty wykonujące działalność leczniczą w formie pozastacjonarnej, podmioty lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych w zakresie AOS, rehabilitacji lub leczenia szpitalnego
- instytucje systemu ochrony zdrowia
- pracownicy systemu ochrony zdrowia, w tym kadry medyczne, pracownicy placówek udzielających świadczeń w ramach nowego modelu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz pracownicy podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie AOS
- pracownicy dysponentów środków publicznych dedykowanych ochronie zdrowia
- pracownicy jednostek samorządu terytorialnego
- partnerzy społeczni
- organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

- apteki ogólnodostępne i apteki szpitalne, w których świadczy się opiekę farmaceutyczną
- farmaceuci i pracownicy aptek
- pracownicy m.in. pomocy społecznej, kadra pedagogiczna, rodzice, służby mundurowe
- pracodawcy/organizacje pracodawców
- instytucje uprawnione do kształcenia kadr medycznych
- osoby wykonujące zawody mające zastosowanie w ochronie zdrowia/kształące się w zawodach mających zastosowanie w ochronie zdrowia
- osoby zatrudnione w publicznym systemie opieki zdrowotnej, systemie oświaty lub jednostkach pomocy społecznej
- samorządy zawodowe

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja niniejszego celu będzie przyczyniała się do wzrostu aktywności społecznej osób starszych i doświadczających problemów zdrowia psychicznego. Będzie także pozytywnie oddziaływała na wzrost dostępności miejsc i sposobu świadczenia pomocy dla tych osób.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną

zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania, jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe, nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć ukierunkowanych terytorialnie.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

W tym celu szczegółowym w Priorytecie IV nie będą realizowane działania międzyregionalne, transgraniczne i ponadnarodowe z udziałem beneficjentów w co najmniej jednym innym państwie członkowskim lub poza Unią.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.4.3.2.Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów objętych wsparciem w ramach nowego modelu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	sztuka	50	400
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba przygotowanych specjalistycznych programów diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych	sztuka	3	20

IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba opracowanych programów edukacyjnych	sztuka	2	5
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Opracowanie standardu funkcjonowania Dziennych Centrów Wsparcia Pamięci	sztuka	0	1
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba opiekunów osób starszych lub wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu objętych wsparciem	osoba	500	3 000
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba udzielonych w ramach pilotażu porad telefonicznych dla osób z zaburzeniami	sztuka	0	30 000

					otępiennymi oraz ich opiekunów			
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Utworzona infolinia oferująca wsparcie psychologiczne dla osób z zaburzeniami otępiennymi oraz ich opiekunów	sztuka	0	1
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w zakresie upowszechniania i wdrażania standardów postępowania w przypadku ryzyka zachowań samobójczych	osoba	15 000	45 000
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów wykonujących działalność leczniczą, objętych	sztuka	41	413

					wsparcie w zakresie działań pro jakościowych			
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba opracowanych narzędzi wzmacniających jakość zarządzania w ochronie zdrowia	sztuka	0	2
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw pacjenta objętych wsparciem w ramach programu	sztuka	18	90
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba opracowanych modeli w zakresie optymalizacji udzielania	sztuka	1	2

					świadczeń zdrowotnych			
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach prowadzonych w ramach kształcenia przeddyplomowego	osoba	75	300
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów leczniczych objętych wsparciem w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej	sztuka	150	400
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów leczniczych świadczących AOS, objętych wsparciem w ramach podnoszenia standardu obsługi pacjenta ze	sztuka	90	250

					szczególnymi potrzebami			
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pracowników podmiotów medycznych, objętych wsparciem w zakresie obsługi pacjenta ze szczególnymi potrzebami	osoba	250	750
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba uruchomionych programów pilotażowych w zakresie telemedycyny	sztuka	6	20
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba placówek objętych pilotażem w ramach świadczeń telemedycznych	sztuka	300	1 000

IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pacjentów POZ, którzy skorzystali z innowacyjnych rozwiązań telemedycznych w ramach pilotaży telemedycznych	osoba	6 000	20 000
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba aptek objętych pilotażem opieki farmaceutycznej	sztuka	500	2000

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródła danych [200]	Uwagi [200]

IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów, które wdrożyły działania pro jakościowe w ramach nowego modelu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	sztuka	0	2021	320	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba zrealizowanych specjalistycznych programów diagnozy i leczenia zaburzeń psychicznych	sztuka	0	2021	16	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie

											wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba zrealizowanych programów edukacyjnych	sztuka	0	2021	5	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba utworzonych w ramach pilotażu Dziennych Centrów Wsparcia Pamięci	sztuka	0	2021	16	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie

											e wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba opiekunów osób starszych i wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, których ogólny stan zdrowia psychicznego poprawił się dzięki wsparciu w programie	osoba	0	2021	2 550	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazani e wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje w zakresie upowszechniani a i wdrażania	osoba	0	2021	45 000	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest

					standardów postępowania w przypadku ryzyka zachowań samobójczych						możliwe wskazanie wartości bazowej
IV	k)	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach kształcenia przeddyplomowego	osoba	0	2021	255	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów leczniczych, u których przeprowadzon	sztuka	387	2021	350	CST 2021	

					o ocenę akredytacyjną						
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba wdrożonych zaawansowanych modeli analitycznych, prognostycznych i infrastrukturalnych	sztuka	0	2021	18	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba organizacji pozarządowych reprezentujących pacjentów, które zostały włączone w działania w	sztuka	45	2021	90	CST 2021	

					obszarze ochrony zdrowia						
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba wdrożonych modeli w zakresie optymalizacji udzielania świadczeń zdrowotnych	sztuka	0	2021	2	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazani e wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba opracowanych zestawów i liczba naborów szpitali do pilotażowego wdrożenia Centrów	sztuka	0	2021	1	CST 2021	

					Sterowania Szpitalem						
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów leczniczych, które wdrożyły rozwiązania w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej	sztuka	0	2021	100	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pacjentów, którzy zostali objęci działaniami w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej	osoba	0	2021	5 000	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie

											e wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba podmiotów lecniczych świadczących AOS, które wdrożyły standard obsługi pacjenta ze szczególnymi potrzebami	sztuka	20	2021	250	CST 2021	
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pracowników podmiotów lecniczych świadczących AOS, którzy podnieśli kompetencje w zakresie obsługi pacjenta ze	sztuka	40	2021	700	CST 2021	

					szczególnymi potrzebami						
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba wdrożonych programów pilotażowych w zakresie telemedycyny	sztuka	0	2021	20	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazani e wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba placówek medycznych, które wdrożyły rozwiązania telemedyczne	sztuka	0	2021	1 000	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazani

											e wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pacjentów POZ, którzy skorzystali z innovacyjnych rozwiązań telemedycznych w ramach pilotaży telemedycznych	osoba	0	2021	20 000	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazani e wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba aptek, które wdrożyły opiekę farmaceutyczną w ramach pilotażu	sztuka	0	2021	2 000	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe

											wskazane wartości bazowej
IV	k)	EFS+	Nie dotyczy		Liczba pacjentów objętych opieką farmaceutyczną w pilotażu	osoba	0	2021	200 000	CST 2021	Z uwagi na zupełnie nowy zakres wsparcia nie jest możliwe wskazanie wartości bazowej

2.1.4.3.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	158	6 566 983
IV	EFS+	W okresie przejściowym	k	158	13 133 965
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	158	91 937 755
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	160	8 130 805
IV	EFS+	W okresie przejściowym	k	160	16 261 611
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	160	113 831 274

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	1	14 697 788
IV	EFS+	W okresie przejściowym	k	1	29 395 576
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	1	205 769 029

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	33	14 697 788
IV	EFS+	W okresie przejściowym	k	33	29 395 576
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	33	205 769 029

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	6	6 082 844
IV	EFS+	W okresie przejściowym	k	6	12 165 688
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	6	85 159 812
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	10	14 697 788
IV	EFS+	W okresie przejściowym	k	10	29 395 576
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	10	205 769 029

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
IV	EFS+	Lepiej rozwinięte	k	2	14 697 788
IV	EFS+	W okresie przejściowym	k	2	29 395 576
IV	EFS+	Słabiej rozwinięte	k	2	205 769 029

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.5. Priorytet V Szkolnictwo wyższe i nauka

2.1.5.1. Cel szczegółowy

Cel szczegółowy e) poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego

2.1.5.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Dostosowanie oferty podmiotów systemu szkolnictwa wyższego do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji

Działania obejmą tworzenie lub modyfikację programów kształcenia, w tym kształcenia realizowanego przez uczelnie zawodowe (m.in. kształcenia na odległość), we współpracy z pracodawcami i podmiotami funkcjonującymi w otoczeniu społeczno-gospodarczym przy uwzględnieniu wyzwań rozwojowych oraz potrzeb regionalnych rynków pracy. Istotne będzie także wsparcie potencjału osób podejmujących kształcenie. Do programów kształcenia włączane będą zagadnienia dotyczące m.in. zmian klimatycznych, aspektów środowiskowych, energii odnawialnej i zrównoważonego rozwoju (green skills) oraz z zakresu dostępności (w tym w obszarze projektowania uniwersalnego).

Podniesienie jakości kształcenia oraz doskonałości dydaktycznej, zarządzającej, administracyjnej, naukowej i badawczo-rozwojowej nie jest możliwe bez działań na rzecz rozwoju kadr podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki. W tym celu wspierane będzie tworzenie i funkcjonowanie centrów doskonałości dydaktycznej służących rozwojowi skutecznego systemu zapewniania jakości. Finansowane będą także działania na rzecz kadry w zakresie rozwoju kwalifikacji i kompetencji cyfrowych (digital skills), wykorzystania nowoczesnych metod dydaktycznych, metodyki kształcenia, kompetencji merytorycznych, zarządczych oraz przekrojowych, w tym w szczególności w zakresie rozwoju świadomości i umiejętności na rzecz „zielonej”

transformacji (green skills), projektowania uniwersalnego, przedsiębiorczości i komercjalizacji efektów badań naukowych.

Aby podnieść

jakość kształcenia, niezbędne są również zmiany w zakresie realizacji procesu kształcenia na uczelniach (w tym systemu kształcenia na odległość), m.in. dostosowanie systemów i procedur oraz wsparcie cyfryzacji procesu kształcenia. Przewiduje się również tworzenie i wsparcie funkcjonowania na uczelniach struktur odpowiedzialnych za współpracę i prowadzenie kształcenia we współpracy z pracodawcami, w tym prognozowanie zapotrzebowania na kompetencje w gospodarce.

2. Rozwój oferty uczelni w zakresie uczenia się osób dorosłych

Działania nastawione będą na rozwój kompetencji osób dorosłych jako niestandardowych odbiorców szkolnictwa wyższego. Planowane wsparcie będzie odpowiedzią na aktualne potrzeby gospodarki i koncentrować się będzie na wsparciu przez uczelnie idei uczenia się przez całe życie (lifelong learning), a także dopasowaniu do oczekiwań pracodawców - przekwalifikowaniu (reskilling), wypełnianiu luk w umiejętnościach (skills gap) oraz kształceniu kadr na potrzeby zielonej i cyfrowej gospodarki (green and digital skills). W ramach wsparcia zakłada się wzbogacenie oferty dydaktycznej uczelni o krótkie, bardziej elastyczne i odpowiadające na oczekiwania pracodawców formy doszkalające (np. kursy, szkolenia).

Działania koncentrować się będą również na wsparciu kształcenia zawodowego oraz uruchamianiu kształcenia specjalistycznego na 5 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, jak również kursów zawodowych dopasowanych do potrzeb rynku pracy, z wykorzystaniem m.in. mikrokwalfikacji¹⁶. Dzięki temu możliwe będzie szybsze zdobycie przez uczestników rynku specjalistycznych kwalifikacji.

3. Umiędzynarodowienie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki uczestniczących w kształceniu na poziomie wyższym w celu podniesienia jakości kształcenia

¹⁶ Działanie możliwe do realizacji po wprowadzeniu stosownych regulacji prawnych.

Działania nastawione będą na wsparcie krótkookresowej akademickiej mobilności międzynarodowej przedstawicieli podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, służącej podnoszeniu kompetencji i jakości kształcenia. Tego typu wsparcie będzie stanowiło również czynnik wspierający budowanie europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego.

Istotne będzie również wsparcie zdolności instytucjonalnej podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w zakresie umiędzynarodowienia i podejmowania inicjatyw o charakterze ponadnarodowym poprzez m.in. wsparcie tworzenia i realizacji międzynarodowych programów kształcenia; poprawę przyjmowania i obsługi osób z zagranicy; wzmocnienie rozwiązań w zakresie uznawalności wykształcenia; wsparcie tworzenia międzynarodowych partnerstw akademickich jako uzupełnienie do działań podejmowanych w programie Erasmus+. Aby zapewnić ramy krajowe dla powyższych działań, niezbędne będzie również podejmowanie strategicznych inicjatyw związanych z bieżącymi trendami w umiędzynarodowieniu.

Główne grupy docelowe

- podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym
- osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym
- pracodawcy/organizacje pracodawców
- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej oraz jej przedstawiciele

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów

szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Niniejszy cel będzie przyczyniał się do podnoszenia dostępności podmiotów szkolnictwa wyższego dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz szerzenia informacji na temat samej dostępności w ramach centrów wiedzy. Ponadto działania w tym celu zakładają włączenie tematyki dostępności w programach kształcenia, z naciskiem na projektowanie uniwersalne.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe, nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć skierowanych do poszczególnych kategorii regionów.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

W Priorytecie V nie będą realizowane działania międzyregionalne, transgraniczne i ponadnarodowe z udziałem beneficjentów w co najmniej jednym innym państwie członkowskim lub poza Unią (nie są wykluczone jednak działania międzynarodowe w ramach projektu - międzynarodowa współpraca i wymiana akademicka).

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.5.1.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki objętych wsparciem w celu dostosowania kształcenia do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji	sztuka	70	230
5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem EFS+ w zakresie nabywania i	osoba	2 500	55 000

					rozwoju kompetencji lub kwalifikacji			
5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w ramach oferty uczelni skierowanej do osób dorosłych w zakresie uczenia się przez całe życie	osoba	1 500	20 000
5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób objętych wsparciem w ramach podnoszenia jakości kształcenia w obszarze umiędzynarodowienia	osoba	0	15 000

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, które dostosowały kształcenie do potrzeb rozwoju gospodarki oraz zielonej i	sztuka	98	2021	218	CST2021	

					cyfrowej transformacji						
5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które nabyły kompetencje lub kwalifikacje dzięki wsparciu EFS+	osoba	67 000	2021	44 000	CST20 21	
5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które nabyły kompetencje w ramach oferty uczelni skierowanej do osób dorosłych w zakresie uczenia się przez całe życie	osoba	94 830	2021	16 000	CST20 21	

5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba osób, które nabyły kompetencje przyczyniające się do podniesienia jakości kształcenia w obszarze umiędzynarodowienia	sztuka	7 800	2021	12 000	CST20 21	
5	e	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki, które wdrożyły rozwiązania mające na celu podniesienie	osoba	80	2021	100	CST20 21	

					jakości kształcenia w obszarze umiędzynarodo wienia						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

2.1.5.1.3. Indykacyjny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	150	25 515 421
V	EFS+	W okresie przejściowym	e	150	51 030 843
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	150	357 215 900

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	1	25 515 421
V	EFS+	W okresie przejściowym	e	1	51 030 843
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	1	357 215 900

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	33	25 515 421
V	EFS+	W okresie przejściowym	e	33	51 030 843
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	33	357 215 900

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	1	16 356 039
V	EFS+	W okresie przejściowym	e	1	32 712 079
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	1	228 984 551
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	2	16 356 039
V	EFS+	W okresie przejściowym	e	2	32 712 079

V	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	2	228 984 551
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	10	25 515 421
V	EFS+	W okresie przejściowym	e	10	51 030 843
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	10	357 215 900

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	e	2	25 515 421
V	EFS+	W okresie przejściowym	e	2	51 030 843
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	e	2	357 215 900

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

Cel szczegółowy f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, inkluzywnego włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

2.1.5.2.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Zapewnienie osobom z grup defaworyzowanych możliwości skorzystania z oferty szkolnictwa wyższego

Działania będą służyć poprawie dostępności szkolnictwa wyższego i nauki dla osób z grup defaworyzowanych, w tym osób ze szczególnymi potrzebami oraz będących w gorszej sytuacji społecznej lub ekonomicznej. Celem interwencji będzie również zapobieganie przerywaniu kształcenia. W zależności od zidentyfikowanych przez uczelnie potrzeb i czynników defaworyzacji, wsparcie realizowane będzie w różnej postaci, w tym m.in. poprzez wsparcie o charakterze materialnym, w formie stypendiów, zajęć wyrównawczych, kształcenia na odległość/hybrydowego, rozwoju kompetencji cyfrowych.

Planowane są również działania nakierowane na niwelowanie barier w dostępie do edukacji na poziomie wyższym dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym barier architektonicznych, dostosowania struktur i procedur uczelni, oraz realizacji działań na rzecz zwiększania świadomości i kompetencji kadry uczelni w zakresie zwiększenia dostępności oferty edukacyjnej. Dodatkowo w ramach interwencji możliwa będzie realizacja cyfryzacji procesu kształcenia w uczelniach, w tym digitalizacja materiałów dydaktycznych.

Ponadto w ramach podmiotów systemu szkolnictwa wyższego wspierane będą centra wiedzy o dostępności, zarówno nowe jak i uruchomione w pilotażowym działaniu realizowanym w ramach PO WER.

Główne grupy docelowe

- podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym
- osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

Niniejszy cel będzie przyczyniał się do podnoszenia dostępności podmiotów szkolnictwa wyższego dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz szerzenia informacji na temat samej dostępności w ramach centrów wiedzy. Ponadto działania w tym celu zakładają włączenie tematyki dostępności w programach kształcenia, z naciskiem na projektowanie uniwersalne.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w

praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego celu szczegółowego ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe, nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć skierowanych do poszczególnych kategorii regionów.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W Priorytecie V nie będą realizowane działania międzyregionalne, transgraniczne i ponadnarodowe z udziałem beneficjentów w co najmniej jednym innym państwie członkowskim lub poza Unią (nie są wykluczone jednak działania międzynarodowe w ramach projektu - międzynarodowa współpraca i wymiana akademicka).

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Nie jest planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.

2.1.5.2.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki objętych wsparciem w celu poprawy dostępności dla osób z grup defaworyzowanych	sztuka	37	100

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
5	f	EFS+	nie dotyczy		Liczba podmiotów szkolnictwa wyższego i nauki, które wdrożyły rozwiązania w celu poprawy dostępności dla osób z grup	sztuka	149	2021	95	CST2021	

					defaworyzowan ych						
--	--	--	--	--	----------------------	--	--	--	--	--	--

2.1.5.2.3. Indykacyjny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	150	9 541 023
V	EFS+	W okresie przejściowym	f	150	19 082 046
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	150	133 574 321

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	1	9 541 023
V	EFS+	W okresie przejściowym	f	1	19 082 046
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	1	133 574 321

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	33	9 541 023
V	EFS+	W okresie przejściowym	f	33	19 082 046
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	33	133 574 321

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	5	9 541 023
V	EFS+	W okresie przejściowym	f	5	19 082 046
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	5	133 574 321
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	10	9 541 023
V	EFS+	W okresie przejściowym	f	10	19 082 046

V	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	10	133 574 321
---	------	--------------------	---	----	-------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
V	EFS+	Lepiej rozwinięte	f	2	9 541 023
V	EFS+	W okresie przejściowym	f	2	19 082 046
V	EFS+	Słabiej rozwinięte	f	2	133 574 321

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.1.6. Priorytet VI Innowacje społeczne

2.1.6.1. Cele szczegółowe

Cele szczegółowe a) - I)

2.1.6.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

1. Makro-innowacje – opracowanie (o ile będzie to konieczne), przetestowanie, upowszechnienie i podjęcie działań w zakresie włączenia wybranych nowych rozwiązań do polityki lub praktyki.

Celem makro-innowacji jest zapewnienie możliwości wprowadzenia zmian do istniejącej praktyki przez podmioty o większym potencjale lub realizację projektów pozwalających na wypracowanie innowacji w zakresie polityki publicznej (tzw. *policy innovation*). W ramach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w tym typie operacji zakłada się: 1) opracowanie rozwiązania, w tym jego modyfikację, jeśli jest to konieczne, 2) przeprowadzenie testu nowego sposobu, podejścia do rozwiązywania problemów społecznych, 3) upowszechnienie innowacji w rozumieniu zapewnienia dostępu do informacji o nowym rozwiązaniu lub efektach jego testowania oraz 4) w przypadku gdy pilotaż zakończy się pozytywnie - podjęcie działań o charakterze włączającym wybrane innowacje do praktyki lub polityki.

2. Mikro-innowacje:

- a) preinkubacja i inkubacja nowych pomysłów, w tym ich generowanie, opracowanie i rozwinięcie, oraz przetestowanie i upowszechnienie wybranych rozwiązań
- b) akceleracja nowych pomysłów, w tym ich rozwinięcie, udoskonalenie i przygotowanie do wdrożenia na szerszą skalę
- c) wykorzystanie technik behawioralnych w procesie projektowania lub świadczenia usług w ogólnym interesie.

W ramach mikro-innowacji zakłada się realizację trzech schematów.

Pierwszy przewiduje preinkubację i inkubację nowych rozwiązań (co zwane jest także eksperymentowaniem społecznym). W ramach preinkubacji i inkubacji

finansowane będzie dotarcie do potencjalnych innowatorów społecznych, wsparcie ich w rozwinięciu i opracowaniu nowych załączkowych pomysłów, a następnie przetestowanie rozwiązań i ich upowszechnienie. Ostatni etap w zakresie upowszechnienia obejmuje wybrane rozwiązania, które odznaczają się największym potencjałem do wykorzystania na szerszą skalę.

Drugi schemat akceleracji zakłada rozwinięcie mikro-innowacji z wykorzystaniem różnych procesów w zależności od charakteru innowacji i jej stopnia gotowości do wykorzystania na szerszą skalę. Może na przykład przewidywać dopracowanie pomysłu i jego ponowny test, w tym z udziałem zewnętrznych podmiotów, finansowanie funkcjonowania instytucji, której założenia modelowe opracowano wcześniej, przygotowanie potencjalnych użytkowników do wprowadzenia do ich praktyki nowych rozwiązań lub doradztwo w zakresie szerszego stosowania.

Trzeci schemat przewiduje wsparcie w zakresie współprojektowania lub testowania wybranych elementów wykorzystywanych w procesie świadczenia usług w ogólnym interesie z wykorzystaniem technik behawioralnych. Zakłada się finansowanie działalności podmiotu (lub podmiotów), do którego zgłaszałyby się jednostki odpowiedzialne za świadczenie tego rodzaju usług. Jego zadaniem będzie zaprojektowanie, we współpracy ze zgłaszającym, usług na podstawie wiedzy behawioralnej i, w wybranych przypadkach, przetestowanie skuteczności nowego rozwiązania.

3. Rozwój ekosystemu innowacji społecznych – wsparcie rozwoju środowiska sprzyjającego kreowaniu, rozwojowi i wdrażaniu innowacji społecznych.

Celem projektów jest wsparcie otoczenia innowacji społecznych na każdym etapie ich wdrażania, tj. od tworzenia nowych rozwiązań, przez ich rozwój i wdrożenie na szerszą skalę. Finansowane będą działania mające na celu wsparcie całości procesu pracy nad nowymi rozwiązaniami zarówno w odniesieniu do podmiotów inkubujących, jak i samych innowatorów w szerokim rozumieniu wszystkich typów operacji. Będzie się to odbywało m.in. poprzez tworzenie przyjaznego, szerokiego środowiska dla kreowania i rozwoju innowacji społecznych. W tym celu wykorzystane zostaną różne narzędzia, w tym zapewnienie dostępu do rozwiązań funkcjonujących w różnych sektorach, pobudzanie współpracy

międzyinstytucjonalnej, wsparcie organizowania się środowiska innowatorów, podnoszenie kompetencji i umiejętności w zakresie eksperymentowania, a także budowanie świadomości i przychylności dla nowatorskich rozwiązań.

4. **Skalowanie rozwiązań** – dopracowanie (o ile będzie to konieczne) i zwiększenie wykorzystania nowych rozwiązań, stosowanych dotąd w ograniczonym zakresie lub o ograniczonym zasięgu.

Istotą realizowanych inicjatyw jest zwiększenie wykorzystania nowych rozwiązań, które zostały już opracowane, ale mają dotąd ograniczony terytorialnie bądź sektorowo zasięg oraz tych, które były stosowane przez pojedyncze podmioty i nie funkcjonują na dużą skalę, wypracowanych zarówno w ramach projektów współfinansowanych z EFS, jak też w ramach innych inicjatyw, w tym tych wypracowanych w innych programach współfinansowanych przez UE. Ten typ operacji może być realizowany samodzielnie w ramach projektu albo wraz z innymi wyżej wskazanymi typami operacji.

Główne grupy docelowe

- podmioty wykorzystujące wypracowane rozwiązania
- podmioty i indywidualne osoby wspierane z wykorzystaniem wypracowanych rozwiązań
- innowatorzy (osoby, instytucje) kreujący nowe rozwiązania
- podmioty działające w sferze innowacji społecznych

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji

Zgodnie z art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Na gruncie polskim niniejszy artykuł jest realizowany w ramach horyzontalnych zasad równościowych. Tym samym, w każdym z celów szczegółowych Programu ww. zasady będą przestrzegane na każdym poziomie wdrażania. Należy również zwrócić uwagę, że działania realizowane w ramach celów szczegółowych będą także zgodne z zapisami Karty Praw Podstawowych i Karty Praw Osób Niepełnosprawnych.

W ramach niniejszej osi możliwe będzie tworzenie i przetestowanie różnych rozwiązań z zakresu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, a także, w zależności od zgłaszanych potrzeb, w innych obszarach przeciwdziałania dyskryminacji.

W odniesieniu do działań zmierzających do zapewnienia przestrzegania zasad na każdym etapie zarządzania i wdrażania, na etapie wyboru projektów zostaną zastosowane specjalne kryteria wyboru projektów, weryfikujące czy projekt/operacja jest zgodny z powyższymi zasadami. W przypadku zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie to weryfikacja w oparciu o tzw. standard minimum, który w kilku pytaniach weryfikuje założenia projektu. W odniesieniu do zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, kryterium to będzie weryfikować czy planowany do realizacji projekt nie dyskryminuje nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również czy działania projektowe będą prowadzone zgodnie ze standardami dostępności. Na etapie realizacji projektu sposób realizacji tych zasad w praktyce będzie sprawdzany zarówno w procesie monitorowania, jak również ewentualnej kontroli, czy ewaluacji.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Skala oddziaływania interwencji realizowanej w ramach tego Priorytetu ma wymiar ogólnopolski. Z uwagi na powyższe, nie ma uzasadnienia do wydzielenia przedsięwzięć skierowanych do poszczególnych kategorii regionów.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe

W programie będzie możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej we wszystkich celach szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 lit. a)-l) rozporządzenia EFS+.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Możliwe będzie wykorzystanie instrumentów finansowych po uprzednim przeprowadzeniu badania potwierdzającego lukę w finansowaniu oraz zapotrzebowanie na planowany instrument finansowy.

2.1.6.1.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu								
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
VI	a-l	EFS	Nie dotyczy		Liczba innowacji przyjętych do dofinansowania	Szt.	162	640
VI	a-l	EFS	Nie dotyczy		Liczba innowacji społecznych podlegających skalowaniu	Szt.	4	23
VI	a-l	EFS	Nie dotyczy		Liczba funkcjonujących sieci współpracy podmiotów zajmujących się	Szt.	1	1

						innowacjami społecznymi					
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu											
Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych [200]	Uwagi [200]
VI	a-I	EFS	Nie dotyczy		Liczba przetestowanych innowacji społecznych	Szt.	106 (sprawozdanie roczne POWER)	2020	90	CST2021	
VI	a-I	EFS	Nie dotyczy		Liczba przeskalowanych innowacji społecznych	Szt.	0 (sprawozdanie roczne POWER)	2020	23	CST2021	

VI	a-l	EFS	Nie dotyczy		Liczba podmiotów, które uzyskały wsparcie w zakresie upowszechniania idei innowacji społecznych	Szt.	0 (sprawozdanie roczne PO WER)		50	CST20 21	
----	-----	-----	-------------	--	---	------	-----------------------------------	--	----	-------------	--

2.1.6.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji					
Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	134	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	134	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	134	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	135	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	135	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	135	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	136	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	136	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	136	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	137	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	137	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	137	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	138	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	138	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	138	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	139	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	139	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	139	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	140	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	140	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	140	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	141	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	141	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	141	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	142	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	142	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	142	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	143	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	143	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	143	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	144	381 031

VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	144	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	144	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	145	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	145	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	145	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	146	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	146	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	146	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	147	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	147	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	147	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	148	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	148	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	148	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	149	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	149	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	149	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	150	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	150	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	150	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	151	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	151	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	151	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	152	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	152	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	152	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	153	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	153	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	153	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	154	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	154	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	154	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	155	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	155	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	155	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	156	381 031

VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	156	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	156	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	157	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	157	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	157	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	158	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	158	762 062
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	158	5 334 437
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	159	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	159	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	159	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	160	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	160	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	160	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	161	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	161	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	161	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	162	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	162	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	162	5 334 427
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	163	381 031
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	163	762 061
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	163	5 334 427

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-l	1	11 430 917
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-l	1	22 861 833
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-l	1	160 032 831

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-I	33	11 430 917
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-I	33	22 861 833
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-I	33	160 032 831

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-I	9	11 430 917
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-I	9	22 861 833
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-I	9	160 032 831

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
VI	EFS+	Lepiej rozwinięte	a-I	2	11 430 917
VI	EFS+	W okresie przejściowym	a-I	2	22 861 833
VI	EFS+	Słabiej rozwinięte	a-I	2	160 032 831

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

2.2. Priorytety dotyczące pomocy technicznej

2.2.1. Priorytet VII Pomoc techniczna

2.2.1.1. Interwencje w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań

Wsparcie z Pomocy technicznej w ramach FERS będzie komplementarne w stosunku do działań realizowanych w ramach horyzontalnego programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich, przy zachowaniu podziału zadań wynikającego z przyjętej szczegółowej linii demarkacyjnej pomiędzy programami, przedstawionej w PT FE 2021–2027.

Cele Pomocy Technicznej

- 1) zapewnienie efektywnego wsparcia wszystkich procesów w FERS i wykorzystania środków FERS,
- 2) zapewnienie efektywności działań o charakterze koordynacyjnym w zakresie wdrażania celu polityki 4 finansowanego z EFS+ w obszarze programowania, monitorowania, ewaluacji, systemu wyboru projektów oraz kwalifikowalności wydatków w ramach EFS+.

Główne typy projektów

Działania realizowane w ramach osi priorytetowej Pomoc techniczna będą skoncentrowane na zapewnieniu wsparcia procesów wpływających na wdrażanie FERS oraz na działaniach związanych z koordynacją wdrażania EFS+ w Polsce w latach 2021–2027.

Cel 1 będzie realizowany w szczególności poprzez następujące działania:

- wsparcie potencjału kadrowego instytucji odpowiedzialnych za realizację działań FERS, pełniących funkcję Instytucji Pośredniczących;
- zapewnienie zaplecza technicznego niezbędnego do realizacji zadań w Programie;
- stałe podnoszenie kompetencji i kwalifikacji personelu zaangażowanego w zarządzanie i wdrażanie osi priorytetowych współfinansowanych z FERS m.in. poprzez szkolenia, seminaria, warsztaty, kursy, a także poprzez studia

i kontynuację kształcenia oraz staże, praktyki i wizyty studyjne w innych krajach biorących udział w realizowaniu EFS+;

- przygotowanie doradztwa i tłumaczeń oraz ekspertyz, analiz, badań, sprawozdań i koncepcji na potrzeby realizacji Programu, niezbędnych do sprawnej realizacji Programu;
- monitoring, kontrola i audyt projektów realizowanych w ramach Programu;
- ewaluacja Programu;
- organizacja spotkań Komitetu Monitorującego, grup roboczych, warsztatów czy seminariów, pozwalających na bieżące monitorowanie i weryfikowanie wdrażania FERS, a także wymianę doświadczeń, wiedzy i informacji;
- zapewnienie wysokiej jakości procesu wyboru projektów w ramach Programu, w tym szkoleń dla osób dokonujących oceny, wsparcie ekspertów, doradztwo, ekspertyzy oraz analizy;
- budowa narzędzi informatycznych, które wspierać będą zadania związane m.in. z zarządzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem i szkoleniami;
- realizacja działań skierowanych do partnerów, o których mowa w art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w tym partnerów społecznych i gospodarczych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, których udział we wdrażaniu Programu stanowi realizację zasady partnerstwa, w tym wsparcie związane z uczestnictwem w Komitecie Monitorującym, wsparcie szkoleniowe, wsparcie w zakresie budowy sieci współpracy;
- wymiana informacji i doświadczeń między podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie Programu;
- realizacja obowiązków dotyczących prowadzenia przez państwa członkowskie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących pomocy udzielanej w ramach Programu.

Cel 2 będzie realizowany w szczególności poprzez następujące działania:

- finansowanie narzędzi niezbędnych do wymiany wiedzy i doświadczeń związanych z wdrażaniem EFS+;
- organizacja spotkań, grup roboczych i konferencji;
- zapewnienie wysokiej jakości procesu wyboru projektów w ramach EFS+, w tym szkoleń dla osób dokonujących oceny, wsparcie ekspertów, doradztwo, ekspertyzy oraz analizy;
- ewaluacja działań realizowanych w EFS+;
- przygotowanie ekspertyz, analiz, publikacji, badań, sprawozdań i koncepcji na potrzeby realizacji EFS+ w Polsce;
- realizacja działań skierowanych do partnerów, o których mowa w art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w tym partnerów społecznych i gospodarczych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, których udział we wdrażaniu EFS+ stanowi realizację zasady partnerstwa, w tym wsparcie szkoleniowe, wsparcie w zakresie budowy sieci współpracy;
- wymiana informacji i doświadczeń między podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie EFS+;
- budowa narzędzi informatycznych, które wspierać będą zadania związane z wyborem projektów i monitorowaniem uczestników projektów EFS+.

Umożliwienie realizacji i wdrożenia opisanych wyżej działań wymaga zapewnienia odpowiednich nakładów finansowych. Środki takie zostały przewidziane w ramach priorytetu VII Pomoc techniczna na poziomie 4% alokacji dostępnej w ramach FERS. Pomoc techniczna zapewnia środki i narzędzia do realizacji opisanych celów.

Monitoring i ewaluacja (z uwagi na limit znaków, dopisane w tej części jako kontynuacja rozdziału Komunikacja i widoczność)

Działania komunikacyjne podlegają stałej ocenie i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych. Służą temu m.in. bieżące badania ankietowe, badania jakościowe (FGI, IDI, analizy eksperckie), analizy użyteczności.

Ocena strategiczna obejmuje systematyczne monitorowanie osiągnięcia założonych celów i wskaźników strategii komunikacji (w odstępie 1-3 miesięcy). Dodatkowo realizowane jest regularne badanie społeczeństwa polskiego pod kątem oceny wiedzy i świadomości oraz rozpoznawalności FE i dostarczenia użytecznych rekomendacji dla prowadzonych działań.

Monitoringowi i ocenie podlega szereg wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania w tym m.in.:

- odsetek respondentów dostrzegających wpływ Funduszy Europejskich na rozwój Polski,
- znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w Polsce,
- odsetek mieszkańców Polski uważających, że osobiście korzystają z Funduszy Europejskich, które będą monitorowane horyzontalnie przez IK UP a nie na poziomie programu.

Główne grupy docelowe

- Instytucja Zarządzająca FERS
- Instytucje Pośredniczące FERS
- partnerzy społeczni i gospodarczy
- organizacje społeczeństwa obywatelskiego
- beneficjenci FERS

2.2.1.2. Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu							
Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny [5]	Wskaźnik [255]	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel (2029)
VII	EFS+	Nie dotyczy		Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	sztuka	350	350
VII	EFS+	Nie dotyczy		Liczba przeprowadzonych ewaluacji	sztuka	6	39
VII	EFS+	Nie dotyczy		Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	sztuka	1	2

2.2.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
VII	EFS+	Lepiej rozwinięte	nd	179	381 092
VII	EFS+	W okresie przejściowym	nd	179	762 184
VII	EFS+	Słabiej rozwinięte	nd	179	5 335 284
VII	EFS+	Lepiej rozwinięte	nd	180	8 479 291
VII	EFS+	W okresie przejściowym	nd	180	16 958 583
VII	EFS+	Słabiej rozwinięte	nd	180	118 710 078
VII	EFS+	Lepiej rozwinięte	nd	181	285 819
VII	EFS+	W okresie przejściowym	nd	181	571 638
VII	EFS+	Słabiej rozwinięte	nd	181	4 001 463
VII	EFS+	Lepiej rozwinięte	nd	182	381 092
VII	EFS+	W okresie przejściowym	nd	182	762 183
VII	EFS+	Słabiej rozwinięte	nd	182	5 335 284

Tabela 7: Wymiar 6 – uzupełniające obszary tematyczne EFS+

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
VII	EFS+	Lepiej rozwinięte	nd	9	9 527 294
VII	EFS+	W okresie przejściowym	nd	9	19 054 587
VII	EFS+	Słabiej rozwinięte	nd	9	133 382 110

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar „Równouprawnienie płci” w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Nr priorytetu	Fundusz	Kategoria regionu	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
VII	EFS+	Lepiej rozwinięte	nd	2	9 527 294

VII	EFS+	W okresie przejściowym	nd	2	19 054 587
VII	EFS+	Słabiej rozwinięte	nd	2	133 382 110

* W przypadku wkładu z EFS+ na rzecz monitorowania kwestii równouprawnienia płci zastosowanie ma co do zasady współczynnik w wysokości 40%. Współczynnik w wysokości 100% ma zastosowanie w przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się skorzystać z art. 6 rozporządzenia EFS+, a także w przypadku działań dotyczących równouprawnienia płci w ramach poszczególnych programów.

3. Plan finansowy

Źródła finansowania Programu

Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego jest jednofunduszowym krajowym programem operacyjnym finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) i współfinansowanym ze środków krajowych publicznych oraz prywatnych.

Zgodnie z Umową Partnerstwa alokacja środków EFS+ na Program wynosi 4 049 099 773 EUR. Szacowane zaangażowanie środków krajowych wynosi 991 546 846 EUR. Łączna wartość Programu wynosi 5 040 646 619 EUR.

Kategorie regionów

Obszarem realizacji programu jest obszar całej Polski, tj. 14 regionów zaliczonych do kategorii słabiej rozwiniętych, 2 regiony w okresie przejściowym (dolnośląskie i wielkopolskie) oraz 1 region lepiej rozwinięty (region stołeczny warszawski).

Każdy priorytet Programu finansowany jest w ramach trzech kopert finansowych – jedna dla regionów słabiej rozwiniętych, druga dla regionów w okresie przejściowym i trzecia dla regionu lepiej rozwiniętego. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, w Programie ze względu na ogólnopolski charakter wsparcia występują jedynie priorytety typu „pro rata”. Oznacza to, że projekty nie są przypisywane do pojedynczych kategorii regionów, a środki na ich finansowanie pochodzą proporcjonalnie z każdej z trzech ww. kopert. Ustalona dla nich relacja wkładu UE pomiędzy kopertami regionów słabiej rozwiniętych, regionów w okresie przejściowym oraz regionu lepiej rozwiniętego wynosi 82,353%, 11,765%, 5,882% (zgodnie z udziałem regionów danej kategorii w łącznej liczbie regionów, tj. 14/17, 2/17 i 1/17).

Poziom finansowania ze środków UE

Poziomy dofinansowania ze środków UE wynoszą: 85% dla regionów słabiej rozwiniętych, 70% dla regionów w okresie przejściowym i 50% dla regionu lepiej rozwiniętego. Dla wyodrębnionego priorytetu dotyczącego innowacji społecznych

poziom dofinansowania został zwiększony do 95% w ramach wszystkich trzech kategorii regionów.

W związku z mechanizmem „pro rata”, uśredniony poziom finansowania projektów ze środków UE w ramach Programu wynosi dla wszystkich priorytetów z wyłączeniem priorytetu Innowacje społeczne 79,71% wartości całego projektu (całkowita wartość projektu = wkład UE + współfinansowanie krajowe łącznie ze środkami prywatnymi).

Wyjątkiem od tej reguły są projekty realizowane w ramach Priorytetu VI Innowacje społeczne, dla których poziom dofinansowania ze środków UE wynosi 95%.

Tabela 1: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026	2027		2027	Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	wyłączni e EFMRA	Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	wyłączni e EFMRA	
EFS+*	Lepiej rozwinięte	29 299 423	30 685 603	32 113 635	33 803 496	35 563 843	18 697 920	18 697 920	0	19 660 250	19 660 250	0	238 182 340
	W okresie przejściowym	58 598 846	61 371 207	64 227 270	67 606 992	71 127 688	37 395 839	37 395 839	0	39 320 499	39 320 499	0	476 364 679
	Słabiej rozwinięte	410 191 925	429 598 448	449 590 893	473 248 942	497 893 814	261 770 873	261 770 873	0	275 243 493	275 243 493	0	3 334 552 754
	Najbardziej oddalone i północne słabo zaludnione	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem		498 090 194	521 655 258	545 931 798	574 659 430	604 585 345	317 864 632	317 864 632	0	334 224 242	334 224 242	0	4 049 099 773
Ogółem		498 090 194	521 655 258	545 931 798	574 659 430	604 585 345	317 864 632	317 864 632	0	334 224 242	334 224 242	0	4 049 099 773

* Kwoty po przesunięciu uzupełniającym do FST.

Tabela 2: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Numer celu polityki lub celu szczegółowego FST lub pomocy technicznej	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego (łącznie koszty kwalifikacyjne lub wkład publiczny)	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii	Podział wkładu Unii		Wkład krajowy	Indykatywny podział wkładu krajowego		Ogółem	Stopa dofinansowania
						Wkład Unii pomniejszony o kwotę elastyczności	Kwota elastyczności		publiczny	prywatny		
CP 4	Priorytet 1	łącznie koszty kwalifikacyjne	EFS+	Lepiej rozwinięte	95 100 315,00	79 784 847,00	15 315 468,00	95 100 315,00	92 746 962,00	2 353 353,00	190 200 630,00	50,00%
				W okresie	190 200 631,00	159 569 694,00	30 630 937,00	81 514 556,00	78 152 622,00	3 361 934,00	271 715 187,00	70,00%

				przejsio wym									
				Słabiej rozwinie e	1 331 404 420,00	1 116 987 869,00	214 416 551,00	234 953 722,00	215 573 164,00	19 380 558,00	1 566 358 142,00	85,00%	
				Najbardzi ej oddalone i pónocne słabo zaludnion e	0,00			0,00			0,00	-	
CP 4	Priorytet 2	łącznie koszty kwalifiko walne	EFS+	Lepiej rozwinie e	37 698 704,00	31 627 501,00	6 071 203,00	37 698 704,00	37 664 814,00	33 890,00	75 397 408,00	50,00%	
				W okresie przejsio wym	75 397 407,00	63 255 002,00	12 142 405,00	32 313 174,00	32 264 760,00	48 414,00	107 710 581,00	70,00%	
				Słabiej rozwinie e	527 781 849,00	442 785 013,00	84 996 836,00	93 137 975,00	92 858 883,00	279 092,00	620 919 824,00	85,00%	
				Najbardzi ej oddalone	0,00			0,00			0,00	-	

				i północne słabo zaludnione								
CP 4	Priorytet 3	łącznie koszty kwalifikowalne	EFS+	Lepiej rozwinięte	20 717 650,00	17 381 168,00	3 336 482,00	20 717 650,00	20 717 650,00	0,00	41 435 300,00	50,00%
				W okresie przejściowym	41 435 300,00	34 762 336,00	6 672 964,00	17 757 986,00	17 757 986,00	0,00	59 193 286,00	70,00%
				Słabiej rozwinięte	290 047 099,00	243 336 349,00	46 710 750,00	51 184 781,00	51 184 781,00	0,00	341 231 880,00	85,00%
				Najbardziej oddalone i północne słabo zaludnione	0,00			0,00			0,00	-
CP 4	Priorytet 4	łącznie koszty	EFS+	Lepiej rozwinięte	28 651 016,00	24 036 902,00	4 614 114,00	28 651 016,00	27 963 045,00	687 971,00	57 302 032,00	50,00%

		kwalfikowalne		W okresie przejściowym	57 302 032,00	48 073 804,00	9 228 228,00	24 558 014,00	23 575 198,00	982 816,00	81 860 046,00	70,00%
				Słabiej rozwinięte	401 114 224,00	336 516 625,00	64 597 599,00	70 784 862,00	65 119 216,00	5 665 646,00	471 899 086,00	85,00%
				Najbardziej oddalone i północne słabo zaludnione	0,00			0,00			0,00	-
CP 4	Priorytet 5	łącznie koszty kwalifikowalne	EFS+	Lepiej rozwinięte	35 056 444,00	29 410 765,00	5 645 679,00	35 056 444,00	34 293 162,00	763 282,00	70 112 888,00	50,00%
				W okresie przejściowym	70 112 889,00	58 821 531,00	11 291 358,00	30 048 381,00	28 957 978,00	1 090 403,00	100 161 270,00	70,00%
				Słabiej rozwinięte	490 790 221,00	411 750 716,00	79 039 505,00	86 610 039,00	80 324 189,00	6 285 850,00	577 400 260,00	85,00%

				Najbardziej oddalone i północne słabo zaludnione	0,00			0,00			0,00	-
CP 4	Priorytet 6	łącznie koszty kwalifikowalne	EFS+	Lepiej rozwinięte	11 430 917,00	9 590 020,00	1 840 897,00	601 627,00	502 797,00	98 830,00	12 032 544,00	95,00%
				W okresie przejściowym	22 861 833,00	19 180 040,00	3 681 793,00	1 203 254,00	1 005 594,00	197 660,00	24 065 087,00	95,00%
				Słabiej rozwinięte	160 032 831,00	134 260 281,00	25 772 550,00	8 422 781,00	7 039 161,00	1 383 620,00	168 455 612,00	95,00%
				Najbardziej oddalone i północne słabo zaludnione	0,00			0,00			0,00	-

Pomoc techniczna	Priorytet 7 pomoc techniczna na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	łącznie koszty kwalifikowalne	EFS+	Lepiej rozwinięte	9 527 294,00	7 992 967,00	1 534 327,00	9 527 294,00	9 527 294,00	0,00	19 054 588,00	50,00%
				W okresie przejściowym	19 054 587,00	15 985 934,00	3 068 653,00	8 166 252,00	8 166 252,00	0,00	27 220 839,00	70,00%
				Słabiej rozwinięte	133 382 110,00	111 901 535,00	21 480 575,00	23 538 019,00	23 538 019,00	0,00	156 920 129,00	85,00%
				Najbardziej oddalone i północne słabo zaludnione	0,00			0,00			0,00	-
			EFS+ ogółem	Lepiej rozwinięte	238 182 340,00	199 824 170,00	38 358 170,00	227 353 050,00	223 415 724,00	3 937 326,00	465 535 390,00	51,16%
				W okresie przejściowym	476 364 679,00	399 648 341,00	76 716 338,00	195 561 617,00	189 880 390,00	5 681 227,00	671 926 296,00	70,90%

			Słabiej rozwinięte	3 334 552 754,00	2 797 538 388,00	537 014 366,00	568 632 179,00	535 637 413,00	32 994 766,00	3 903 184 933,00	85,43%
			Najbardziej oddalone lub północne słabo zaludnione	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
		Suma całkowita		4 049 099 773,00	3 397 010 899,00	652 088 874,00	991 546 846,00	948 933 527,00	42 613 319,00	5 040 646 619,00	80,33%

4. Warunki podstawowe

Tabela 12: Warunki podstawowe

Warunki podstawowe	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
Skuteczne mechanizmy monitorowania rynku zamówień publicznych	EFS+	Wszystkie cele szczegółowe	Tak	Istnienie mechanizmów monitorowania obejmujących wszystkie umowy w sprawie zamówień publicznych oraz postępowania w sprawie tych zamówień w ramach Funduszy zgodnie z prawodawstwem Unii dotyczącym zamówień. Wymóg ten obejmuje: 1. rozwiązania mające	T	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf	Kryterium 1. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.

			zapewnić gromadzenie faktycznych i wiarygodnych danych dotyczących postępowań w sprawie zamówień publicznych o wartości powyżej unijnych progów zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi na mocy art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE;			
EFS+	Wszystkie cele szczegółowe		2. rozwiązania mające zapewnić, by dane obejmowały co najmniej następujące elementy: a)	T	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf	Kryterium 2. UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE oraz ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających) z wyjątkiem danych dotyczących finalnej ceny po wykonaniu zamówienia. Zgodnie jednak z

			<p>jakość i natężenie konkurencji: nazwiska/nazwy zwycięskich oferentów, liczba oferentów na początku postępowania oraz wartość umowy;</p> <p>b)</p> <p>informacja o ostatecznej cenie po zakończeniu postępowania i o udziale MŚP jako bezpośrednich oferentów, w przypadku gdy systemy krajowe podają takie informacje;</p>			<p>aktualnym brzmieniem warunku, dane dotyczące finalnej ceny są wymagane tylko, jeśli krajowe systemy przewidują/gromadzą takie informacje.</p>
EFS+	Wszystkie cele szczegółowe		3. rozwiązania mające zapewnić monitorowanie	T	<p>Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf</p>	<p>Kryteria 3,4 i 5. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania sytemu zamówień</p>

			<p>i analizę danych przez właściwe organy krajowe zgodnie z art. 83 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE i art. 99 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE;</p>			<p>publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. Ponadto UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zмовы przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKiK. Pomiędzy UZP i UOKiK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.</p>
EFS+	Wszystkie cele szczegółowe		<p>4. rozwiązania mające zapewnić, by wyniki analiz były udostępniane publicznie zgodnie z art. 83 ust. 3 dyrektywy 2014/24/UE</p>	T	<p>Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf</p>	<p>Kryteria 3,4 i 5. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach</p>

			oraz art. 99 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE;			kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. Ponadto UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zmowy przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKIK. Pomędzy UZP i UOKIK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.
EFS+	Wszystkie cele szczegółowe		5. rozwiązania mające zapewnić, by wszelkie informacje wskazujące na przypadki podejrzonej zmowy przetargowej były przekazywane właściwym organom krajowym zgodnie z art. 83	T	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Li.pdf	Kryteria 3,4 i 5. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP. Ponadto UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne. W

				ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE.			przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zмовы przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKiK. Pomiędzy UZP i UOKiK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.
Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa	EFS+	Wszystkie cele szczegółowe	Tak	Instytucje zarządzające dysponują narzędziami i zdolnościami umożliwiającymi im weryfikację zgodności z zasadami pomocy państwa: 1. w odniesieniu do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji oraz objętych wymogiem odzyskania pomocy;	T	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf	Kryterium 1. Zgodnie z art. 31b pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743) Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informacje umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy.

	EFS+	Wszystkie cele szczegółowe		2. poprzez dostęp do specjalistycznych porad i wytycznych w kwestiach pomocy państwa udzielanych przez ekspertów ds. pomocy państwa z podmiotów lokalnych lub krajowych	T	Link do ustawy : http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20041231291/U/D20041291Lj.pdf	Kryterium 2. Funkcję krajowego organu ds. pomocy państwa, odpowiedzialnego za skuteczne wdrażanie i stosowanie unijnych przepisów w zakresie pomocy publicznej, pełni Prezes UOKiK (a w zakresie pomocy publicznej w sektorze rolnym i rybołówstwa - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi). Zgodnie z ww. ustawą, Prezes UOKiK opiniuje projekty programów pomocowych i pomocy indywidualnej, w tym projekty finansowane w ramach środków strukturalnych, notyfikuje je KE, reprezentuje rząd polski w postępowaniu przed Komisją oraz monitoruje pomoc publiczną udzielaną przedsiębiorcom. Ustawa reguluje także obowiązki w zakresie monitorowania pomocy udzielanej polskim przedsiębiorcom, tj.: gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywana informacji związanych z pomocą publiczną.
Skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych	EFS+	Wszystkie cele szczegółowe	Tak	Istnienie skutecznych mechanizmów służących zapewnieniu zgodności z Kartą praw podstawowych Unii	T	W celu spełnienia warunku wypracowano jednolitą procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów operacyjnych w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP).	Kryterium 1. Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do

			Europejskiej (zwaną dalej „Kartą”), które obejmują: 1. ustalenia mające zapewnić zgodność programów wspieranych z Funduszy i ich wdrażania z odpowiednimi postanowieniami i Karty;			IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAMI, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.
	EFS+	Wszystkie cele szczegółowe	2. rozwiązania dotyczące zgłaszania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Kartą oraz skarg o	T	W celu spełnienia warunku wypracowano jednolitą procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów operacyjnych w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP).	Kryterium 2 Procedura uwzględni obowiązek IZ Programu w zakresie przygotowania rocznej zbiorczej informacji o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPP oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.

				nieprzestrzegani e Karty złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7.			
Wdrażanie i stosowanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE	EFS+	Wszystkie cele szczegółowe	Tak	Istnienie krajowych ram zapewniających realizację Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które obejmują: 1. cele ogólne obejmujące wymierne wartości docelowe, mechanizmy gromadzenia danych i monitorowania;	T	Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. Link do dokumentu: https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218	Kryterium 1 Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. wypełnia wskazane kryteria poprzez ustanowienie ram całościowej polityki krajowej dla zapewnienia wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, obejmujących: - określenie konkretnych celów i działań do osiągnięcia w oznaczonym czasie - wyznaczenie wskaźników realizacji tych celów (mierników) i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację w określonym czasie, - zapewnienie gromadzenia danych w zakresie dotyczącym realizacji celów i działań - ustanowienie mechanizmów monitoringu realizacji celów i działań, - zapewnienie wdrażania na poziomie opracowywania i

							wdrażania planów działań i programów polityki dostępności oraz zgodnego z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ustawodawstwa i standardów, stosownie do uzgodnionych zapisów Strategii.
EFS+	Wszystkie cele szczegółowe		2. rozwiązania mające zapewnić, by w ramach przygotowywania i wdrażania programów odpowiednio zostały odzwierciedlone polityka, prawodawstwo i normy w zakresie dostępności;	T	W zakresie zgodności przygotowania i wdrażania programów współfinansowanych w ramach 8 funduszy z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON), w tym zgłaszania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych przez fundusze z KPON, przyjęto jednolitą procedurę na poziomie umowy partnerstwa oraz dla każdego z programów.	Kryterium 2 Opracowano procedurę dla programów finansowanych z 8 funduszy nakładającą na IZ Programu obowiązek przygotowania rocznej informacji o zgłoszeniach dot. niezgodności projektów z KPON oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM decyduje o podjęciu działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków. Procedura obejmuje weryfikację zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPON zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje	

						czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia KPON, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.
EFS+	Wszystkie cele szczegółowe		3. rozwiązania dotyczące sprawozdawania a komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Konwencją oraz skarg o nieprzestrzeganie Konwencji złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7.	T	W zakresie zgodności przygotowania i wdrażania programów współfinansowanych w ramach 8 funduszy z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON), w tym zgłaszania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych przez fundusze z KPON, przyjęto jednolitą procedurę na poziomie umowy partnerstwa oraz dla każdego z programów.	Kryterium 3 Opracowano procedurę dla programów finansowanych z 8 funduszy nakładającą na IZ Programu obowiązek przygotowania rocznej informacji o zgłoszeniach dot. niezgodności projektów z KPON oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM decyduje o podjęciu działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków. Procedura obejmuje weryfikację zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzania o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPON zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w

							<p>przypadku programów finansowanych z EFMRI, FAMI, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia KPON, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.</p>
4.1. Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnych polityk rynku pracy	EFS+	Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących	Tak	Istnienie ram strategicznych polityki na rzecz aktywnych polityk rynku pracy w świetle wytycznych dotyczących zatrudnienia; ramy te obejmują: 1. rozwiązania w zakresie	T	Spełnienie kryterium zapewnienia Indywidualny Planu Działania (IPD) -art. 34a Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf	Kryterium 1. Urząd pracy ma obowiązek przygotować IPD dla każdego bezrobotnego w terminie 60 dni od dnia rejestracji w urzędzie. Urząd pracy ustalając sytuację bezrobotnego i dostosowując dla niego pomoc bierze pod uwagę wiele czynników, m.in. wykształcenie, doświadczenie zawodowe, umiejętności i uprawnienia zawodowe, dyspozycyjność, czas pozostawania bez pracy, miejsce zamieszkania, zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy i możliwości podjęcia pracy lub

	<p>się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej</p> <p>Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy</p>	<p>sporządzania profili osób poszukujących pracy i oceny ich potrzeb;</p>			<p>działalności gospodarczej. Ww. informacje pozyskiwane są podczas rejestracji bezrobotnego oraz w wywiadzie (w tym z wykorzystaniem kwestionariusza udostępnianego w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw pracy). Powiatowy urząd pracy w okresie realizacji IPD ma obowiązek kontaktować się z bezrobotnym co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD. Ww. kontakt może być realizowany przez powiatowy urząd pracy w formie spotkania, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną / pocztową.</p>
		<p>2. informacje o wolnych miejscach pracy i możliwościach zatrudnienia z uwzględnieniem potrzeb na rynku pracy;</p>	T	<p>Spełnienie kryterium zapewnienia Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. e) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf Centralna Baza Ofert Pracy http://oferty.praca.gov.pl/</p>	<p>Kryterium 2. Powiatowe urzędy pracy w ramach usługi pośrednictwa pracy przyjmują i realizują oferty pracy przestrzegając zasady jawności ofert pracy. Każda przyjęta i realizowana oferta pracy przez urząd pracy jest automatycznie przekazywana do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy, której rolę pełni obecnie Centralna Baza Ofert Pracy (CBOP). CBOP to nieograniczony dostęp do aktualnej informacji o ofertach</p>

						<p>pracy w kraju i za granicą, upowszechnionych przez sieć EURES. CBOP umożliwia także prezentowanie informacji o organizowanych przez powiatowe urzędy pracy stażach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, a także organizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy szkoleniach, targach i giełdach pracy, praktykach studenckich organizowanych w instytucjach publicznych oraz wyszukiwanie praktyk i staży zgłaszanych przez pracodawców. CBOP jest zintegrowana z innymi systemami takimi jak Wortal PSZ (psz.praca.gov.pl), praca.gov.pl, SyriuszStd (wykorzystywanym przez powiatowe urzędy pracy), WUP Viator (wykorzystywanym przez wojewódzkie urzędy pracy). CBOP dostępna jest z komputera, tabletu i smartfona.</p>	
			3.	T	<p>rozwiązania służące zapewnieniu, by opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i</p>	<p>Spełnienie kryterium zapewnienia: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (rozdział 5, rozdział 8, art. 22), http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</p>	<p>Kryterium 3. W procesie kształtowania, wdrażania, monitorowania i przeglądu działań na rzecz aktywnej polityki rynku pracy podstawową rolę odgrywają:</p> <ol style="list-style-type: none"> system rad rynku pracy, działających przy ministrze właściwym do

				<p>przeгляд były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami;</p>	<p>Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU2015001240/U/D20151240Lj.pdf</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111550920/O/D20110920.pdf</p>	<p>spraw pracy, marszałku województwa (WUP), i starosty (PUP). W skład rad rynku pracy wchodzi m.in. przedstawiciele wszystkich reprezentatywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, organów samorządu terytorialnego i przedstawiciele nauki.</p> <p>Konsultacje społeczne aktów prawnych regulujących całość zasad i procedur funkcjonowania PSZ, prowadzone na każdym etapie prac nad projektowanym rozwiązaniem</p> <p>2. Rola Rady Dialogu Społecznego. Przegląd otoczenia prawnego rynku pracy, jego kształt oraz stan są również przedmiotem prac Rady Dialogu Społecznego, a wprowadzanie zmian prawa dotyczących aktywnych polityk rynku pracy przed ich wdrożeniem jest</p>
--	--	--	--	--	---	--

						<p>przedmiotem konsultacji w tej instytucji dialogu.</p> <p>3. Rola Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy i Rada Forum Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy.</p>
			<p>4. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu aktywnych polityk rynku pracy;</p>	T	<p>Spełnienie kryterium zapewnia Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (rozdział 8, art.22) i Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej .</p> <p><u>http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</u></p> <p>https://www.gov.pl/web/rodzina/efektywnosc-form-promocji-zatrudnienia</p> <p><u>https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/bezrobocie-rejestrowane</u></p>	<p>Kryterium 4.</p> <p>Minister wł. ds. pracy, wspólnie z Prezesem GUS prowadzi badanie "Bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w urzędach pracy", w którym zbierane są m.in. dane nt. liczby aktywizowanych bezrobotnych w rozbiciu na formy aktywizacji. Minister wł. ds. pracy corocznie dokonuje analizy efektywności wybranych form aktywizacji bezrobotnych realizowanych przez PUP, finansowanych z Funduszu Pracy. Kluczowe mierniki to efektywność zatrudnieniowa i kosztowa.</p> <p>W POWER 2014-2020 realizowany jest projekt „Wypracowanie metodologii i wdrożenie monitorowania efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji</p>

						<p>zawodowe bezrobotnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia działań urzędu pracy".</p> <p>Minister wł. do spraw pracy publikuje na str. internetowej corocznie katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej rozumianych jako usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszy Pracy, dla których w danym roku są określane wskaźniki, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 lit b i c ustawy</p> <p>Opiniowanie planów i sprawozdań Funduszu Pracy należy do kompetencji rad rynku pracy, a monitoring i ocenę polityk rynku pracy realizuje Rada Dialogu Społecznego.</p>
			5. w odniesieniu do interwencji na rzecz zatrudnienia ludzi młodych – sprawdzone empirycznie, ukierunkowane ścieżki kariery	T	<p>Spełnienie kryterium zapewnia: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Rozdział V, art. 50 ust. 1, art. 53) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040991001/U/D20041001Lj.pdf</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22</p>	<p>Kryterium 5. „Plan realizacji Gwarancji dla Młodzi w Polsce” (GdM) opiera się na funkcjonowaniu 4 podstawowych filarów wsparcia dla młodych osób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urzędów pracy (szeroki wachlarz form aktywizacji zawodowej, podnoszenia kompetencji, wspierania przedsiębiorczości oraz

			<p>przeznaczone dla ludzi młodych niepracujących, niekształcących się ani nieszkolących się, w tym działania informacyjne i oparte na wymogach jakościowych uwzględniających kryteria wysokiej jakości przygotowania zawodowego i staży, w tym w kontekście realizacji programów gwarancji dla młodzieży.</p>	<p>lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy (Dz. U. poz. 920) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20111550920/O/D20110920.pdf</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. poz. 1160) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20091421160/O/D20091160.pdf</p> <p>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. poz. 497) http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20140000497/O/D20140497.pdf</p>	<p>zachęt zatrudnieniowych dla pracodawców).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochotniczych Hufców Pracy -działania edukacyjne i wychowawcze jednostek OHP oraz projekty aktywizacji zawodowej, umożliwiające ukończenie szkoły, nabycie nowych kompetencji, kwalifikacji czy zawodu, zdobycie zatrudnienia. • Projektów wyłanianych w konkursach na szczeblu centralnym i regionalnym (projekty wyłania na szczeblu centralnym MRiPS, regionalnym -WUP). Rodzaje wsparcia z EFS dla osób młodych zostały określone w: dokumencie Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa I pn. Osoby młode na rynku pracy, dokumencie Szczegółowy Opis Priorytetów POWER 2014-2020. • Programu pożyczkowego „Pierwszy biznes —
--	--	--	---	--	---

							Wsparcie w starcie ”, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego.
4.2. Krajowe ramy strategiczne na rzecz równouprawni enia płci	EFS+	Wsparanie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	Tak	Istnienie krajowych ram strategicznych polityki na rzecz równouprawnien ia płci, które obejmują: 1. identyfikację w oparciu o rzetelne podstawy wyzwań związanych z równouprawnien iem płci;	T	Spełnieniem warunku będzie przyjęcie Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030 (KPDRT).	Kryterium 1 KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydiskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja. Zidentyfikowano następujące wyzwania dla równości między kobietami a mężczyznami: 1. Niższy poziom zatrudnienia kobiet 2. Luka płacowa i luka emerytalna na niekorzyść kobiet 3. Niski odsetek kobiet na najwyższych stanowiskach 4. Niski poziom kobiet w STEM
				2. środki na rzecz rozwiązania	T		Kryterium 2 Główne działania i zadania przewidziano w II Priorytecie – Praca i zabezpieczenia społeczne.

			<p>problemu zróżnicowania sytuacji kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia, płac i emerytur oraz na rzecz promowania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym przez poprawę dostępu do wczesniej edukacji i opieki nad dzieckiem, wraz z celami końcowymi, przy jednoczesnym poszanowaniu roli i autonomii partnerów społecznych;</p>		<p>Obejmują one: działania na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów; włączenia społecznego pod kątem równouprawnienia płci; zwiększania zatrudnienia kobiet, zwłaszcza w starszych grupach wiekowych oraz żyjących w ubóstwie; zwiększenia udziału kobiet na stanowiskach kierowniczych oraz prowadzących działalność gospodarczą również w obszarach nowych technologii. Uzupełnienie głównych obszarów interwencji o dążenie do równości płac kobiet i mężczyzn za tą samą wykonywaną pracę lub pracę o równej wartości oraz wyeliminowanie różnic w płacach i emeryturach ze względu na płeć.</p> <p>Priorytet praca i zabezpieczenie społeczne na rzecz równego traktowania obejmuje działania w kilku obszarach m.in. w zakresie wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, promowania kobiet na stanowiskach kierowniczych, wspierania różnych grup społecznych narażonych na dyskryminację na rynku pracy, zarządzania różnorodnością oraz klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.</p>
			3.	T	Kryterium 3

				<p>rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu ram strategicznych polityki i metod gromadzenia danych w oparciu o dane segregowane ze względu na płeć;</p>		<p>Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania opracowuje i przedkłada Radzie Ministrów, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy, zawierające m.in. raport z realizacji KPDRT. Sprawozdanie Pełnomocnika jako projekt aktu normatywnego, w rozumieniu uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), podlega szerokim uzgodnieniom i konsultacjom.</p> <p>Ponadto, celem wsparcia działań Koordynatora Programu, powołany zostanie Zespół, którego zadaniem będzie cykliczne monitorowanie osiągnięcia zakładanych wskaźników, ujętych w załączniku nr 1 do KPDRT. Powołanie Zespołu nastąpi na podstawie przepisów ustawy o Radzie Ministrów. Zadania Zespołu Monitorującego KPDRT mogą także odnosić się do sygnalizowania ryzyka w realizacji poszczególnych priorytetów, a także wskazywania na poziom osiąganych zmian w życiu społecznym i gospodarczym. W przypadku działań podjętych w ramach realizacji programu, które będą wymagały zmian legislacyjnych, wszelkie projekty</p>
--	--	--	--	---	--	--

						aktów normatywnych będą poddane szerokim konsultacjom społecznym i publicznym, zgodnie z uchwałą Rady Ministrów nr 190 – Regulamin Pracy Rady Ministrów.
			4.	T		<p>rozwiązania dotyczące zapewnienia, aby opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym podmiotami ds. równości, partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p>Kryterium 4</p> <p>Zapewniono, że przygotowanie, monitorowanie i ewaluacja Programu przeprowadzane jest z udziałem organizacji pozarządowych, interesariuszy i partnerów społecznych.</p> <p>KPDRT poddano szerokim konsultacjom :</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Zgłoś pomysł” 4.07-19.11.2020 r. poprzez formularz internetowy na stronie Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania. • publicznym 24.11-18.122020 r. - przedłużonym o 12 dni. • w BIP MRiPS • z KWIRST (17.11.2020 r.-11.052021r., przekroczone ustawy termin o 5 m-cy). <p>Realizacja działań przez odpowiedzialne podmioty uwzględnia współpracę z organizacjami pozarządowymi.</p>

							Współpraca zarówno z samorządami jak i z organizacjami pozarządowymi będzie przebiegała w różnorodny sposób, w zależności od sposobu obranego przez instytucję wiodącą np. na zasadzie powierzenia realizacji zadania publicznego, konkursu czy zamówień publicznych. Szczegóły ujęto w priorytecie Koordynacja, który wymienia formy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Monitorowanie KPDRT odbywać się będzie zgodnie z informacjami ujętymi w kryterium 3.
4.3. Ramy strategiczne polityki na rzecz systemu kształcenia i szkolenia na wszystkich szczeblach.	EFS+	Poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania umiejętności kluczowych, w tym w zakresie	Tak	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki w zakresie systemu kształcenia i szkolenia, które obejmują: 1. oparte na rzetelnych danych systemu przewidywania i	T	Spełnienie warunku zapewnienia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030: <ul style="list-style-type: none"> • część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) • część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu	Kryterium 1. i 2 Ramy strategiczne zostały określone w: 1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności, 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo

	<p>przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego</p> <p>Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery</p>	<p>prognozowania umiejętności;</p>		<p>pracy (raport ogłoszony 11.12.2019 r.).</p> <p>Link do dokumentów:</p> <p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p>	<p>zawodowe, Temat działania 19: Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym.</p> <p>Ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w zakresie kryterium 1: prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, 2) w zakresie kryterium 1a: system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych.
		<p>2.</p> <p>mechanizmy i usługi monitorowania losów absolwentów do celów wysokiej jakości i skutecznego</p>	T	<p>Link do dokumentów:</p> <p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p>	<p>Kryterium 1. i 2</p> <p>Ramy strategiczne zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategiiina rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejtności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie

		<p>zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p> <p>Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia i szkoleni oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z</p>	<p>poradnictwa zawodowego dla osób uczących się w każdym wieku;</p>		<p><u>czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</u></p>	<p>efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności,</p> <p>3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe, Temat działania 19: Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym.</p> <p>Ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w zakresie kryterium 1: prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, 2) w zakresie kryterium 1a: system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych.
			3.	T	Link do dokumentów:	Kryterium 3

		niepełnosprawnościami		<p>środki na rzecz zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości, przystępnego cenowo, odpowiedniego, wolnego od segregacji kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz uczestnictwa w takim kształceniu i szkoleniu i ukończenia go, a także nabywania kluczowych kompetencji na wszystkich poziomach, w tym na poziomie szkolnictwa wyższego;</p>	<p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p>	<p>Ramy strategiczne zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych, Priorytet 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju i możliwości wykorzystania umiejętności, 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i dorosłych. <p>Ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) akty prawne podkreślające równy dostęp do kształcenia (m.in.: ustawa Prawo oświatowe, ustawa o systemie oświaty, ustawa Prawo o szkolnictwie
--	--	-----------------------	--	--	---	--

						<p>wyższym i nauce, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego),</p> <p>b) przedsięwzięcie MEiN: „Włączeni w edukację”.</p>	
			4.	T	<p>mechanizm koordynacji obejmujący wszystkie poziomy kształcenia i szkolenia, w tym szkolnictwo wyższe, oraz jasny podział obowiązków między odpowiednimi organami krajowymi lub regionalnymi;</p>	<p>Link do dokumentów:</p> <p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p>	<p>Kryterium 4.</p> <p>Ramy strategiczne zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności, 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – wszystkie Obszary oddziaływania poprzez wskazanie podmiotów kluczowych dla realizacji Tematu działania.

							<p>Dodatkowo ma zastosowanie w szczególności rozdział 3. „Zasady realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 jako polityki publicznej”,</p> <p>3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy (Koordynacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji),</p> <p>4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający:</p> <p>a) Radę Programową do spraw kompetencji,</p> <p>b) sektorowe rady do spraw kompetencji.</p> <p>Ponadto: projekt MEiN: „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie”.</p>
				5.	T	Link do dokumentów:	<p>Kryterium 5.</p> <p>Ramy zostały określone w:</p>

				rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu ram strategicznych polityki;	https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/ https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności oraz rozdział 10. „Wdrażanie i monitorowanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030”, 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – rozdział 3. „Zasady realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 jako polityki publicznej”, 3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy (Koordynacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji), 4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający: <ol style="list-style-type: none"> a) Radę Programową do spraw kompetencji, b) sektorowe rady do spraw kompetencji. <p>Ponadto:</p>
--	--	--	--	---	--	--

						<p>a) funkcjonowanie Międzyresortowego Zespołu do spraw uczenia się przez całe życie i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,</p> <p>b) projekt MEiN „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie”.</p>	
			6.	T	<p>środki skierowane do osób dorosłych o niskich umiejętnościach zawodowych i niskich kwalifikacjach i osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz ścieżki poprawy umiejętności;</p>	<p>Link do dokumentów:</p> <p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p>	<p>Kryterium 6</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych; 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności; 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i

							<p>informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności; 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju (...),</p> <p>3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i dorosłych; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; V Rozwijanie umiejętności w miejscu pracy; VI Doradztwo zawodowe; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.</p> <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) funkcjonowanie Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku, b) przedsięwzięcie MEiN: „Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji”, c) projekt FRSE: „Szansa - nowe możliwości dla dorosłych”, d) program Senior+.
--	--	--	--	--	--	--	--

				7.	T	<p>środki na rzecz wspierania nauczycieli, osób prowadzących szkolenia i kadry akademickiej w odniesieniu do odpowiednich metod nauczania, oceny i walidacji kompetencji kluczowych;</p>	<p>Link do dokumentów:</p> <p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejetnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p>	<p>Kryterium 7</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ustawie Karta Nauczyciela – Rozdział 7a: Finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, 2. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe, 3. ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dział XII Finansowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarka finansowa uczelni (m.in. „Doktorat wdrożeniowy”), 4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (...); 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (...); 6. Wyrównywanie
--	--	--	--	----	---	--	---	---

						szans w dostępie do rozwoju (...), 5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.
			8. środki na rzecz wspierania mobilności osób uczących się i kadry oraz transnarodowej współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie kształcenia i szkolenia, w tym przez uznanie	T	<p>Link do dokumentów:</p> <p>https://efs.mein.gov.pl/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-ogolna/</p> <p>https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow</p>	<p>Kryterium 8</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. postępowania w celu uznania świadectwa lub innego dokumentu (...), 2. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, 3. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. warunków, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o

				efektów uczenia się i kwalifikacji.		<p>uzyskanie dyplomu zawodowego (...),</p> <p>4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2 Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (...); 5 Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (...),</p> <p>5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności.</p> <p>Ponadto funkcjonowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, b) Narodowego Centrum Nauki, c) Sieci Badawczej Łukasiewicz, d) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
--	--	--	--	-------------------------------------	--	--

						e) Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.	
4.4. Krajowe ramy strategiczne polityki na rzecz włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa	EFS+	Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Tak	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki lub ram ustawodawczych na rzecz włączenia społecznego i ograniczenia ubóstwa, które obejmują: 1. opartą na rzetelnych danych diagnozę ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym ubóstwa dzieci, w szczególności pod względem równego dostępu do dobrej jakości usług dla dzieci	T	Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030” (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych. KPPUiWS został przyjęty przez Radę Ministrów 17 sierpnia 2021 r. Wśród krajowych dokumentów strategicznych o szczególnym znaczeniu dla polityki walki z ubóstwem i wykluczeniem należy wymienić, poza SRKL:., Narodowy Program Mieszkaniowy, Strategię na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego oraz opracowywaną Politykę Migracyjną. Link do dokumentu: http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20210000843/O/M20210843.pdf	Kryterium 1. Diagnoza w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (KPPUiWS) dotyczy ubóstwa i wykluczenia społecznego.. Dokument zawiera analizę danych ogólnokrajowych oraz według makroregionów, stopnia urbanizacji, typów gospodarstw domowych. W diagnozie uwzględnione zostały takie problemy jak ubóstwo dzieci, bezdomność, ograniczony dostęp do usług społecznych oraz specyficzne potrzeby grup zagrożonych wykluczeniem. Diagnoza zawiera również informacje dotyczące dostępu do edukacji, w tym edukacji wczesnej i opieki. Opisany został obszar wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wykluczenia mieszkaniowego, ubóstwa osób pracujących i osób starszych oraz przedstawiona została sytuacja cudzoziemców - tytuły pobytowe, dostęp do usług. Diagnoza obejmuje również usługi w ramach pomocy społecznej - usługi w miejscu zamieszkania a domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy, mieszkania chronione. Przy opracowaniu

			znajdujących się w trudnej sytuacji, a także pod względem bezdomności, segregacji przestrzennej i edukacyjnej, ograniczonego dostępu do podstawowych usług i infrastruktury oraz szczególnych potrzeb osób w każdym wieku znajdujących się w trudnej sytuacji;			diagnozy opierano się m.in. na danych Głównego Urzędu Statystycznego, Eurostatu oraz sprawozdaniach resortowych.
			2. środki na rzecz zapobiegania i zwalczania segregacji we wszystkich dziedzinach, w tym ochrony socjalnej, rynków pracy sprzyjających włączeniu społecznemu i	T		Kryterium 2. KPPUiWS koncentruje się na : <ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, • przeciwdziałaniu bezdomności, • rozwijaniu usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i innych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,

				<p>dostępu do wysokiej jakości usług dla osób w trudnej sytuacji, w tym migrantów i uchodźców;</p>			<ul style="list-style-type: none"> • wspieraniu osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej, • wspieraniu integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy. <p>We wszystkich obszarach uwzględniono działania na rzecz przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej, zgodnie z paradygmatem deinstytucjonalizacji zgodnie z dokumentem pn. Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności.</p>
			3.	<p>środki na rzecz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej;</p>	T		<p>Kryterium 3.</p> <p>W celu spełnienia kryterium dodatkowo opracowywana jest z udziałem grupy ekspertów z zakresu poszczególnych obszarów Strategia rozwoju usług społecznych (SRUS), która będzie realizowana w obszarach:</p> <p>1. opieki nad dzieckiem, w tym z niepełnosprawnością,</p>

							<p>2. opieki nad osobami starszymi i przewlekłe somatycznie i psychicznie chorymi,</p> <p>3. niezależnego życia – wsparcia osób z niepełnosprawnościami,</p> <p>4. wsparcia osób bezdomnych,</p> <p>Deinstytucjonalizacja obejmować będzie np.:</p> <p>1. priorytetowe podejście do usług społecznych realizowanych w środowisku nad usługami stacjonarnymi</p> <p>2. rozwój lokalnych i zindywidualizowanych usług, które ograniczą opiekę instytucjonalną</p> <p>3. wykorzystanie potencjału instytucjonalnej opieki długoterminowej na rzecz rozwoju nowych usług środowiskowych</p> <p>4. zabezpieczenie usług stacjonarnej opieki długoterminowej, jako ostatni i najmniej pożądany element systemu</p> <p>5. rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego</p> <p>6. wdrożenie systemu koordynacji i standaryzacji usług społecznych – funkcja koordynatora usług społecznych;</p> <p>7. wprowadzenie systemowej usługi asystencji osobistej.</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

				4.	T		
				rozwiązania dotyczące zapewnienia, aby opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.			<p>Kryterium 4.</p> <p>KPPUiWS opracowano we współpracy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i interesariuszy problematyki ubóstwa i wykluczenia społecznego. Uwzględniono rezultaty pracy niezależnych tematycznych grup eksperckich dla obszarów: rodzina i dziecko, os. starsze, os. z niepełnosprawnościami, os. z zaburzeniami psychicznymi, os. bezdomne i cudzoziemcy. Grupy eksperckie wypracowały założenia, wykorzystane następnie do zaplanowania działań w KPPUiWS.</p> <p>Monitorowanie KPPUiWS odbywać się będzie w partnerstwie i przy udziale wszystkich interesariuszy, zwłaszcza organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych bezpośrednio w obszarach objętych Programem.</p> <p>W resorcie właściwym ds. rodziny i zabezpieczenia społecznego powołany będzie Zespół ds. realizacji działań KPPUiWS, z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych w obszarach objętych KPPUiWS,</p>

							administracji centralnej, samorządów wojewódzkich i lokalnych. Dane do monitorowania realizacji działań będą zbierane zgodnie z przyjętym harmonogramem w ramach każdego z Priorytetów.
4.6. Ramy strategiczne polityki na rzecz opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej	EFS+	Zwiększanie i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z	Tak	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki na rzecz zdrowia, które obejmują: 1. mapowanie potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym pod względem personelu medycznego i pielęgniarskiego, w celu zapewnienia zrównoważonych i	T	Spełnienie kryterium zapewnienie przyjęcie mapy potrzeb zdrowotnych (MPZ) na kolejny okres w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendacjami będzie obejmować okres 7 lat, co roku aktualizowane będą dane statystyczne i wyniki analiz).	Kryterium 1 Spełnienie kryterium zapewnienie publikacja mapy potrzeb zdrowotnych (MPZ) w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendowanymi kierunkami działań będzie obejmować okres 5 lat. Coroczna aktualizacja MPZ dotyczyć będzie danych statystycznych i wyników analiz. Analizy przedstawione w mapie potrzeb zdrowotnych z jednej strony stanowią diagnozę systemu ochrony zdrowia, a z drugiej, dzięki prognozom i rekomendowanym kierunkom działań, przyczynią się do zapewnienia równego dostępu do opieki, wspieranie odporności oraz poprawy jakości. Uwzględniają one obszary szczególnie istotne, takie jak podstawową opiekę zdrowotną, profilaktykę. Mapy potrzeb uwzględniają rekomendowane kierunki działań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na terenie województw, tj.

		niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej		skoordynowanych środków;			regionalne różnice w zdrowotności społeczeństwa i dostępności do opieki zdrowotnej. W czerwcu 2020 r. na stronie www.basiw.mz.gov.pl zostały zamieszczone dane statystyczne i analizy w formie zaawansowanego narzędzia analitycznego stanowiące bazę danych statystycznych i analiz zarówno dla całego kraju, jak też dla poszczególnych województw.
			2.	środki na rzecz zapewnienia efektywności, trwałości, dostępności i przystępności cenowej usług opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych z systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej	T	Spełnienie kryterium zapewnienia przyjęcie: <i>Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia</i> . Obecna nazwa: „ <i>Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027 z perspektywą do 2030</i> ”.	Kryterium 2 Spełnieniem kryterium jest przyjęcie <i>Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia</i> . Obecna nazwa: „ <i>Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027 z perspektywą do 2030</i> ” wraz załącznikami, tj. ramy strategiczne deinstytucjonalizacji w obszarze opieki nad osobami starszymi oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi. Dokument będzie wdrażany w drodze uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia polityki publicznej pt. „ <i>Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 r.</i> ” Zakłada on działania w czterech głównych wzajemnie zależnych obszarach:

				oraz osób, do których najtrudniej jest dotrzeć;		pacjenta, procesów, rozwoju i finansów. Celem tej polityki publicznej jest zapewnienie obywatelom równego i adekwatnego do potrzeb zdrowotnych dostępu do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych przez przyjazny, nowoczesny i efektywny system ochrony zdrowia. Efektem realizacji polityki ma być wydłużenie życia i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa. Obecnie w analizach epidemiologicznych coraz więcej uwagi przywiązuje się nie tylko do długości życia, ale również do jego jakości. Niezbędne do tego jest zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej poprawiającej zdrowotność obywateli.
			3.	środki na rzecz wspierania usług środowiskowych i opartych na rodzinie poprzez deinstytucjonalizację, w tym profilaktyki i podstawowej opieki	T	Spełnienie kryterium zapewnienia przyjęcia ram strategicznych w zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia na lata 2021-2030 (Strategia Deinstytucjonalizacji zapewnia spełnienie warunku w tym zakresie). Kryterium 3 Dokument <i>Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027 z perspektywą do 2030</i> , zawiera ramy strategiczne deinstytucjonalizacji w obszarze opieki nad osobami starszymi oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi stanowiącymi jako załącznik.

				<p>zdrowotnej, opieki w domu i usług środowiskowych</p>		<p>Przyjęcie dokumentu „Zdrowa przyszłość”, w tym w szczególności załączników, przyczyni się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie opieki nad osobami starszymi – do poprawy jakości życia i zdrowia seniorów i ich opiekunów (rozwój zasobów kadrowych, rozwój form opieki dziennej, domowej oraz innowacyjnych form opieki, wsparcie opiekunów nieformalnych i koordynacja opieki środowiskowej), - w zakresie opieki psychiatrycznej – do wzmocnienia równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (inwestycje w kadry i poprawa jakości kształcenia w dziedzinie psychiatrii i innych specjalizacji zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego, zmiana organizacji udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki psychiatrycznej i inwestycje infrastrukturalne).
--	--	--	--	---	--	--

5. Instytucje programu

Tabela 13: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji	Imię i nazwisko osoby do kontaktów	E-mail
Instytucja zarządzająca	Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego	Piotr Krasuski, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego	sekretariatDZF@mfipr.gov.pl
Instytucja audytowa	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	Dominik Zalewski, Dyrektor Departamentu Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów	sekretariat.das@mf.gov.pl
Organ otrzymujący płatności od Komisji	Minister właściwy do spraw finansów publicznych	Dorota Jaworska, Dyrektor Departamentu Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów	sekretariat.IP@mf.gov.pl

Instytucja Zarządzająca

Instytucją Zarządzającą Programem jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Zadania ministra – Instytucji Zarządzającej wykonuje jednostka

organizacyjna w ministerstwie obsługującym ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, obecnie **Departament Europejskiego Funduszu Społecznego**.

Institucja Zarządzająca realizować będzie zadania określone w art. 72 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jak również zadania w zakresie rachunkowości na podstawie art. 76 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w sposób gwarantujący zachowanie zasady rozdzielności funkcji.

Institucje Pośredniczące

Zgodnie z projektem rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (art. 71 ust. 3), Instytucja Zarządzająca może wyznaczyć jedną lub większą liczbę instytucji pośredniczących do pełnienia niektórych zadań na jej odpowiedzialność. Przewiduje się powierzenie części zadań Instytucjom Pośredniczącym, których rola i funkcje określone zostaną w odpowiednich porozumieniach międzyinstytucjonalnych. Delegowanie zadań będzie miało miejsce jedynie wtedy, gdy będzie prowadzić do poprawy skuteczności i efektywności wdrażania programu.

Institucjami Pośredniczącymi będą: minister właściwy ds. rodziny, pracy i zabezpieczenia społecznego, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, minister właściwy ds. oświaty i wychowania, Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Dyrektor Centrum Projektów Europejskich, minister właściwy ds. zdrowia, Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa, Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Wszystkie wskazane instytucje posiadają adekwatne doświadczenie wynikające z ich statutowej działalności wpisującej się w obszary wsparcia, które będą przez nie wdrażane w ramach programu FERS. Ponadto, wiele z tych podmiotów na przestrzeni kilku perspektyw finansowych zdobyło bogate doświadczenie we wdrażaniu działań współfinansowanych ze środków EFS. Tym samym, zasadne jest dalsze wykorzystanie wypracowanego potencjału instytucjonalnego i kadrowego do realizacji kluczowych procesów, takich jak wybór projektów, ich rozliczanie, czy kontrola, które wymagają specjalistycznej wiedzy i kompetencji.

6. Partnerstwo

Partnerstwo polega na wielopoziomowej, wzajemnej współpracy władz publicznych z partnerami, w tym partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, której celem jest sprawne i efektywne wdrażanie polityki spójności UE na jej wszystkich etapach, tj. począwszy od opracowywania programów operacyjnych, poprzez ich wdrażanie, monitorowanie aż po ewaluację. Udział przedstawicieli różnych środowisk w procesie podejmowania decyzji ma pozytywne przełożenie na skuteczność polityki spójności i pozwala na odpowiednie ukierunkowanie działań względem rzeczywistych potrzeb i priorytetów. Zasada partnerstwa jest jedną z głównych zasad towarzyszących wdrażaniu Europejskiego Funduszu Społecznego i będzie konsekwentnie realizowana w procesie programowania i wdrażania FERS.

Programowanie

Jednym z podstawowych warunków osiągnięcia założonych celów FERS jest właściwe zaprogramowanie wykorzystania środków pochodzących z komponentu EFS+ z udziałem wywodzących się z różnych środowisk partnerów, o których mowa w art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Zwiększa to efektywność prowadzenia procesu programowania oraz pozwala wypracować właściwą diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej, niezbędną dla osiągnięcia przyjętych celów.

Zasada partnerstwa wdrażana jest od początku procesu programowania FERS. Przyjęcie przez Komitet do Spraw Europejskich 25 lutego 2020 r. dokumentu pn. „Założenia Umowy Partnerstwa”, wyznaczającego główne kierunki oraz ramy instytucjonalne wsparcia ze środków funduszy UE w perspektywie finansowej 2021–2027, umożliwiło formalne rozpoczęcie prac nad nowymi programami operacyjnymi polityki spójności. Jednym z kluczowych elementów tego procesu było zaangażowanie szerokiego grona interesariuszy, w tym partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Programowanie odbywa się przy udziale różnych grup interesariuszy. W kwietniu 2019 r. powołano pięć grup roboczych dla każdego z celów polityki zaproponowanych przez KE w ramach rozporządzenia w sprawie wspólnych

przepisów. Ich głównym zadaniem było wspieranie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w opracowaniu zakresu wsparcia przyszłych programów operacyjnych.

W zakresie programowania EFS+, główną rolę odegrała grupa robocza ds. programowania interwencji w ramach celu polityki 4 – *Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie Europejskiego Filaru Praw Socjalnych* powołana na podstawie zarządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie powołania grup roboczych wspierających prace nad przygotowaniem programów operacyjnych na lata 2021–2027. Grupa ta była odpowiedzialna w szczególności za: kształtowanie zakresu wsparcia, utrzymanie komplementarności i spójności interwencji EFS+/EFRR z politykami sektorowymi, proponowanie podziału interwencji między kraj a regiony, dostarczanie rozwiązań horyzontalnych, kwestie finansowe i inne - specyficzne dla celu polityki 4.

Co ważne, grupa składała się z różnych instytucji i interesariuszy. Oprócz przedstawicieli MFiPR oraz innych resortów i agencji, w skład grupy weszli przedstawiciele partnerów społecznych (przedstawiciele pracodawców i związków zawodowych biorących udział w pracach Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych), organizacji pozarządowych (reprezentatywni przedstawiciele organizacji pozarządowych wytypowani przez Radę Działalności Pożytku Publicznego), jednostek samorządu terytorialnego (przedstawiciele Związku Powiatów Polskich, Związku Województw RP, Konwentu Dyrektorów WUP, Konwentu Dyrektorów ROPS), środowisk akademickich, ekspertów.

W oparciu o wnioski z dyskusji prowadzonej na forum grupy roboczej ds. programowania interwencji w ramach celu polityki 4 w I kwartale 2020 r. przygotowany został wstępny zarys programu FERS.

Oprócz udziału w określeniu ogólnych kierunków interwencji FERS, przedstawiciele partnerów społecznych zostali aktywnie zaangażowani w wypracowanie zakresu wsparcia i zaplanowanie konkretnych inicjatyw na rzecz rozwoju dialogu społecznego w FERS.

Wypracowany zakres interwencji nowego programu został skierowany do konsultacji społecznych, które trwały w okresie od 2 czerwca do 9 lipca 2021 r. Uwagi do programu składane były za pomocą elektronicznego formularza dostępnego na stronie internetowej oraz podczas organizowanej w trybie zdalnym konferencji inauguracyjnej rozpoczęcie konsultacji. Elementem konsultacji było również wysłuchanie publiczne, które odbyło się 17 czerwca 2021 r. Konsultacje społeczne zakończyła konferencja podsumowująca, która odbyła się 28 września 2021 r. Ponadto, projekt programu został uzgodniony w ramach konsultacji międzyresortowych i uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 15 grudnia 2021 r. oraz brak uwag ze strony Rady Dialogu Społecznego i Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Wdrażanie i monitorowanie FERS

Kluczową rolę we wdrażaniu programu będzie pełnił powołany przez Instytucję Zarządzającą Komitet Monitorujący (ciało doradczo-opiniujące), w skład którego wejdą m.in. partnerzy, o których mowa w art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Powołanie do składu Komitetu na prawach członka, a więc z prawem głosu, a w konsekwencji czynne uczestnictwo w pracach tego gremium, umożliwi partnerom zyskanie realnego wpływu na wdrażanie programu. Należy bowiem podkreślić, że zgodnie z art. 40 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów katalog kompetencji komitetów monitorujących w perspektywie finansowej 2021–2027 jest bardzo szeroki i obejmuje m.in. rozpatrywanie kwestii, które mają wpływ na: wykonanie programu operacyjnego, ocenę postępów w realizacji planu ewaluacji, realizację działań w zakresie komunikacji, postępy we wdrażaniu operacji o znaczeniu strategicznym, spełnienie warunków podstawowych, postępy w budowaniu zdolności administracyjnych instytucji publicznych, partnerów i beneficjentów oraz rozpatrywanie i zatwierdzanie metodyki i kryteriów wyboru operacji.

Ponadto, zasada partnerstwa w KM będzie realizowana poprzez: zapewnienie zróżnicowanego udziału w pracach Komitetu przedstawicieli wszystkich stron, w tym partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, ustanowienie

tożsamy dla wszystkich członków praw, obowiązków i przywilejów wynikających z Regulaminu KM, przeznaczenie określonej puli środków na szkolenia, ekspertyzy i konsultacje ze środowiskiem oraz umożliwienie wszystkim zainteresowanym stronom udziału w konsultowaniu kwestii spornych podczas warsztatów, grup roboczych oraz spotkań tematycznych. Udział w pracach KM umożliwi podmiotom zrzeszonym w jego składzie realny wpływ m.in. na kształt dokumentów programowych, uczestnictwo w procesie monitorowania postępów programu oraz jego ewaluacji.

Partnerzy będą mieli również możliwość aktywnego uczestniczenia w opracowywaniu zasad ubiegania się o dofinansowanie oraz udzielania dofinansowania w ramach programu, w tym tych dotyczących projektów pozakonkursowych oraz procedur nadzorowania realizacji programów i ich ewaluacji. Ponadto, partnerzy – pod warunkiem spełnienia odpowiednich wymogów ustawowych – będą mogli być powoływani do oceny projektów jako eksperci zewnętrzni.

Ewaluacja

Partnerzy biorący udział w pracach KM włączani będą w dużym stopniu w proces ewaluacji FERS, na różnych etapach jego wdrażania. Zostaną także zaproszeni do współtworzenia planu ewaluacji FERS i zgłaszania własnych propozycji badań i analiz pozwalających na ocenę i ulepszenie systemu wdrażania FERS oraz konsultowania m.in. założeń kolejnych badań ewaluacyjnych, tabeli rekomendacji oraz raportów końcowych z badań realizowanych w ramach EFS. Dodatkowo, obecność wskazanych partnerów w KM umożliwi im głosowanie nad zatwierdzeniem uchwał z rekomendacjami z poszczególnych badań, akceptowanie corocznej aktualizacji stanu wdrażania wszystkich rekomendacji, a także rozważanie ewentualnych zmian w planie ewaluacji.

Formy wsparcia partnerów w ramach FERS

Liczne korzyści płynące ze współpracy z partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego skłaniają do wsparcia ich aktywnego udziału w realizacji polityk zatrudnienia, kształcenia i włączenia społecznego wspieranych z

EFS+. Z tego względu, jako dobrą praktykę przyjęto przeznaczenie odpowiedniej puli zasobów pochodzących z tego funduszu na budowanie zdolności administracyjnych wskazanych podmiotów. Do narzędzi służących realizacji tego celu należą m.in. wsparcie: szkoleniowe, działań służących tworzeniu sieci kontaktów i wzmocnieniu dialogu społecznego oraz działań podejmowanych wspólnie przez partnerów społecznych. Wsparcie to będzie pozostawać w związku z zaangażowaniem/ wkładem partnerów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w realizację celów szczegółowych określonych w Rozporządzeniu EFS+. Zaplanowano również działania mające na celu wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych do świadczenia usług istotnych z uwagi na cele EFS+, m.in. w zakresie włączenia społecznego, edukacji jak również zapewniania dostępności usług osobom ze szczególnymi potrzebami. Wspierane będą także działania budujące współpracę międzysektorową w poszczególnych obszarach usług publicznych oraz wzmocnienie kompetencji organizacji w zakresie dialogu społecznego i obywatelskiego.

Zgodnie z rozporządzeniem EFS+ Polska ma obowiązek alokowania co najmniej 0,25% środków EFS+ na budowanie zdolności partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Zobowiązanie to zostanie zrealizowane w ramach programu FERS, w którym zaplanowano znacznie wyższe środki na ten cel, w wysokości przekraczającej 0,5% alokacji EFS+ dla Polski.

Dodatkowo, w ramach Pomocy Technicznej FERS, kontynuowane będzie wsparcie w zakresie uczestnictwa partnerów w procesie wdrażania FERS i EFS+ i podnoszenia potencjału partnerów do realizacji tych działań.

7. Komunikacja i widoczność

Komunikacja o Programie to informowanie o jego ofercie, rezultatach i wpływie polityki spójności na rozwój kraju i UE w zakresie wzmocnienia obszarów wsparcia Programu, w tym: systemu ochrony zdrowia, edukacji, kształcenia kadr dla gospodarki, tworzenia równych szans w życiu społecznym i zawodowym i poprawy dostępności do usług publicznych. W Programie przewidziano również wypracowywanie i testowanie innowacji społecznych, projekty mobilności oraz realizację projektów z udziałem partnerów zagranicznych, aby zwiększyć skuteczność działań podejmowanych w ramach polityki zdrowotnej, edukacyjnej, zatrudnienia i włączenia społecznego i umożliwić w większym stopniu czerpanie z doświadczeń międzynarodowych.

Szczególne miejsce w komunikacji mają działania podnoszące świadomość ogółu społeczeństwa o roli i wartości dodanej wsparcia UE w ww. zakresie. Chodzi o zwiększenie widoczności korzyści dla mieszkańców Polski z realizowanych projektów, a tym samym zapewnienie wysokiej świadomości na temat roli Funduszy Europejskich w rozwoju kraju oraz znaczenie przynależności do UE w kształtowaniu przyszłości Europy. Właściwa komunikacja będzie dotyczyła nie tylko pojedynczych projektów, ale także całego programu i jego obszarów wsparcia. Działania komunikacyjne będą odnosić się również do Europejskiego filaru praw socjalnych.

Działania komunikacyjne prowadzone są przez Instytucję Zarządzającą (IZ), Instytucje Pośredniczące (IP) oraz Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa (IK UP) we współpracy z instytucjami europejskimi, krajowymi, regionalnymi, a także partnerami społeczno-gospodarczymi i beneficjentami. Szczegóły założeń przedstawionych w tym rozdziale znajdują się w strategii komunikacji, która doprecyzowuje unikalny wkład programu w komunikację o Funduszach Europejskich. Strategia Komunikacji funduszy europejskich na lata 2021–2027 (SK FE) dotyczy wszystkich instytucji odpowiedzialnych za wykorzystanie środków unijnych, w tym wszystkich partnerów zaangażowanych w komunikację Funduszy Europejskich oraz innych organów publicznych, jeżeli są one terytorialnie lub

rzeczowo właściwe dla danego projektu. Uzupełnieniem i uszczegółowieniem do SK FE jest Strategia komunikacji dla programu FERS.

Tam, gdzie wymaga tego rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów, europejski wymiar komunikacji zapewnią m.in. zaproszenia przedstawicieli KE na inaugurację/zakończenie projektów, w tym wystąpienie KE w scenariuszu wydarzeń oraz inne odpowiednie działania komunikacyjne.

Cele

- zachęcanie różnych podmiotów do sięgania po Fundusze Europejskie,
- wsparcie beneficjentów w realizacji projektów,
- zapewnienie rozpoznawalności i świadomości działań rozwojowych kraju, realizowanych przy pomocy Funduszy Europejskich i roli UE.

Grupy docelowe

- **beneficjenci** - potencjalni i faktyczni – w tym: jst, administracja rządowa, instytucje centralne, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni, uczelnie, placówki medyczne, przedsiębiorcy, jednostki naukowe.
- **uczestnicy projektów oraz ostateczni odbiorcy wsparcia** – w tym m.in.: osoby z niepełnosprawnościami oraz ich rodziny; rodzice dzieci do 3 lat potrzebujący dostępu do opieki instytucjonalnej; przedsiębiorcy (w tym MŚP) i ich pracownicy; placówki i kadry sektora edukacji; placówki i podmioty systemu opieki zdrowotnej oraz uczelnie medyczne (ich kadry oraz studenci), instytucje rynku pracy i ich pracownicy.
- **ogół społeczeństwa** (jako odbiorcy rezultatów, opinia publiczna).

Grupy docelowe poszczególnych rodzajów działań są wymienione w programie w częściach dotyczących poszczególnych osi.

Kanały komunikacji

Kanały i narzędzia komunikacji będą dobierane odpowiednio do specyfiki grupy docelowej i będą wynikały z analizy bieżących trendów konsumpcji mediów przez poszczególne grupy odbiorców.

Planowane działania promocyjne będą kierowane do wszystkich grup docelowych, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi będzie powiązany z wyznaczonymi celami.

Priorytetowe kanały to m.in.:

- media o szerokim zasięgu (np. telewizja, radio, prasa, Internet, kino)
- media społecznościowe m.in.: wspólny profil FE FB, FB D+, kanały społecznościowe IP (kanały własne oraz kampanie w kanałach płatnych)
- wydarzenia informacyjne i promocyjne
- reklama zewnętrzna
- publikacje i materiały audio-video
- portal Funduszy Europejskich – wspólna platforma internetowa dla wszystkich programów
- serwis internetowy Programu (dodatkowo serwis Programu Dostępność Plus)
- sieć PIFE i kontakty bezpośrednie

W komunikacji duży nacisk położony będzie na wykorzystanie potencjału komunikacyjnego beneficjentów i ich zaangażowanie w rolę ambasadorów marki FE. Aby wesprzeć beneficjentów w prowadzeniu promocji projektów, opracowano m.in. przewodnik i wzory grafik do pobrania.

Budżet

Szacunkowy budżet na działania komunikacyjne IZ, IP wynosi około 28 mln zł (alokacja EFS+), tj. ok. 6,5 mln EUR, bez podziału na grupy docelowe oraz cele określone do tej pory w rocznych planach. Większość podejmowanych działań promocyjnych będzie rozliczana formą zryczałtowaną, na podstawie stawek jednostkowych.

Z uwagi na limit znaków, ciąg dalszy, tj. Monitoring i ewaluacja jest wpisany w części Pomoc Techniczna.

8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

W rozliczeniach projektów przewiduje się zastosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków, o których mowa w art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, w postaci stawek ryczałtowych do rozliczania kosztów pośrednich.

W ramach Programu do rozliczeń z Komisją Europejską przewidziano także zastosowanie metody finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów w obszarze zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Jednocześnie w Programie zakłada się również wykorzystanie metod uproszczonych opracowywanych na podstawie art. 53 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Planowane stosowanie art. 94 i 95	TAK	NIE
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał zwrot wkładu Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe w ramach priorytetu zgodnie z art. 94 RWP (jeżeli tak, proszę wypełnić dodatek 1)	☒	☐
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał zwrot wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 95 RWP (jeżeli tak, proszę wypełnić dodatek 2 – zostanie dołączony na dalszym etapie prac)	☒	☐

Aneks 1 Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję

(art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Data złożenia propozycji	

Niniejszy aneks nie jest wymagany w przypadku stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów na poziomie Unii (SCO) ustanowionych w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 94 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

A. Szczegółowe informacje według rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Celszczegółowy	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach celu szczegółowego, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(e) operacji objętej (-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj SCO (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO
		Kod ¹⁷	Opis	Kod ¹⁸	Opis			
<i>Wszystkie z wyłączeniem pomocy technicznej</i>	<i>Wszystkie z wyłączeniem celu szczegółowego m) przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej</i>		<i>Wszystkie, z wyłączeniem projektów wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych z</i>		<i>Wysokość kwalifikowalności kosztów bezpośrednich, z wyjątkiem kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami</i>	<i>PLN</i>	<i>Stawki ryczałtowa kosztów pośrednich</i>	<i>25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 tys. PLN łącznie¹⁹, 20% kosztów bezpośrednich – w</i>

¹⁷ Oznacza kod w załączniku VI do rozporządzeń w sprawie FAMI, IZGW i FBW.

¹⁸ Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie

¹⁹ Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 mechanizm racjonalnych usprawnień to konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Koszty te nie są brane pod uwagę przy wyliczaniu wartości kosztów bezpośrednich, od których należy naliczyć koszty pośrednie (nie powiększają wartości kosztów bezpośrednich do wyliczenia stawki ryczałtowej kosztów pośrednich).

	<p><i>lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne</i></p>		<p><i>Funduszu Pracy</i></p>		<p><i>ryczałtowymi uwzględniający mi koszty pośrednie</i></p>		<p><i>przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie⁵, 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie⁵, 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 tys. PLN⁶</i></p>
--	--	--	------------------------------	--	---	--	---

B. Szczegółowe informacje w podziale na rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

Czy instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia poniższych kosztów uproszczonych?

Jeśli tak, proszę podać nazwę firmy zewnętrznej: Tak/Nie – nazwa firmy zewnętrznej

1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji ¹	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) <i>rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006</i> (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none">- projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy;- projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie;- projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie;- pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021–2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i>. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Cel(e) szczegółowy(e)	<p>Wszystkie, z wyłączeniem celu szczegółowego m) <i>przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne.</i></p>

¹ Przewidywana data rozpoczęcia wyboru operacji i przewidywana data ich ukończenia (zob. art. 63 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

3. Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów ¹	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie.
4. Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwota ryczałtowa lub stawka ryczałtowa	Stawka ryczałtowa kosztów pośrednich
6. Kwota na każdą jednostkę miary lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) SCO	<p>Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich:</p> <p>a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie,</p> <p>b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie,</p> <p>c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie,</p> <p>d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN</p> <p>Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027².</p>
7. Kategorie kosztów objęte stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi lub	<p>Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu.</p> <p>Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p>

¹ W przypadku operacji, w ramach których stosowanych jest kilka uproszczonych metod rozliczania kosztów, obejmujących różne kategorie kosztów, różne projekty lub kolejne etapy operacji, pola 3–11 należy wypełnić dla każdego wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów.

² Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*, mechanizm racjonalnych usprawnień to konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. To pomoc dla projektodawców i instytucji umożliwiająca elastyczne reagowanie na potrzeby uczestników z niepełnosprawnością, która zapewni im dostęp do usprawnień „szytych na miarę”. Jest to możliwość sfinansowania usprawnień nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu, lecz uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością. Przykłady takich racjonalnych usprawnień to np. wynajęcie transportu na miejsce udzielenia usługi, dostosowanie architektoniczne budynków lub infrastruktury komputerowej, sfinansowanie usługi asystenta osoby z trudnościami w poruszaniu się lub asystenta tłumaczącego na język łatwy czy migowy. Koszty te nie są brane pod uwagę przy wyliczaniu wartości kosztów bezpośrednich, od których należy naliczyć koszty pośrednie (nie powiększają wartości kosztów bezpośrednich do wyliczenia stawki ryczałtowej kosztów pośrednich).

<p>stawkami ryczałtowymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego), e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu, f) wydatki związane z otworzeniem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego, g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki itp.), h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d, i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu, j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu, k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów), l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy, m) koszty ubezpieczeń majątkowych.
<p>8. Czy wymienione kategorie kosztów pokrywają wszystkie wydatki walifikowalne w ramach danej operacji? (T/N)</p>	<p>Nie.</p> <p>W ramach stawki ryczałtowej pokrywane są wyłącznie koszty pośrednie projektu. Poza stawką ryczałtową rozliczane są koszty bezpośrednie projektu na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków lub uproszczonych metod (tj. stawek jednostkowych lub kwot ryczałtowych), w których wyliczeniu nie uwzględniono kosztów pośrednich. W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane żadne wydatki objęte <i>cross-financingiem</i>. W kosztach pośrednich nie są ujmowane żadne wydatki ponoszone w związku z działaniami merytorycznymi projektu (takimi jak np. aktywna rekrutacja uczestników projektu (outreach measures), działania na ich rzecz, działania na rzecz zmian systemu i struktur).</p>

9. Metoda korekt(y) ¹	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
<p>10. Weryfikacja osiągnięcia [dostarczonych] jednostek</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>– należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie weryfikacji zarządczych i przez kogo</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; – kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące² oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p>

¹ W stosownych przypadkach należy wskazać częstotliwość i termin korekty oraz wyraźne odniesienie do konkretnego wskaźnika (w tym, w stosownych przypadkach, link do strony internetowej, na której opublikowano ten wskaźnik).

² Czy istnieją jakiegokolwiek potencjalne negatywne skutki dla jakości wspieranych operacji, a jeśli tak, to jakie środki (np. zapewnienie jakości) zostaną podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka?

	<p>3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości</p> <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>
<p>12. Łączna kwota (krajowa i unijna) oczekiwanego na tej podstawie refundacji od Komisji</p>	<p>2 095 063 707,40 zł</p>

C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

Zgodnie z art. 54 projektu rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, dla projektów współfinansowanych ze środków EFS+ przyjęto stawki ryczałtowe kosztów pośrednich ustalone dla projektów EFS zgodnie z artykułem 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.

Źródłem danych dla stawek ryczałtowych kosztów pośrednich są dane historyczne z projektów EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, a proces ustalania stawek ryczałtowych został opisany w *Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na perspektywę finansową 2014-2020* z dnia 20 kwietnia 2014 r (Załącznik 1).

Dane przechowywane są w Instytucji Koordynującej EFS.

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów są właściwe dla danego rodzaju operacji:

Metoda kalkulacji stawki ryczałtowej została szczegółowo opisana w *Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na perspektywę finansową 2014-2020*.

Stawki te są stosowane z sukcesem w tej perspektywie finansowej we wszystkich programach współfinansowanych z EFS i zapewniają jednolitość podejścia w całym funduszu. Metodyka opisana

w raporcie była przedmiotem audytu Komisji Europejskiej DG EMPL w czasie misji nr EMPG214PL0185 z 2016 r. w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych: W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję

Sposób kalkulacji stawek ryczałtowych kosztów pośrednich został szczegółowo opisany w *Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na perspektywę finansową 2014-2020* (dalej: Raport). Stawki ryczałtowe ustalone w wyniku analizy będącej przedmiotem ww. Raportu zostały wprowadzone do Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS i FS na lata 2014-2020 (dalej: Wytyczne na lata 2014-2020) w I wersji z 10.04.2015 r.

Pierwsze doświadczenia z wdrażania stawek ryczałtowych kosztów pośrednich w kształcie zaproponowanym w Wytycznych na lata 2014-2020 przyniosły jednak problemy z wyliczeniami, które wymagały rozwiązania. Przyjęty w Raporcie sposób wyliczania wartości kosztów pośrednich w zależności od wartości projektu generował powstawanie luki w przypadku tych projektów, których wartość była na granicy właściwych stawek ryczałtowych. Dlatego w II wersji Wytycznych na lata 2014-2020 obowiązujących od dnia 19.09.2016 r. wprowadzono zmiany względem ww. Raportu na podstawie przeliczeń Instytucji Koordynującej EFS i ustalono stawki ryczałtowe kosztów pośrednich w zależności od wartości kosztów bezpośrednich. Szczegółowy sposób przeliczenia stawek ryczałtowych zawarto w pliku Excel – załącznik 2.

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

Wysokość stawek ryczałtowych kosztów pośrednich została ustalona zgodnie z art. 54 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, tj. dla projektów współfinansowanych ze środków EFS+ przyjęto stawki ryczałtowe kosztów pośrednich ustalone dla projektów współfinansowanych ze środków EFS zgodnie z artykułem 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia nr 1303/2013, które z kolei zostały ustalone na podstawie rzeczywistych, zweryfikowanych i zatwierdzonych danych pochodzących z projektów PO KL 2007-2013. W związku z powyższym należy uznać, że tylko kwalifikowalne koszty zostały uwzględnione przy ustalaniu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich dla obecnej perspektywy finansowej.

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania:

Do uzupełnienia na późniejszym etapie

Załączniki:

1. Raport z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na perspektywę finansową 2014-2020 z dnia 20 kwietnia 2014 r.

2. Excel z przeliczeniami stawek ryczałtowych kosztów pośrednich.

Aneks 2 Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami

Wzór formularza na potrzeby przekazywania danych do przeanalizowania przez Komisję
(art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Data złożenia propozycji	

Niniejszy aneks nie jest wymagany w przypadku stosowania kwot finansowania niepowiązanego z kosztami na poziomie Unii ustanowionych w akcie delegowanym, o którym mowa w art. 95 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

A. Podsumowanie głównych elementów

Cel szczegółowy	Kwota objęta finansowaniem niepowiązanym z kosztami	Rodzaj(e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Warunki, które należy spełnić/ rezultaty, które należy osiągnąć, uruchamiające refundację przez Komisję	Wskaźnik		Jednostka miary warunków, które należy spełnić/ rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających refundację przez Komisję	Przewidywany rodzaj metody stosowanej do refundacji kosztów beneficjentowi lub beneficjentom
(c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	796 799 906 EUR	Kod ¹	Wsparcie tworzenia i funkcjonowania nowych miejsc opieki w formie żłobków, klubów dziecięcych oraz u dziennego opiekuna, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i lub wymagających szczególnej opieki w istniejących lub nowotworzonych instytucjonalnych formach opieki	113 145 miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 utworzonych zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75, z późn. zm.) przy współudziale środków UE, które funkcjonują 36 mies.	Kod ²	Liczba nowoutworzonych miejsc opieki przy współudziale środków UE, które funkcjonują 36 miesięcy	Miejsce opieki	Finansowanie niepowiązane z kosztami

¹ Oznacza kod w załączniku VI do rozporządzeń w sprawie FAMI, IZGW i FBW.

² Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje w podziale na rodzaj operacji (należy wypełnić dla każdego rodzaju operacji)

1. Opis rodzaju operacji	<p>W okresie programowania 2021–2027 Polska wdraża nowy model finansowania opieki nad dziećmi do lat 3 polegający na połączeniu wszystkich źródeł finansowania na ten cel (EFS+, środki Krajowego Planu Obudowy i Zwiększania Odporności - KPO oraz środki krajowe). Działania w ramach programu integrującego źródła finansowania rozpoczną się w 2022 r. Integracja ta pozwoli na lepszą koordynację działań w tym obszarze, efektywniejsze gospodarowanie środkami i liczne ułatwienia dla organów prowadzących różne formy opieki nad dziećmi do lat 3. Ponadto, znacznie większe możliwości finansowe do zaangażowania w tym obszarze – dzięki środkom z KPO – pozwalają na istotną zmianę podejścia i wprowadzenie zmiany systemowej w finansowaniu miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.</p> <p>Interwencja z EFS+ w tym obszarze jest niezbędna. Polska jest jednym z krajów europejskich, w których uczestnictwo dzieci poniżej 3 roku życia w różnych formach opieki instytucjonalnej jest szczególnie niskie. Mimo systematycznego wzrostu liczby miejsc w żłobkach, klubach dziecięcych, a także dostępności opiekunów dziennych, popyt na miejsca opieki jest nadal niezaspokojony. Zgodnie z danymi przekazywanymi w ramach sprawozdania z realizacji ustawy dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2019 r. opieką w formie instytucjonalnej było objętych 14,9% dzieci w wieku do lat 3. Na koniec 2019 r. żłobki funkcjonowały jedynie w 1039 gminach, czyli 42% gmin w Polsce. Również dysproporcja pomiędzy odsetkiem dzieci objętych opieką w miastach oraz na terenach wiejskich jest bardzo wyraźna. Na koniec 2019 r. instytucje te funkcjonowały w 396 gminach wiejskich, tj. 25% wszystkich gmin wiejskich.</p> <p>W ramach skoordynowanego podejścia, planowane jest przeprowadzenie interwencji z zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 w trzech modułach:</p> <p>(1) finansowane ze środków KPO - zwiększenie dostępności do miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez dofinansowanie kosztów budowy lub remontu budynków, w których realizowana będzie opieka,</p> <p>(2) finansowane ze środków EFS+ - tworzenie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w sytuacji gdy nie ma zapotrzebowania na wydatki na „twarde” działania inwestycyjne – oraz utrzymanie przez 36 m-cy miejsc opieki utworzonych z KPO i EFS+, oraz</p> <p>(3) finansowane ze środków krajowych - dofinansowanie opłat ponoszonych przez rodziców za korzystanie z miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 .</p> <p>Środki finansowe na opiekę nad dziećmi do lat 3 kierowane będą do wszystkich gmin w Polsce. Podział środków europejskich (KPO i EFS+) dokonywany będzie według</p>
--------------------------	--

algorytmu na wszystkie gminy, a następnie korygowany w oparciu o potwierdzone przyjęcie środków przez poszczególne gminy.

Algorytm uwzględniać będzie następujące dane:

- (a) udział liczby dzieci nieobjętych opieką w danej gminie w ogólnej liczbie tych dzieci w kraju (dane dot. liczby dzieci nieobjętych opieką dotyczą średniej z trzech ostatnich lat (2017-2019²⁷) oraz
- (b) dochód JST per capita (dane dotyczą 2019 r.).

Alokacja przypadająca na daną gminę będzie proporcjonalna do odsetka dzieci nieobjętych opieką w gminie w ogólnej liczbie dzieci w województwie oraz odwrotnie proporcjonalna do dochodów JST per capita.

W ramach ww. interwencji w krajowym programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) zaplanowano działania i środki finansowe z EFS+ dotyczące modułu (2), tj. tworzenia i utrzymania przez 36 mies. miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, spełniających wymogi określone w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 z wyłączeniem opieki sprawowanej przez nianie. Wsparcie w zakresie utrzymania miejsc dotyczy również miejsc utworzonych w ramach modułu (1) z KPO.

Finansowane z EFS+ może być:

- (a) utworzenie miejsca w ramach już istniejącej placówki lub w nowoutworzonej w ramach projektów placówce, pod warunkiem, że na utworzenie tego miejsca gmina nie otrzymała środków z KPO (z modułu 1);
- (b) utrzymanie przez 36 mies. miejsc opieki utworzonych z EFS+ lub KPO (nie będą dofinansowywane miejsca opieki tworzone z innych środków).

Wsparcie realizowane będzie zgodnie z przepisami krajowymi, tj. ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dalej jako „ustawa o opiece nad dziećmi do lat 3”.

Wsparcie to będzie realizowane w ramach FERS z wykorzystaniem metody finansowania niepowiązanego z kosztami z uwagi na:

- o Konieczność zwiększenia koordynacji środków finansowych na zapewnianie dostępności do miejsc opieki - w okresie programowania 2014-2020 tożsame wsparcie w zakresie dofinansowania miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 było realizowane zarówno ze środków krajowego Programu Maluch+, jak również ze środków EFS w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. Dzięki tym działaniom od kilku lat liczba miejsc opieki systematycznie wzrasta,

²⁷ Na moment przygotowywania dokumentu brak danych za 2020.

jednak w dalszym ciągu liczba miejsc opieki jest niska – na koniec 2019 roku jedynie 14,9% dzieci było objętych opieką instytucjonalną. Tym samym, konieczna jest zmiana podejścia i wzmocnienie działań w tym zakresie. Połączenie doświadczeń i środków finansowych z różnych źródeł pozwoli na bardziej efektywne wsparcie działań w zakresie tworzenia miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, ale również wpłynie na zniwelowanie konkurencji pomiędzy źródłami finansowania oraz zapewni koordynację wdrażania wsparcia z jednego poziomu.

- Konieczność zapewnienia miejsc opieki bardziej dostępnych cenowo i zniwelowania tzw. „białych plam” Na koniec 2019 r. żłobki prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego stanowiły jedynie 23% ogółu żłobków, a żłobki niepubliczne 77%. W przypadku klubów dziecięcych jedynie 9% ogółu to klubu prowadzone przez gminy, zaś niepubliczne aż 91%. W tym kontekście bardzo istotne jest zwrócenie uwagi na fakt, iż ceny opieki prowadzonej przez podmioty prywatne często są zbyt wysokie dla rodzin najbardziej potrzebujących, dlatego też struktura wsparcia powinna zapewniać jak najszerszy dostęp do opieki organizowanej przez samorządy gminne, aby była ona w możliwie największym stopniu przystępna cenowo, a tym samym dostępna dla wszystkich rodziców. Aby zaplanowane wsparcie stanowiło element systemowej zmiany, dzięki której zniwelowane zostaną tzw. „białe plamy”, czyli gminy, gdzie miejsca opieki nad najmłodszymi dziećmi nie występują, alokacja przeznaczona na to wsparcie będzie dzielona na wszystkie gminy w kraju na podstawie algorytmu uwzględniającego dane statystyczne, takie jak liczba dzieci w danej gminie, które nie są objęte opieką czy dochody gminy per capita.
- Konieczność redukcji obciążeń administracyjnych na poziomie organów prowadzących opiekę nad dziećmi do lat 3 - Zastosowanie metody rozliczenia niepowiązanego z kosztami na poziomie operacji krajowej (z poziomu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej) stanowi znaczące odciążenie administracyjne dla gmin podejmujących działania związane z zapewnieniem opieki nad dziećmi do lat 3 w zakresie wymogów związanych z realizacją projektów unijnych, które pozwoli na maksymalną koncentrację działań i środków na osiągnięciu rezultatu jakim jest tworzenie i utrzymanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. W programie należy skoncentrować się na osiągnięciu rezultatu w postaci tworzenia miejsc bez nakładania dodatkowych obciążeń na poziomie gminy. Wykorzystanie standardowych uproszczonych metod rozliczania projektów takich jak np. stawki jednostkowe nie

	<p>zdejmie z gmin obowiązków, których w perspektywie finansowej 2014-2020 nie chcieli się podejmować, wynikających z roli beneficjentów EFS (chodzi o takie zadania jak składanie wniosków o dofinansowanie, wniosków o płatność itp.).</p>
<p>2. Cel szczegółowy</p>	<p>(c) Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu</p>
<p>3. Warunki, które należy spełnić, lub rezultaty, które należy osiągnąć</p>	<p>Rezultat planowany do osiągnięcia w ramach finansowania niepowiązanego z kosztami w omawianej interwencji to:</p> <p>113 145 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 utworzonych zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 przy współudziale środków UE, które funkcjonują 36 miesięcy.</p> <p>Potwierdzeniem utworzenia nowych miejsc opieki jest wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych lub do wykazu dziennych opiekunów. Wpisu do ww. rejestru lub wykazu dokonuje, za pomocą systemu teleinformatycznego, wójt, burmistrz, prezydent miasta na podstawie złożonego wniosku oraz załączników. Wniosek wraz z załącznikami potwierdza, że instytucja opieki spełnia standardy wskazane w ustawie oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 72). Rejestr i wykaz są powszechnie dostępne na Portalu Informacyjno-Usługowym Emp@tia (https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/mapa-zlobkow-i-klubow-dzieciwych).</p> <p>Miejsca opieki dla dzieci do lat 3 będą tworzone sukcesywnie w całym okresie programowania, tak aby 36-miesięczny okres finansowania zakończył się nie później niż do 2029 r. Finansowane będą więc wyłącznie miejsca w pełnym cyklu finansowania z EFS+ przez 36 miesięcy.</p> <p>Utworzenie i utrzymanie przez 36 miesięcy miejsca opieki dla dzieci do lat 3 w żłobku, klubie dziecięcym oraz u dziennego opiekuna będzie potwierdzane w systemie IT. System pozwoli na „oznaczenie” miejsc utworzonych z udziałem środków KPO i EFS+. Będzie również generować raporty dotyczące, m.in. liczby miejsc opieki (wraz z oznaczeniem miejsc utworzonych ze środków KPO i EFS+, ich formy organizacyjnej oraz daty utworzenia). Rozwiązanie to umożliwi rozliczanie miejsc utworzonych przy udziale ww. środków. W tym celu planowana jest rozbudowa obecnego rejestru żłobków i klubów dziecięcych i wykazu dziennych opiekunów o dodatkowy moduł.</p>

4. Termin przewidziany na spełnienie warunków lub osiągnięcie rezultatów	31.12.2029 r.		
5. Definicja wskaźnika	Do wskaźnika będą wliczane wszystkie nowe miejsca opieki dla dzieci do lat 3 (poza nianiami), utworzone ze środków UE, spełniające wymogi określone w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, które zostały utrzymane przez 36 miesięcy.		
6. Jednostka miary warunków, które należy spełnić / rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających refundację przez Komisję	miejsce opieki		
7. Zakładane wyniki pośrednie (o ile mają zastosowanie) uruchamiające refundację kosztów przez Komisję wraz z harmonogramem refundacji	Zakładane wyniki pośrednie	Przewidywana data	Kwoty (w EUR)
	3 918 miejsc opieki	30.06.2025	27 588 171
	3 918 miejsc opieki	31.12.2025	27 588 171
	11 910 miejsc opieki	30.06.2026	83 873 674
	11 910 miejsc opieki	31.12.2026	83 873 674
	17 380 miejsc opieki	30.06.2027	122 395 001
	17 380 miejsc opieki	31.12.2027	122 395 001
	16 040 miejsca opieki	30.06.2028	112 958 332
	16 040 miejsca opieki	31.12.2028	112 958 332
	7 325 miejsc opieki	30.06.2029	51 584 775
7 325 miejsc opieki	31.12.2029	51 584 775	
8. Łączna kwota (w tym finansowanie unijne i krajowe)	796 799 906 EUR (w tym finansowanie unijne 635 116 710 EUR i finansowanie krajowe EUR)		
9. Metoda korekt(y)	<p>Kwoty przewidziane na osiągnięcie zakładanych wyników pośrednich służące do rozliczeń z KE oraz kwota ogółem mogą podlegać aktualizacji podczas przeglądu śródkresowego o % wzrost/spadek przeciętnego wynagrodzenia, określanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego Polski.</p> <p>Punktem początkowym jest wysokość przeciętnego wynagrodzenia za 2019 r. (dane na podstawie której przygotowano finansowanie niepowiązane z kosztami dla tej interwencji pochodzą z Programu Maluch+ za 2019 r. oraz Sprawozdania z działalności żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów za 2019 r.).</p> <p>Indeksacja jest przeprowadzana, o ile IZ dysponuje wolną alokacją możliwą do wykorzystania na ten cel oraz z</p>		

	uwzględnieniem istniejących mechanizmów związanych z możliwością realokowania środków w ramach Programu.
<p>10. Weryfikacja osiągnięcia rezultatu lub spełnienia warunku (oraz, w stosownych przypadkach, zakładanych wyników pośrednich):</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y) / system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto rezultat lub spełniono warunek (oraz, w stosownych przypadkach, zakładane wyniki pośrednie)</p> <p>– należy opisać, co będzie sprawdzane w trakcie weryfikacji zarządczej (w tym na miejscu) i przez kogo</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Weryfikacja osiągnięcia pośrednich i końcowych rezultatów, o których mowa w pkt 3 i 7, opiera się na przygotowywanych przez beneficjenta – ministra właściwego do spraw rodziny wnioskach o płatność zawierających informację o liczbie utworzonych i utrzymanych przez wymagany okres miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech w danym okresie sprawozdawczym. Źródłem danych do sporządzenia ww. wniosków o płatność będzie system IT (poszerzony o dodatkowy moduł rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów)</p> <p>Weryfikacja osiągnięcia zakładanych rezultatów przeprowadzana będzie w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • weryfikacji wniosków o płatność beneficjenta (departamentu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej), które będą składane do IP raz na pół roku; wniosek o płatność będzie zawierał informację sprawozdawczą na temat postępów w realizacji projektu oraz rozliczał kamienie milowe w zakresie osiągniętych wskaźników; • kontroli IP projektu – w ramach mechanizmów kontrolnych IP będzie przeprowadzała kontrole na miejscu beneficjenta, podczas której sprawdzeniu będą podlegać informacje przekazywane w ramach wniosku o płatność, tj. np. faktyczne wpisanie do rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazy dziennych opiekunów nowych miejsc opieki • kontroli systemowej IZ w IP – kontrola prowadzona przez IZ prawidłowości realizacji powierzonych IP procesów w zakresie operacji rozliczanej na podstawie finansowania niepowiązanego z kosztami, w tym prawidłowości funkcjonowania mechanizmów kontrolnych. <p><u>Gromadzenie i przechowywanie danych / dokumentów:</u></p> <p>System IT służący do obsługi programu w zakresie zapewniania opieki nad dziećmi do lat 3 pozwoli na gromadzenie danych jednostkowych dotyczących pojedynczych podmiotów otrzymujących środki KPO i EFS+, a także danych zbiorczych dotyczących wszystkich podmiotów. System zapewni oznaczenie miejsc opieki utworzonych ze środków KPO i EFS+. Dane dot. miejsc opieki utworzonych z udziałem środków KPO i EFS+, a także miejsc utrzymanych przez 36 miesięcy z dofinansowaniem EFS+ będą uzupełniane w systemie przez pracowników urzędów wojewódzkich. System pozwoli na generowanie raportów m.in. zawierających liczbę miejsc utworzonych z udziałem środków KPO i EFS+ bądź z dofinansowaniem do funkcjonowania z EFS+. W systemie będą również zamieszczane dokumenty dot. realizacji zadania przez podmiot – m.in. umowa z wojewodą</p>

	w sprawie przekazania środków. Powyższe dane będą podstawą do złożenia wniosków o płatność. Dane źródłowe nie będą przechowywane przez beneficjenta w wersjach papierowych.
<p>11. Wykorzystanie dotacji w formie finansowania niepowiązanego z kosztami</p> <p>Czy dotacja udzielona beneficjentom przez państwo członkowskie ma formę finansowania niepowiązanego z kosztami? [T/N]</p>	<p>Tak.</p> <p>Beneficjentem projektu ogólnopolskiego w ramach FERS będzie minister właściwy do spraw rodziny. Rozliczenie projektu będzie dokonywane na podstawie finansowania niepowiązanego z kosztami.</p>
<p>12. Rozwiązania służące zapewnieniu ścieżki audytu</p> <p>Proszę wymienić instytucję lub instytucje odpowiedzialne za te rozwiązania.</p>	<p>Instytucjami odpowiedzialnymi za zapewnienie ścieżki audytu będzie IZ, IP oraz beneficjent.</p> <p>Na poziomie IZ przechowywane będą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. porozumienie zawarte pomiędzy IZ a IP dotyczące powierzenia realizacji obowiązków w zakresie wdrażania działań, w tym finansowania niepowiązanego z kosztami; 2. decyzja KE zatwierdzająca FERS zawierający załącznik 2 dot. finansowania niepowiązanego z kosztami uwzględniający rezultaty, kamienie milowe, które mają zostać osiągnięte i odpowiadające im kwoty; 3. deklaracje wydatków IP przekazywane do IZ/IC jako dokument rozliczający transze środków przypisane poszczególnym kamieniom milowym z KE i poświadczający osiągnięcie kamieni milowych; 4. wniosek o płatność do KE sporządzany przez IC jako dokument poświadczający osiągnięcie poszczególnych kamieni milowych; 5. wyniki kontroli systemowych w IP. <p>Na poziomie IP przechowywane będą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wezwanie beneficjenta do złożenia projektu oraz dokumentacja dotycząca jego zatwierdzenia; 2. Wniosek o dofinansowanie; 3. Umowa zawarta z beneficjentem określająca warunki wsparcia, obowiązki beneficjenta oraz zasady rozliczenia udzielonego wsparcia finansowego; 4. Wnioski o płatność beneficjenta poświadczające osiągnięcie kamieni milowych; 5. Deklaracje wydatków IP przekazywane do IZ/IC jako dokument poświadczający osiągnięcie poszczególnych kamieni milowych.

	Na poziomie Beneficjenta w systemie do obsługi programu przechowywane będą dane i dokumenty, na podstawie których będą sporządzane wnioski o płatność.
--	--

Aneks 3 Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem

(art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

Pole tekstowe [2 000]

Opieka nad dziećmi do lat 3

W ciągu ostatnich lat liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 wzrastała systematycznie, jednak wskaźnik uczestnictwa najmłodszych dzieci w opiece instytucjonalnej w Polsce pozostaje jednym z najniższych w UE. Z tego powodu jedną z flagowych inicjatyw programu będzie zwiększenie dostępności do miejsc opieki. Wsparcie to będzie jednym z modułów programu Maluch+ (obok środków KPO i budżetu państwa). Środki na ten cel dzielone będą algorytmem uwzględniającym liczbę dzieci nieobjętych opieką, jak też sytuację finansową danej gminy, tak aby każda gmina w kraju otrzymała adekwatne do potrzeb wsparcie. Efektem (zarówno ze środków EFS+, jak też KPO) będzie utworzenie i dofinansowanie funkcjonowania ponad 113 tys. nowych miejsc opieki.

Harmonogram:

- 1) Nowelizacja ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 - wprowadzenie rozwiązań umożliwiających integrację różnych źródeł dofinansowania (środki krajowe, środki z EFS+ oraz KPO) na tworzenie i funkcjonowanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
- 2) Podział alokacji na gminy algorytmem (według aktualnych danych dot. jst)
- 3) Ogłoszenie Programu Maluch+ oraz uruchomienie projektu w FERS wdrażanego w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami (załącznik nr 2 do FERS)

Kluby Rozwoju Cyfrowego

W obecnych warunkach postępującej cyfryzacji wielu aspektów życia człowieka (np. edukacji, pracy zawodowej, kontaktów społecznych, korzystania z usług administracji i ochrony zdrowia), szczególnego znaczenia nabiera zapewnienie każdemu obywatelowi odpowiednich umiejętności cyfrowych. Konieczne jest wdrażanie działań dla jak najszerszego grona odbiorców, w tym także dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, seniorów czy osób charakteryzujących się niską świadomością potrzeb nabywania kompetencji cyfrowych. Dlatego też w Programie planowane jest utworzenie w każdej gminie w Polsce ośrodka aktywizacji cyfrowej lokalnej społeczności pn. „Klub Rozwoju Cyfrowego” (KRC).

Harmonogram:

- 1) wypracowanie modelu działania KRC
- 2) pilotaż w 64 gminach

- 3) ewaluacja pilotażu i wprowadzenie ew. zmian w modelu
- 4) skalowanie – wdrażanie modelu w pozostałych chętnych gminach